

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOSOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

KATEŘINA VLČKOVÁ

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA FILOSOFICKÁ

**VÁNOČNÍ STEREOTYPY
VE VYBRANÝCH ČESKÝCH DENÍCÍCH
A JEJICH PROMĚNY V POSLEDNÍCH DVACETI LETECH**

KATEŘINA VLČKOVÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina VLČKOVÁ**
Osobní číslo: **H08434**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Historicko-literární studia**
Název tématu: **Vánoční stereotypy ve vybraných českých denících a jejich proměny v posledních 20 letech**
Zadávající katedra: **Katedra literární kultury a slavistiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Zaznamenat hlavní změny ve vztahu k vánočním svátkům v České republice v průběhu historie a co v tomto ohledu přinesl rok 1989. Analyzovat články s vánoční tematikou v Mladé frontě, Právu, Hradeckých novinách a Blesku v letech 1992, 1995, 2000, 2005 a 2009. Vypořizovat, jak se mění tematika v průběhu let a čím je to způsobeno. Posoudit novinářskou zručnost a invenci v jednotlivých denících, vyzdvihnout neotřelé nápady a výbornou novinářskou práci jednotlivců i redakcí a kritickému pohledu podrobit a pojmenovat novinářská klíše a stereotypy.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

**ČELAKOVSKÝ, Bořivoj. Konec českého tisku? Tilia 2002, 2. vydání. HE-
RYNEK, Petr. České Vánoce, Grada, Praha 2002. HUK, Jaroslav. Socio-
logie médií, Univerzita Jana Amose Komenského, Praha 2008. PERNES,
Jiří. Svět Lidových novin 1893 - 1993, Lidové noviny, Praha 1993. ROTH,
Jiří. Mediální výchova v Čechách, Tutor, Praha 2005. ŠMÍD, Milan. No-
vinář a jeho zdroje v digitální éře, Karolinum, Praha 2009.**

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Zuzana Nováková

Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2011**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

PhDr. Ivo Říha, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2010

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Hradci Králové dne 28.3.2011

Kateřina Vlčková

Anotace

Práce je věnována popisu vánočních svátků ve vybraném českém tisku mezi lety 1985 až 2009 se zaměřením na tradiční vánoční témata. Cílem bylo analyzovat články s vánoční tematikou ve vybraných denících v jednotlivých zkoumaných ročnících, vyzorovat jak se tato témata mění a čím jsou tyto změny způsobeny, pojmenovat novinářská klišé a stereotypy a naopak vyzdvihnout neotřelé nápady.

Klíčová slova: Vánoce, stereotypy, tisk, analýza

Summary

This study is based on describing Christmas by selected Czech press between years 1985 to 2009 focusing on traditional Christmas themes. The purpose was to analyze Christmas themed articles in selected journals in examined years, to observe how these themes change and why, to name journalistic cliché and stereotypes and to highlight novel ideas.

Keywords: Christmas, press, stereotypes, analyse

Poděkování

Ráda bych poděkovala PhDr. Zuzaně Novákové za odborné vedení mé bakalářské práce a čas, který této práci věnovala.

Kateřina Vlčková

Obsah

Úvod.....	1
1) Vánoce jako církevní svátek	3
1a) Znamenalo zrušení cenzury vyšší informovanost o Vánocích jako církevním svátku?	3
1b) Jak se měnila intenzita informovanosti o Vánocích jako církevním svátku mezi léty 1985 – 2009 ? Kdy byla tato informovanost nejvyšší?	6
2) Vánoce jako období lidského soucitu a vzájemné solidarity	10
2a) Téma charity	10
2b) Příběhy „obyčejných“ lidí.....	11
2c) Téma vězňů.....	14
3) Tradiční vánoční témata.....	15
3a) Adventní čas a přípravy na Vánoce.....	15
3b) Kapři.....	19
3c) Vánoční stromky, ozdoby a jmelí.....	24
3d) Dárky a předvánoční nákupy.....	33
3e) Ježíšek nebo Santa Claus?.....	42
3f) Vánoce jako svátky stresu	45
4) Vánoční rozhovory a ankety	46
Vánoční rozhovory.....	46
Vánoční ankety.....	51
5) Titulní strany vánočních čísel.....	52
Závěr	55
Bibliografie a použité prameny	58
Resumé.....	59
Seznam příloh.....	60

Úvod

Smyslem této práce je popsat, jak byly a jsou Vánoce popisovány v českém tisku od roku 1985 až do 2009, se zaměřením na tradiční vánoční témata, jako jsou stromky, kapři, dárky apod., a zjistit, zda se náhled novinářů na tyto témata změnil, či zůstal stejný. Během těchto 24 let se v České republice, a nejen zde, mnoho změnilo. Technologický vývoj značně pokročil, což ovlivnilo například spektrum vánočních dárků. Nemalou změnou pro tuto zemi byla sametová revoluce v listopadu 1989. Změna politického systému z totalitního na demokratický, ze socialismu na kapitalismus, zapříčinila i větší svobodu slova a tisku. Jako první jsem si vybrala rok 1985, abych mohla posoudit informovanost o vánočních svátcích v době socialistického politického režimu a měla srovnání s rokem 1989, což byly první Vánoce následující po sametové revoluci. Dalším ročníkem, který jsem si vybrala byl rok 1992 a od roku 1995 do 2005 jsem postupovala periodicky po pětiletích, aby mezi jednotlivými ročníky byl srovnatelný odstup. Posledním ročníkem byl 2009, což byly poslední Vánoce před započítáním psaní této práce. Abych ve všech periodikách určila stejné časové období v daném roce, v němž budu články vyhledávat, omezila jsem období na advent. Každá tiskovina, kterou jsem zahrnula mezi zdroje vyšla v adventním období příslušného roku, od pondělí následující první adventní neděli, až po Štědrý den. Rovněž bych chtěla zjistit, zda novináři témata nějak obohacují, či pouze čerpají z nápadů předchozích ročníků a informace o vánočních tématech přinášejí stereotypně, nebo se je snaží nějak inovovat.

Periodika, jež jsem zkoumala, se skládala ze čtyř deníků a některých jejich příloh. V letech 1985 a 1989 to byly deníky Rudé právo a Mladá fronta: Deník ÚV SSM. Tyto tituly deníků jsem vybírala podle toho, že Mladá fronta a Rudé právo vycházely ještě před sametovou revolucí a jejich zachování i v pozdějších letech mi umožňuje sledovat vývoj témat a stereotypů v postupu všech vybraných ročníků. Počínaje rokem 1992 jsem je rozšířila o bulvární deník Blesk, jež právě toho roku začal vycházet, kvůli srovnání seriózního a bulvárního tisku, a Hradecké noviny (později Hradecký deník). Od roku 1995 dále začaly k těmto deníkům vycházet přílohy. K již přejmenovanému Právu (z titulu Rudé právo se stal Právo:nezávislé noviny) to je Magazin Práva, k Mladé frontě, později Mladé frontě DNES, MAGAZÍN DNES + TV. K deníku Blesk vychází příloh několik. Z nich jsem vybrala pouze Nedělní Blesk a Blesk Magazin.

Články s vánoční tematikou jsem roztřídila podle jejich témat a v průběhu let popisují jejich změny, zdůrazňují příspěvky, které se vzájemně podobají nebo jež se naopak liší od ostatních.

Vyhledávám výrazy, slovní spojení a obraty, jež se často opakují. První téma se zabývá církevní povahou Vánoc, jež zde v době socialismu nemohla být ani zmiňována a klesání či stoupání její intenzity v letech 1989 až 2009. Druhá kapitola je zaměřena na pocit solidarity a soucitu v období Vánoc. Články z této kapitoly mají za úkol tzv. „brnkat na naši citlivější notu“. Další jsou na řadě tradiční vánoční témata, totiž články, které se zabývají klasickými atributy vánočních svátků. Sem řadím adventní trhy, kapry, stromky, ozdoby, dárky a „nosiče dárků“. Do této kapitoly ale zařazuji i články, které Vánoce popisují jako spíše nepříjemné svátky. Hlavním tématem jsou zde deprese a sebevraždy. Tématem čtvrté kapitoly jsou rozhovory s celebritami, uskutečněné u příležitosti Vánoc, a ankety mezi lidmi.

Cílem této práce je i zhodnotit, zda se novináři vánočním tématům nevěnují stereotypně a snaží se ke každému tématu přinést i něco nového, nebo pouze přejímají nápady z předchozích článků.

1) Vánoce jako církevní svátek

Vánoce jsou samozřejmě všemi vnímány jako původně církevní svátek. Přestože se nemusíme hlásit k nějaké církvi či dokonce být věřící, Vánoce většina z nás slaví a vnímáme jejich náboženský aspekt. Křesťanské Vánoce jsou postaveny na příběhu zrození Spasitele Ježíše Krista, přestože v literatuře je většinou datováno na jaro. Když však z Východu proniklo křesťanství do Říma, střetlo se s kultem narozením nepřemožitelného Slunce, jehož svátek připadl na 25. prosince. Důležité byly také *saturnálie*, nejpopulárnější římské svátky konané na počest Saturna, boha osiv, které začínaly 17. prosince. Církev tedy stanovila 25. prosinec jako svátek Narození Páně. Obraz dítěte v jeslích a jeho matky, kteří jsou oba uctíváni, se zalíbil lidovým vrstvám kvůli kontrastu s velkolepostí chrámů s chudobou prostředí Spasitelova narození.

Ačkoliv o náboženské povaze Vánoc všichni vědí, byla v Čechách doba, kdy se o ní kvůli politickému režimu nesmělo příliš hovořit, natož, aby se o ní zmiňoval tisk. Zmiňuji samozřejmě dobu socialismu, kdy byl obsah tisku kontrolován nejen kvůli náboženským projevům.

1a) Znamenalo zrušení cenzury vyšší informovanost o Vánocích jako církevním svátku?

Listopadová revoluce v roce 1989 znamenala především změnu politického a ekonomického systému České republiky. Výměna totalitního režimu za demokratický měla pochopitelně vliv i na soudobý tisk. Obsah novin a sdělovacích prostředků všeobecně již nebyl kontrolován státními orgány a novináři mohli volně projevovat své politické názory bez obav z postihů. Toho využili již v samotném průběhu sametové revoluce probíhající od 17. listopadu do 29. prosince 1989. Už první „svobodné Vánoce“ se v tisku odrážely kritizováním komunistického režimu a i typicky vánoční témata byla k tomuto kritizování využita. Jako příklady k srovnávání jsem z tohoto období zvolila deníky Mladá fronta a Rudé právo v adventních obdobích let 1985 a 1989.

V roce 1985 se v Mladé frontě, tehdy s podtitulkem Deník Ústředního výboru Svazu socialistické mládeže, vánoční témata omezovala na apolitická či alespoň politicky nezávadná. Téměř všechny články se zaměřovaly na vánoční přípravy z pohledu „obyčejných“ lidí. Typickým příkladem je zpráva s názvem *Maratón v Kotvě* z 21. prosince. Jeho autorka, Vladka Kučerová, udělala rozhovor se třemi učni oboru prodavač, kteří v rámci své praxe vypomáhají v obchodním domě Kotva s předvánočním nápoem zákazníků. Dalším podobným zástupcem je

článek z vánočního čísla nazvaný *Jistoty nejen vánoční*. Ten v krátkosti popisuje prožití Vánoc lidí několika profesí. Všechny vánočně zaměřené články se ovšem vyhýbají církevnímu aspektu Vánoc.

Rok 1989 v Mladé frontě v tomto směru kombinuje dvě nově nabyté svobody – představovat Vánoce jako původně církevní svátek a kritizovat odcházející politický systém. Obojí redaktoři Mladé fronty zkombinovali v článku z 24. prosince 1989 *Neseém váám noviiny*¹. Přinášejí v něm různé zprávy o porevolučních událostech a každá událost je nazvána podle popěvku z nějaké koledy. Spojují příběh o počátku letopočtu s počátkem nové éry demokracie v Československu. Například odstavec nazvaný *Poslouchejte, křesťané...* se zabývá odposlouchávacím zařízením, které se nadále bude používat jen při pátrání při závažných trestných činech.

V Rudém právu probíhal tento vývoj odlišným způsobem. Jako v oficiálním deníku komunistické strany v něm více vystupuje do popředí politická propaganda a ztotožňování se s vládnoucím režimem. Příkladem je už titulěk *Poctivá a kvalitní práce stavbařů je dárkem všem*, který se objevil na titulní stránce 24. prosince 1985, přičemž článek se zabýval chválou výstavby veřejných budov a zařízení, jež proběhly toho roku. Ještě v tomto směru výraznější je úvaha *At' září hvězdy míru*² na stejné straně. To, co začíná jako zamyšlení se nad vánočním časem, se později zvrtné v chválu budovatelské činnosti československého lidu a prohlašování kvalitnější a levnější výrobní činnosti za lepší způsob života.

Dalším zajímavým článkem tohoto vánočního čísla je článek *Na čekané s lovci komet*, který byl otištěn na třetí straně. Jeho námětem je Halleyova kometa, která se měla znovu objevit v roce 1986. Přestože v textu je jmenováno několik slavných osobností, kterým měla tato kometa ovlivnit život, nikde se autor či autorka nezmiňuje o legendě, podle níž měla Halleyova kometa být Betlémskou hvězdou, jež měla vést Tři krále do Betléma.

Zatímco v deníku Mladá fronta v roce 1989 její redaktoři ihned začali využívat svobod, které jim listopadová revoluce přinesla, v Rudém právu se tento rok podobal Mladé frontě v roce 1985. Články s vánoční tematikou se nadále vyhýbaly církevním i politickým námětům a spíše se zaměřovaly na příběhy o prožívání Vánoc různých lidí. Například v krátkém článku *Místo kapra*

---

¹ Celý článek je v příloze 1

² viz. Příloha 2

smažený žralok na druhé straně vánočního čísla popisuje autor Štefan Němeth Vánoce loňského roku MUDr. Juraje Gémeše strávené v Lybii. Dalším takovým zástupcem je článek *Každý hledá svoji hvězdu* od Miroslava Fládra, který českému čtenáři přibližuje tradiční slavení Vánoc v Bulharsku.

Ani v jednom z obou vybraných let se v deníku Rudé právo neobjevoval jakýkoliv náznak církevního původu vánočních svátků. Jedinou výjimku v tomto směru tvoří zpráva ČTK ze dne 24. prosince 1989, která informuje o vysílání půlnoční mše Českou televizí, protože se však jedná pouze o krátkou zprávu informující o této události, nelze ji tak k článkům o církevním aspektu Vánoc snad ani přiřadit.

Shrnutí:

Na těchto dvou konkrétních případech se tedy ukázalo, jaký vliv měla Sametová revoluce v listopadu a prosinci 1989 na náměty vánočně tematických článků. Deník Mladá fronta ihned zareagoval na politické události a začal se o Vánocích jako původně církevním svátku zmiňovat, ačkoliv spíše jen tak na okraj a společně s kritizováním komunistického režimu nebo oslavou 17. listopadu. Naproti tomu v Rudém právu v letech 1985 a 1989 přešli od politické propagandy, která měla o Vánocích nejčastěji podobu oslavy budovatelské a výrobní činnosti k lidským příběhům a k oslavám Vánoc „obyčejnými“ lidmi.

1b) Jak se měnila intenzita informovanosti o Vánocích jako církevním svátku mezi léty 1985 – 2009 ? Kdy byla tato informovanost nejvyšší?

Jak již bylo popsáno výše, v roce 1985 v českém tisku nemohly být Vánoce jako církevní svátek prezentovány z čistě politických důvodů. Komunistický politický režim neschvaloval náboženství jako takové, a proto ani vánoční svátky nemohly být výjimkou.

Listopad 1989 už ovšem přinesl v tomto směru novinářům větší svobodu a redaktoři deníku Mladá fronta jí při první příležitosti ihned využili, avšak pouze jako prostředek ke kritizování a vysmívání se bývalému režimu. Církevní téma je zde zastoupeno pouze prostřednictvím známých popěveků vánočních koled, které jsou užívány jako nadpisy ve vánočním vydání. Objevují se takové úryvky z koled jako např. Pojďme spolu do Betléma, Neseém váám noviiny... nebo Poslouchejte, křesťané. Toto bych ani jako informovanost neoznačila, neboť redaktoři Mladé fronty nepodávají žádné informace, texty těchto článků se ani netýkají pouze vánočních témat. Redaktoři tyto nadpisy a popěvky využívají, protože po dlouhé době zkrátka mohou.

Výjimkou je krátké zamyšlení od Milana Vodičky s již zmiňovaným názvem *Pojďme spolu do Betléma*. Autor totiž začíná vyprávěním příběhu o třech mudrcích, které Herodes poslal do Betléma za právě narozeným Ježíškem. I on ale tento příběh využívá pouze jako metaforu a také jako úvod ke své reflexi nad českou povahou.

Ani rok 1992 neznamenal pro toto téma nějaký významný skok. V mnou zkoumaných denících se objevily pouze dva články s církevní tematikou. První byl v Rudém právu a vyšel 18. prosince v rubrice Styl. Arnošt Tabášek se zde pod nadpisem *Tajemství biblického příběhu* zabírá historií výroby a významu betlémů, kterou popisuje správkyň z Národního muzea. Druhý se objevuje v Mladé frontě 24. prosince a náznak náboženského tématu se opět objevuje pouze v názvu. Článek s nadpisem *Kde Ježíšek třepe měšcem (Novodobá koleda: Narodil se mecenáš, radujte se!)* se totiž zabývá podnikateli a hlavně sporotovními nadšenci, kteří sponzorují své oblíbené sportovní týmy.

Ve vánočním čísle Blesk Magazínu v roce 1995 se konečně objevuje první článek s ryze církevním tématem – *Kapr zavoní i v kostele*. Jedná se o rozhovor autorky Miluše Vrtlíkové s biskupem Josefem Kouklem. Ačkoliv redaktorka se biskupa vyptává rovněž na dárky a na zcela ne-vánoční témata, dotýká se také Vánoc jako církvi určeného data pro Ježíšovo narození.

Církevní aspekt Vánoc je v roce 2000 zastoupen pouze prostřednictvím fejetonů a zamyšlení. Nejdříve se objevila úvaha *Advent je výzvou k zamyšlení nad stylem našeho života* v Hradeckých novinách dne 20. prosince. Její autor, Josef Potoček, se převážně zamýšlí nad směrem, kterým se ubírá lidstvo, ale také poukazuje kudálostem, které se udály na počátku našeho letopočtu a které považuje za stále aktuální. Dalším je zamyšlení pražského arcibiskupa, nyní již kardinála, Miloslava Vlka. *Narodil se Kristus, náš pán* bylo otištěno v deníku Mladá fronta DNES 23. prosince. Kardinál Vlk v něm využívá příběh narození Krista, aby vybízel ke vzájemné lidské solidaritě, které je podle něj na světě velmi málo. Posledním je krátká úvaha Martina Jana Stránského *Víra jako klíč k dnešní době*, která je otištěna na téže stránce jako příspěvek kardinála Vlka. I když by k tomu název mohl svádět, nevybízí nás autor k přihlášení se k nějaké círvi. Přestože se zamýšlí nad vztahem Čechů k této instituci a náboženství samému, nabádá nás spíše k uznání nějakého vyššího principu, čímž nemusí být přímo Bůh, protože, dle jeho názoru, bez jakékoliv víry nejsme schopni skutečně demokratického myšlení. Všechny tyto příspěvky ovšem spojuje jeden z přítomných motivů, motiv konce tisíciletí. Tito tři autoři jej spojují s dobou zamyšlení se nad budoucností, ale rovněž s hodnocením přítomnosti a minulosti.

V roce 2005 se ale počet článků, které se zabývají církevním původem Vánoc značně zvýšil a nejvíce k tomu přispěla Mladá fronta DNES. *24 adventních hodin s kardinálem* bylo otištěno v týdeníku MAGAZÍN DNES 15. prosince 2005. Milan Vodička přináší reportáž o dni stráveném s kardinálem Miloslavem Vlkem. Vedle typicky reportážních pasáží, kdy kardinál ten den navštívil město Chomutov používá autor i úryvky rozhovoru s kardinálem o tom, co pro něj Vánoce znamenají, jak je oslavuje apod. O týden později vyšla ve stejném týdeníku série fotografií *Ježíš tady a ted*.³ Fotografka Nguyen Phuong Thao vytvořila unikátní projekt, ve kterém přenesla příběh Ježíše Krista do doby socialismu a později i kapitalismu. S Pavlem Liškou v hlavní roli Ježíše připravila dvanáct obrazů zachycujících zásadní okamžiky Ježíšova života. Text u jednotlivých fotografií popisuje, co měl společný život Ježíše ve starověku s životem, který by měl Ježíš v Čechách, kdyby se narodil jako „Husákovo dítě“ někdy v polovině sedmdesátých let. Rovněž jsou zde citována evangelia, aby si čtenář mohl paralelní příběhy porovnat, a přehledný seznam všech postav a jejich činy v příběhu evangelíí.

---

³ Příloha 3

V denících se sice objevovaly články zaměřené na církevní původ vánočních svátků, ale nejedná se o žádná nově zpracovaná témata. Například v Mladé frontě DNES z 23. prosince vyšel článek *At' jsou Vánoce každý den* od kardinála Miloslava Vlka, ve kterém popisuje význam Vánoc, jenž sice pro většinu lidí není spojen s Kristovým narozením, ale přesto jsou pro ně Vánoce svátky, kdy odloží své sobectví a pomáhají si. Tento článek se tématicky téměř shoduje s článkem kardinála Vlka *Narodil se Kristus, náš Pán*, jenž vyšel na den přesně před pěti lety také v deníku Mladá fronta. Výjimkou je sice krátký, ale mezi záplavou dohad o existenci Ježíška či vybízení k lepšímu chování než po zbytek roku alespoň trochu vybočující článek *Jak to bylo s Ježíškovým rodištěm a jesličkami* z Hradeckých novin rovněž 23. prosince. Jeho autor Pavel Jégl totiž v krátkosti osvětluje, proč se Ježíš narodil zrovna v Betlémě. Spíše než z pohledu náboženského se zabývá tímto tématem z historického hlediska. Josef s Marií totiž do Betléma přišli kvůli tehdejšímu sčítání lidu, které nařídil císař Augustus.

Ani v roce 2009 tisk nezapomněl na české duchovní, tentokrát ovšem není zastoupen kardinál Vlk. V Hradeckém deníku byl 23. prosince uveřejněn rozhovor s biskupem královéhradecké diecéze Dominikem Dukou. Ivana Fričová, autorka rozhovoru, se biskupa ptá na často opakované otázky týkající se Vánoc v dětství, dárků, nakupování, ale také například zda mu nevadí lidé, kteří jsou sice nevěřící, ale přesto chodí na půlnoční mši. Druhým takovým zástupcem je rozhovor nazvaný *Rebel s počínající svatozáří* Tomáše Poláčka v MAGAZÍNU DNES s Františkem Líznou, členem jezuitského řádu a farářem v kostele ve Vyšehorkách. I on se samozřejmě vyptává na vzpomínky na Vánoce v dětství a co pro něj vlastně tyto svátky znamenají. Ani on však nezůstává pouze u tohoto tématu. V témže čísle tohoto týdeníku vyšla také reportáž *Štědrý večer v Betlémě*, jejím autorem je Jan Malinda. Reportér strávil Štědrý večer loňského roku ve městě Ježíšova narození. I když pochopitelně popisuje i politickou situaci a průběh samotného cestování po městě, také se účastnil oslav Štědrého večera na Betlémském náměstí a půlnoční bohoslužby.

V deníku Blesk vyšel ve středu 23. prosince 2009 ještě jeden článek, který sice tak doslova nesouvisí s představováním Vánoc jako církevního svátku, ale v tomto směru trochu připomíná situaci v Mladé frontě roku 1989. *To je český politický betlém: Všechno je naruby!*⁴ je spíše fotografickou koláží, kde do obrazu klasického vánočního betléma jeho autoři dosadili

---

⁴ Příloha 4

postavy ze současné politické scény a připojili k jejich fotografiím ironické popisy, proč si zaslouží právě tuto postavu z jinak poklidné a dojmavé scény. Autoři se strefují téměř do každé známé osobnosti v české politice od prezidenta Václava Klause až po potomka manželů Paroubkových. Tento článek připomíná Mladou frontu v roce 1989 právě tím, že využívá betlém, tedy původně církevního předmětu, jako nástroj ke kritizování politiky, i když narozdíl od roku 1989 ne bývalé, ale současné.

Shrnutí:

Intenzita informovanosti o Vánocích jako církevním svátku byla mezi lety 1985 až 2009 stoupající. Zatímco v roce 1985 zde kvůli totalitnímu režimu neschvalující náboženství nebylo zmíněno o spojení Vánoc a církve ani slovo, v roce 1989 už se na tuto spojitost upozorňovalo i když pouze prostřednictvím titulků. Ze zkoumaných ročníků se v roce 1992 objevil první článek zaměřený převážně na církevní tematiku, konkrétně zaobírající se historií betlémů. V roce 1995 už byl otištěn první z několika následujících rozhovorů s duchovními. Tento rok se jednalo o biskupa Josefa Koukla. Další rozhovor vyšel až v roce 2005 a tentokrát byl zastoupen kardinál Vlč. V roce 2009 se už ale jednalo o dva příspěvky tohoto druhu – rozhovor s Dominikem Dukou v Hradeckém deníku a rozhovor s Františkem Líznou v MAGAZÍNU DNES. Od roku 2000 se navíc v denících pravidelně objevují tzv. „vánoční zamyšlení“ a to nejen od duchovních, ale i od novinářů. Věsměs nás všechny nabádají k zamyšlení nad končícím rokem (v roce 2000 dokonce nad končícím tisíciletím) a k lepšímu chování k lidem okolo nás. Článek s touto tematikou, který považuji za opravdu zajímavý jsou série fotografií *Ježíš tady a teď*, která vyšla v MAGAZÍNU DNES v roce 2005. Ten se totiž pokouší přenést příběh Ježíše do nedávné a současné doby.

Nejvyšší informovanost o církevním aspektu Vánoc tedy byla až v roce 2009. Poté, co dvacet let jen velmi pomalu stoupala, v letech 2005 a 2009 se počet takto tematicky zaměřených článků najednou viditelně zvýšil.

V tomto tématu se často objevuje motiv nabádání čtenářů k zamyšlení nad duchovní atmosférou Vánoc a k laskavosti k ostatním lidem. Toto nabádání k „lepšímu chování“ nejen ve vánočním čase je možno považovat za vánoční stereotyp. Navíc články ve stylu úvahy nejčastěji píše sami duchovní.

2) Vánoce jako období lidského soucitu a vzájemné solidarity

Vánoční příspěvky duchovních hodnostářů, které jsem popisovala v předešlé části práce, hojně nabádaly čtenáře, aby se o Vánocích k lidem chovali lépe. Je pravda, že vánoční atmosféra v nás podněcuje snahu o lepší chování, alespoň v tuto roční dobu. Novináři to samozřejmě vědí, a proto nezapomínají pravidelně články s touto tematikou zařazovat. Příspěvky tohoto typu se objevují ve všech mnou zkoumaných ročnících s jedinou výjimkou, rokem 1995. Ačkoliv je to nemá žádné logické opodstatnění v adventním období tohoto roku jsem ani v jednom z deníků nenašla žádný článek, který by byl takto zaměřený.

2a) *Téma charity*

Jako první se podíváme na články zabývající se charitativní činností. Nejvíce článků se zabývá charitou pomáhající dětem. V roce 1992 se v mnou zkoumaných periodikách objevilo několik zpráv o charitativní sbírce pořádané na Pražském hradě, kde byla umístěna kasička, kam mohli lidé přispívat na konto SOS dětských vesniček. V Mladé frontě o tom informovali prostřednictvím dvou krátkých zpráv. 7. prosince o zahájení sbírky a poté 22. prosince o prozatím vybrané částce. Deník Rudé právo té samé charitativní sbírce věnuje rozsáhlejší zprávu. Pochopitelně rovněž informuje, kolik se již ve sbírce vybralo, ale zpráva je obohacena také o vyjádření příslušníka hradní stráže, ve které dny se pravidelně vybírá nejvíce, jací lidé nejčastěji přispívají a darovaném masivním zlatém náramku, který se v kasičce objevil. Další podobná akce, o které noviny informovaly, proběhla až v roce 2000. Byla to sbírka Vánoční strom radosti a o informovaly o ní Hradecké noviny 9. prosince prostřednictvím rozhovoru s jedním z pořadatelů. Na rozdíl od sbírky uskutečněné v roce 1992 na Pražském hradě, která byla popisována pouze informativním způsobem, sbírka Vánoční strom radosti uskutečněná v roce 2000, už je charakterizována jako „charitativní akce, jejímž cílem je splnit sny dětí z vybraných dětských domovů“.⁵ O pět let později, kdy o současném ročníku akce Strom radosti informovaly Hradecké noviny znovu, už si zástupci dětských domovů, které se akce účastnily, vyzvedli „zabalená tajemství“, jak autor dárky nazval.

Zajímavou výjimkou vedle článků pouze informujících o probíhajících charitativních sbírkách je příspěvek v Mladé frontě DNES z 22. prosince 2009. V příloze Peníze byl otištěn několikastránkový článek Jolany Novákové *Návod na dobré skutky*. Autorka v článku radí, podle

---

⁵ Pomůžete obdarovat opuštěné děti, Hradecké noviny, Roč.9, 2000, datum vydání 9.prosinec 2000, str.11

čeho vybírat dobročinnou akci, abychom nedarovali peníze podvodníkům, jaké informace o instituci pořádající sbírku si máme zjistit apod. Vedle těchto praktických obecných rad je součástí tohoto článku i přehled nejrůznějších sbírek, rozříděných podle toho, na co chceme přispět – děti, senioři, postižení, katastrofy, ochrana přírody. Jako dobrý nápad se mi jeví také návod, jak si snížit odvod daně právě tím, že přispějeme na některou z dobročinných akcí, který je součástí článku a který určitě zvýšil motivaci čtenářů někoho obdarovat.

Soucít, který se nejvíce projevuje právě o Vánocích, se ovšem neomezuje v novinách pouze na charitativní akce a sbírky. Dalším typem článků takto zaměřených jsou reportáže a zprávy z různých zařízení. V roce 1985 se objevuje hned první takový příspěvek. *Budou mít příjemné Vánoce* bylo vytištěno v Rudém právu 23. prosince. Jedná se o krátkou reportáž ze Žilinského penzionu pro důchodce, která popisuje, jak zde probíhají přípravy na Vánoce. Miroslav Zeman, autor článku, se snaží o co neoptimističtější ladění článku, a to nejen co se týká oslav Vánoc ale vůbec každodenního života v tomto zařízení. I v roce 1989 se v období vánočních svátků objevil článek podobného ražení. Bylo to ve vánočním čísle Rudého práva. *Domov* je ovšem psán formou dopisu, který píše vychovatelka Jana Ondráčková z dětského domova Velichov. Od roku 1989 se ovšem tyto články v mnou zkoumaných periodikách neobjevovaly. Tyto dva uvedené příklady jsou jedinými zástupci.

2b) Příběhy „obyčejných“ lidí

Dalším tématem, které se v tuto roční dobu hojně v novinách vyskytuje, jsou příběhy „obyčejných“ lidí. Toto označení pochopitelně nemá žádný pejorativní nádech. Jedná se totiž o příběhy lidí, kteří nejsou nijak slavní. Spíše mají na čtenáře působit jako lidé, které můžeme denně potkat na ulici. Mají nám připomínat nás samé. Tyto příběhy se v mnou zkoumaných periodikách objevují od roku 1985 až do roku 2009, bez ohledu na politický režim či ekonomický a technologický rozvoj.

O zástupci tohoto tématu z roku 1985 jsem se již zmiňovala výše. Jedná se o článek *Jistoty nejen vánoční* z deníku Mladá fronta. Domnívám se, že objevení se tohoto tématu v tomto roce bylo do jisté míry dáno jeho politickou nezávadností a politickou ideou oslavující socialistického člověka. I v roce 1989, i když se politická situace náhle změnila, se objevuje příspěvek podobného typu. V Rudém právu byl na Štědrý den otištěn rozhovor *Předvánoční povídání v Baltimoru aneb Karla Šťastného působení v Americe* od Josefa Nývltů. Rozhovor byl s panem mužem, který emigroval do Spojených států amerických a zde se stal zaměstnancem

pojišťovny. V roce 1992 se zase objevila krátká reportáž *Osamělé vánoce robinsonů ze Zlína* v Mladé frontě. Pojednává o dvou cestovatelích, kteří se rozhodli strávit vánoční svátky na ostrově Nelson u Jižní Ameriky. Celkem zajímavý je ovšem zástupce takto laděných článků z roku 2000. *Přišel na svět 24. 12. a jmenuje se Ježíšek*⁶ vyšlo v Mladé frontě DNES a autorkou je Jana Jandová. Článek je o panu Janu Ježíškovi, který se dokonce narodil 24. prosince. V roce 2005 se články s lidskými příběhy objevují pouze v deníku Mladá fronta DNES. Na titulní straně posledního předvánočního čísla, tedy 23. prosince, byla v Mladé frontě DNES otištěna vánoční fotografie dvanácti miminek, která se narodila těsně před Vánoce. V ten samý den se v Mladé frontě DNES objevil také článek *Největší dárky jsou už rozdané*, který napsala Jana Blažková spolu s dalšími zpravodaji MF DNES. Redaktoři pátrali po lidech, kteří ten rok někomu zachránili život a přináší příběhy čtyř zachránců a zachráněných. U těchto srdceryvných příběhů ovšem nechybí vyjádření psycholožky, která vysvětluje jednání zachránců tím, že jednají automaticky. Do třetice se v tomto vydání Mladé fronty DNES objevuje článek *Třináct dětí, třicet pět řízků a pokoj plný dárků* seznamující nás s rodinou Rosnerových, kteří adoptovali třináct postižených dětí z ústavů. Ani v roce 2009 se noviny nezapomněly zaobírat podobnými náměty a tento rok se první z nich objevil na stránkách tisku dokonce už 11. prosince, i když se jednalo pouze o příspěvek do pravidelné rubriky Příběhy řádků důvěry v Hradeckém deníku, kam šestiletý Lukášek napsal dopis, ve kterém si od Ježíška pod stromeček přeje babičku a dědu. Další článek byl otištěn 22. prosince v Mladé frontě DNES, a to *Děti mají Vánoce dvakrát*, reportáž od Dagmar Langové o profesionálním hasiči, jež musí každé tři roky mít službu, takže jeho rodina slaví Štědrý den dokonce dvakrát. 23. prosince 2009 se těchto článků objevilo hned několik v několika periodikách. V deníku Právo to byl článek s názvem *Davídek stráví Vánoce se zlomeninou, ale doma*, který napsal Jan Trojan o čtyřletém chlapci, jehož na vánoční svátky propustili z nemocnice. Zpráva s podobným námětem se objevila i na titulní straně tohoto deníku. Na rozdíl od malého Davida, jehož příběh byl vybrán v podstatě náhodou, však osudy Natálky Sivákové deníky sledovaly již předtím. Tentokrát se ale nejednalo o zprávu o jejím zdravotním stavu či postupu trestního stíhání činitelů jejích zranění, ale naopak o tom, jak jí lidé z celé republiky posílají vánoční dárky a jak se její rodina chystá prožít Štědrý den. V deníku Právo se objevil ještě jeden takovýto článek, tentokrát více vánočně naladěný. Vladimír Plesník

---

⁶ Příloha 5

se rozhodl psát o berlínském architektovi, který se každoročně ve vánoční čas vzdá svého zaměstnání a v ulicích Berlína hraje na flašinet. Posledním článkem v tomto roce je reportáž Tomáše Poláčka v MAGAZÍNU DNES *Bezdomovci slaví Vánoce*⁷. Reportéři se několikrát sešli s párem bezdomovců, kteří žijí blízko Prahy, v reportáži odvyprávěli jejich příběh a také pro ně uspořádali předvánoční hostinu. Mě osobně připadala reportáž místy příliš zidealizovaná a trochu zromantizovaná. Příběh obou bezdomovců dokonce v některých chvílích připomínal červenou knihovnu.

Shrnutí:

Lidské příběhy tedy ve vánoční čas pravidelně v novinách objevovaly. Ať už to bylo z důvodu jejich politické nezávadnosti v roce 1985, nebo zkrátka proto, že čtenáři samotní tyto články chtějí. Toto téma by se mohlo objevovat v průběhu celého roku. Vždy probíhá nějaká charitativní akce a vždy se najde nějaký „obyčejný“ člověk, o němž je možno psát. V období Vánoc se však lidé kvůli sváteční atmosféře o tato témata více zajímají a novináři toho využívají méně, než by možná mohli. Co se týče charitativních akcí, upozorňují na ně především prostřednictvím zpráv. Zpravodajství je ale základem deníků. Příběhy „obyčejných“ lidí zase přinášejí v období Vánoc čtenářům i hezké zprávy v čase, kdy více než během zbytku roku nechtějí číst jen o špatných událostech, a novináři jich nepřinášejí zase tak mnoho, aby jimi byl čtenář příliš přehlcen.

---

⁷ Příloha 6

2c) Téma vězňů

Dalším tématem, kterému se periodika v adventní čas často věnovaly, byly příběhy českých vězňů. Nejvíce se tyto články objevovaly v roce 2005 a jeden zástupce i v roce 2009. První z těchto článků v roce 2005 vyšel již 5. prosince. Jednalo se o krátkou zprávu z České tiskové kanceláře v deníku Blesk *Vězni rozdávali rodinám dárečky*, ve které autor popisuje provizorní a předčasnou oslavu Vánoc v Pankrácké věznici. Vzhledem k tomu, že článek byl otištěn v bulvárním deníku, tak nejvíce prostoru věnuje tomu, jaké pocity měli sami vězni a autor zřejmě omylem dvakrát zopakoval tutéž informaci, kde vězni nakoupili své dárky. Druhým článkem s takovým tématem v roce 2005 je *Ve vězení stráví 19. Vánoce* otištěný v deníku Mladá fronta 16. prosince a napsaný Janem Vacou. Tento článek by se dal také zařadit mezi lidské příběhy, neboť se zabývá pouze jediným vězněm, nejdéle vězněným člověkem v České republice Zdeňkem Vocáskem. Popisuje jak probíhá jeho pobyt ve věznici a jaké jsou jeho šance na propuštění. Vedlejším tématem je také stav obsazení českých věznic obecně. V tomto roce se články z vězení objevovaly patrně nejvíce, posledním příkladem je totiž pouze krátká zpráva z 23. prosince 2009 z Hradeckého deníku *I vězni dostanou kapra*. Ta však pouze informuje o tom, jak budou probíhat vánoční oslavy ve všehrdské věznici.

Shrnutí:

Proč se tímto tématem noviny v době Vánoc zabývají je celkem pochopitelné. Chtějí lidem připomenout ty nešťastné, kteří nemohou trávit Štědrý večer se svou rodinou a navíc tak podporují pocit lidského soucitu, který se v adventní čas hlásí více než během roku.

3) Tradiční vánoční témata

V této kapitole se budu zabývat tradičními vánočními tématy, která k Vánocům řadíme a novináři se jim věnují v adventní čas nejvíce. Jedná především o vánoční symboly, bez kterých si vánoční svátky snad ani neumíme představit. Vedle těch optimistických, jako jsou adventní trhy, kapři, stromky, ozdoby, dárky apod., se ovšem zmíním i o těch méně šťastných, např. vánoční deprese.

3a) Adventní čas a přípravy na Vánoce

Začátek adventu

Prvním tématem, kterým se budu zabývat, jsou články informující o adventním čase a přípravách na vánoční svátky, protože začátkem adventu vlastně oslavy Vánoc začínají. Advent je období zahrnující čtyři neděle a končí Štědrým dnem. Toto období zahrnuje několik svátků, které krátí dobu čekání a přípravy na samotný Štědrý den. Kromě článků zabývajících se adventem jako kalendářním a církevním obdobím sem rovněž zařadím reportáže a zprávy z tradičních adventních trhů.

Jako první se v adventním čase objevují pochopitelně zprávy informující o samotném začátku adventního času. Tyto články jsou otištěny vždy, tedy pokud se v ten rok vůbec objeví, v pondělí po první adventní neděli. První takový článek se ovšem objevil nejdříve v roce 2000 v Mladé frontě DNES a to ještě jeho autorka Martina Macková využila všeobecné zmatenosti a možná i nevědomosti o tom, kdy doopravdy začíná advent. V příspěvku *Začal advent nebo ne? Lidé tápou*, který byl otištěn ve středu 29. listopadu si totiž za své téma autorka zvolila chybně zvolený začátek adventu. Ten v roce 2000 chybně spočítali nejen lidé, ale i výrobci kalendářů nebo Česká televize, která každoročně vysílá seriál adventních koncertů. V roce 2005 již o začátku adventu informovaly deníky dva a oba dva tak učinily 28. listopadu, tedy v pondělí po železné neděli. V deníku Blesk se tak stalo prostřednictvím fotografie ze setkání obyvatel Strakonice, kteří přihlíželi slavnostnímu zapálení první svíčky adventního věnce. Hradecké noviny, kde se objevilo druhé upozornění, informovaly o podobných akcích, ale neomezily se pouze na jedno místo. Článek *Předvánoční čas již nastal* se skládá ze tří malých zpráv, stylem podobných té v deníku Blesk, pouze informují o podobných akcích na několika místech. Pondělí 30. listopadu 2009, po železné neděli v tomto roce, se rovněž objevila pouze dvě upozornění na začátek příprav Vánoc. Zpráva v Mladé frontě DNES se opět nijak neliší od předchozích

příkladů. *Advent začal, Vánoce se blíží* jsou fotografie ze Staroměstského náměstí v Praze, z českobudějovického náměstí Přemysla Otakara II. a Mírového náměstí v Ústí nad Labem, kde byly u příležitosti začátku adventu rozsvíceny vánoční stromy a zahájeny tradiční trhy. Na rozdíl od předchozích podobných zpráv z roku 2000 a 2005 ovšem tato krátká zpráva obsahuje i informaci o původu slova advent a co vlastně advent představuje, i když se jedná pouze o jedinou větu. Jako jediné námětově originální oznámení začátku adventu se jeví oznámení z Hradeckého deníku. Ovšem pod fotografií s titulkem *Začíná advent. Na věncích zaplály první svíce* je text, který originalitou nijak nevyniká. Přestože neinformuje o oslavách začátku adventu v nějakém městě jako všechny ostatní příklady, jež jsem uvedla, i tak pouze připomíná několik činností, které se k adventu vážou jako např. adventní trhy, nakupování dárků atd. a nezapomíná ani připomenout pohodu, kterou mají vánoční svátky přinášet. Celý text se mi v podstatě jeví jako soubor klišovitých vět, které nám mají připomínat svátečnost provázející adventní čas.

Shrnutí:

Články oznamující začátek adventu tedy nevynikají přílišnou originalitou. Většina z nich vlastně jen oznámí, že začal advent a upozorní na nějakou akci, která se u této příležitosti konala. Jedinou výjimkou jsou fotografie v Hradeckém deníku v roce 2009 *Začal advent. Na věncích zaplály první svíce*. Text u nich je však klišovitý a nijak informativní. Dalším vybočujícím článkem je ten, který se objevil jako první, *Začal advent? Lidé tápou*. K jeho originalitě však přispěla veřejná zmatenost a chyba všech, kteří špatně spočítali, kdy advent vlastně začíná, tedy ji nemůžeme připsat jeho autorce. Trochu překvapivě ani jeden z článků, které se zabývají začátkem adventu, vlastně podrobněji nevysvětluje, jak advent vznikl a co vlastně oslava adventu znamená.

Adventní trhy

K času adventu patří i tradiční adventní trhy u nás, ale i slavné trhy v zemích našich sousedů. Ty začínají s příchodem adventu. Dříve se konaly všude ve větších městech a končily až na Štědrý den. Novináři pravidelně přinášejí pozvánky a reportáže na adventní trhy. První takový článek jsem objevila již v Rudém právu 23. prosince 1985. Jednalo se o krátkou reportáž *Na vánočním trhu* od Karla Rouče z německého města Freiberg, kde se každý rok konají vánoční trhy. Další se ovšem objevil až o deset let později 2. prosince 1995 v deníku Blesk. Článek nazvaný *Advent nabízí vánoční pohodu* přináší pozvánky na různé akce konané v souvislosti

s adventním časem. V úvodním odstavci, kde chtějí redaktoři lidi na tyto akce nalákat, se snaží navodit „pohodovou“ atmosféru adventního času, kdy by se lidé neměli stresovat úklidem a dárky. V deníku Blesk se 21. prosince tohoto roku objevila ještě reportáž od Jaroslava Fikara *Norimberk ožil vánočními trhy*. Autor samozřejmě upozorňuje na tradiční znaky tohoto trhu, jako jsou z oblasti jídla norimberský preclík, svařák a koncert norimberských zvonů. Ale také nezapomíná na příběhy lidí, kteří se trhu zúčastňují. Jaroslav Fikar využil hned dva – každoroční setkávání tří námořníků na trhu a dokonce i jedné důchodkyně, která se musí každý rok kvůli hluku z trhu na tři týdny odstěhovat z města. Autor tedy nezapomíná ani na negativní aspekty konání trhu. V roce 1995 se tedy články o adventních trzích omezují pouze na bulvární deník Blesk, ale v roce 2000 už je to jinak. První z nich *Autor písně AVE MARIA žil ve Vídni* byl opět otištěn v Blesku 1. prosince. Velká část textu se věnuje romanticky vyzdobené Vídni, ale první odstavec připomíná spíše takové postesknutí, že slavná píseň vídeňského rodáka Franze Schuberta Ave Maria zní téměř ve všech obchodních domech. Podle mého názoru se tento odstavec k ostatnímu textu ani nehodí a autor ho použil jen kvůli spojitosti Schuberta s Vídni, protože jinak do celého kontextu vůbec nezapadá. První z pozvánek na adventní trhy, která se neobjevuje v bulvárním tisku, *Adventní trhy u sousedů* byla otištěna 9. prosince 2000 v deníku Právo. Zpráva upozorňuje na čtyři nejznámější adventní trhy v Rakousku a Německu, tedy Vídeň, Salcburk, Norimberk a Drážďany, a u každého z nich vyjmenovává nejtypičtější věci, které na daném trhu můžeme najít. Poslední článek v tomto roce *Bez trhů by Vídeň neměla Vánoce* byl otištěn 22. prosince v Mladé frontě DNES. Jindřich Lion, jeho autor, však spíše než adventní trhy popisuje vánočně vyzdobenou Vídeň a tradiční kulturní akce, které provázejí oslavu Vánoc v tomto městě. V roce 2005 byly články z adventních trhů zahájeny 13. prosince opět bulvárním deníkem Blesk. *Klasická adventní pohádka* přináší informace o adventních trzích v Drážďanech, Norimberku a Vídni. Vždy uvádí otevírací dobu a u některých tradičních nákupních položek také ceny. Další je reportáž otištěná 16. prosince v deníku Právo od Vladimíra Plesníka z německého města Annaberg-Buchholz. Reportáž *Německé Krušnohoří prožívá naplno advent* sice v názvu obsahuje slovo advent a zabývá se konáním tradičních adventních trhů, ale autor popisuje i historii samotného města, které proslulo kutáním stříbrné rudy. Rok 2009 byl na reportáže a pozvánky na adventní trhy zřejmě nejbohatší. Tento rok se první z nich objevila v Hradeckém deníku 3. prosince. *Advent u sousedů: nekonečná štola i čeština na každém kroku* v úvodním odstavci popisuje bohatou tradici adventních trhů v Rakousku a Německu a u každého

konkrétního města vypisuje nejznámější výrobky, které lze na trhu dostat. Již o den později byl v Mladé frontě DNES otištěn článek *9 tipů na vánoční trhy u sousedů*, jehož autorkou je Kateřina Hovorková. V popisech jednotlivých trhů se téměř neliší od předchozího uvedeného příkladu z Hradeckého deníku, ale u každého z trhů uvádí otevírací dobu a krátký popis nejsnadnější cesty na trh, což jsou pro návštěvníky jistě užitečné informace. 8. prosince přinesla Barbora Šancová v deníku Blesk zase po delší odmlce také článek z českého adventního trhu. *Atmosféra je dobrá, ale svařák nestojí za nic*, jak se článek jmenuje, sice srovnává adventní trh na Staroměstském náměstí v Praze s adventními trhy u našich sousedů, nicméně se alespoň zajímá o dojmy návštěvníků z českého trhu. V deníku Právo se dne 11. prosince hned dvě reportáže zajímají o předvánoční atmosféru v zahraničí. První napsal Josef Hora a, jak už naznačuje titul *Předvánoční Vídeň nejsou jen nákupy*, nezajímá se pouze o adventní trhy, přestože se o nich samozřejmě zmiňuje, ale přináší rady, jak nejlépe a hlavně co objevovat v hlavním městě Rakouska. Tou druhou reportáží je *Vánoční trhy v Porýní voní kořením* a její autorkou je Jana Hanušková. Autorka v reportáži sice tradičně popisuje nejtýpčtější výrobky, které lze na trzích najít, ale na rozdíl od téměř všech ostatních podobných článků si vybrala méně známé trhy v Kolíně nad Rýnem a Cáchách. Článek, rovněž v deníku Právo, *Norimberský vánoční trh bere vážně zelenou* od Vladimíra Plesníka ze 14. prosince, už znovu popisuje jeden z nejtradičnějších adventních trhů, nicméně jeho hlavní myšlenkou je upozornit na ekologické snahy pořadatelů trhu, což na toto téma přináší alespoň nový úhel pohledu. Článek v deníku Blesk *Výlet na vánoční trhy: od 399 do 999 Kč* přináší opět v krátkosti popis nejznámějších adventních trhů v Německu, Rakousku, Polsku a na Slovensku a opět nijak originálně popisuje nejznámější výrobky trhů a kalkulaci nákladů na cestu na trh. Obsahem velmi připomíná reportáž z deníku Mladá fronta *9 tipů na vánoční trhy u sousedů*, jediným rozdílem je počet zastoupených adventních trhů. Posledním zástupcem tohoto tématu je článek z bulvárního deníku Blesk *Dieta na vánočních trzích: Svařák, kachnikča...vše dovoleno a zhubnete!*, který byl otištěn 22. prosince 2009. Jeho autorka Michaela Kadlecová ovšem nepřináší typickou pozvánku na adventní trhy, ale dává nám rady, jak rozložit příjem jídla při návštěvě takového trhu, kde má většina lidí tendenci dát si i méně zdravé jídlo než je zvyklá v jiný den.

Shrnutí:

Novináři tedy nejčastěji přinášejí reportáže ze zahraničních adventních trhů, nejčastěji z Vídně, Norimberku a Drážďan. S výjimkou let 1989 a 1992, kdy se žádné články o adventních trzích neobjevují, v každém zkoumaném roce se objevuje příspěvek alespoň z jednoho z těchto měst a tamějších adventních trhů. Ačkoliv je tradice adventních trhů v Německu a Rakousku rozšířenější než v České republice, přesto si myslím, že novináři české adventní trhy poněkud zanedbávají. Ze všech těchto článků se pouze dva zabývají adventem v Čechách. První byl v roce 1995 *Advent nabízí vánoční pohodu*, který nepřinášel informace pouze o adventních trzích, ale i o dalších kulturních akcích. Tím druhým byl článek *Atmosféra je dobrá, ale svařák nestojí za nic* otištěný v roce 2009. Text tohoto článku ale srovnával adventní trh na Staroměstském náměstí s trhy ve Vídni, Bratislavě a Drážďanech. Oba tyto články vyšly v bulvárním deníku Blesk, seriózní tisk se tedy adventním trhům v České republice nevěnoval vůbec. Několikrát se titulky obsahují stejné slovní spojení. Takovým příkladem je „advent u sousedů“. Tento výraz se objevil v nadpisech článků celkem třikrát, jednou v roce 2000 a v roce 2009 dokonce dvakrát. Titulky těchto článků se všeobecně vyznačují jistou kýčovitostí, ale protože se většina z nich pochází z bulvárního tisku, je to celkem pochopitelné.

3b) Kapři

Kapr je jedním z nejtradičnějších symbolů českých Vánoc. Není proto divu, že novináři se tomuto tématu věnují každý rok bez výjimky. Články se mohou rozdělit do několika skupin. První jsou příspěvky, přímo ze sádek s kapry.

Články ze sádek s kapry

V roce 1985 dokonce takto tematicky zaměřeným článkem v Rudém právu byl první článek s vánoční tematikou. *Než se kádě naplní* je krátká reportáž z Lahovických sádek od Miloslava Hajse otištěná v deníku Rudé právo 20. prosince, v níž popisuje každoroční předvánoční shon na sádkách. Další článek ze sádek se objevuje 30. listopadu 1992 rovněž deníku Rudé právo. Vladimír Vácha přinesl příspěvek s názvem *Jihočeští kapři se chystají na trh*, kde prostřednictvím vyjádření ředitele Státního rybářství přináší informace o vylovených kaprech a cenách, za kterých se budou prodávat. 3. prosince 1992, konkrétně v deníku Blesk, byla otištěna fotografie s titulkem *Kapři cestují až do Německa* a text pod ní nás v krátkosti seznamuje

s manžely Kubecovými, kteří si pronajímají rybníky pro chov ryb. 23. prosince přinesl deník Blesk ještě jednu podobnou fotografii, tentokrát však z moravské vesnice Pohořelice, kde si místní rybářský svaz vybudoval odchovnu vlastních kaprů. V roce 1995 se v Hradeckých novinách objevilo hned několik článků z místního českého rybářského svazu, které přinášely informace od kdy a za kolik se budou tamní kapři prodávat. Všechny se zaměřovaly pouze na rybámu v Malšovicích. První z nich, *Kapr, amur i tolstobik*, byl otištěn již 28. listopadu a kromě data a ceny také přinášel přehled prodávaných druhů ryb. Druhá byla velice krátká zpráva ze 16. prosince *Pro kapra přímo k rybářům*. Ta pouze oznamovala zahájení prodeje vánočních kaprů. Poslední článek z Malšovické rybárny má titulěk *Velký zájem o kapříky*. Vyšel den před Štědrým dnem a informuje o probíhající prodeji kaprů v Malšovicích. Po otištění dvou předchozích příspěvků nepřidává žádné nové informace. Zmiňuje se o velkých frontách a kolik kilo ryb se přibližně denně prodá. Tyto tři články jsou jedinými články s tematikou kapra v Hradeckých novinách v roce 1995 a jistým způsobem zachycují celý proces prodávání kaprů, od příprav k prodeji, poté průběžné informace o prodeji probíhající a nakonec i z 23. prosince, kdy prodej vrcholil a zájem o kapry byl největší. Článkům z prostředí rybářských sádek se věnoval v roce 1995 ještě další deníky. V deníku Právo to byl například rozhovor se správcem městských rybníků ve Vodňanech Stanislavem Valentou *Český kapr nemá dnes v Evropě konkurenci*, který napsal Miroslav Tryner o obchodu s kapry i o receptech na kapra. V roce 2000 opět Hradecké noviny otiskly toto téma jako první, a to zprávou *Hradečtí rybáři připravili na vánoční trh 120 metrických centů šupináčů*, jenž byl otištěn 5. prosince. Martin Černý v něm informuje jaké ryby, za jakou cenu a kde budou hradečtí rybáři letos prodávat ryby. Sám autor se v článku zmiňuje, že téměř vše je shodné s předchozími lety. V Hradeckých novinách se tento rok objevila ještě fotografie pracovníka bohdanečských sádek, který připravuje ryby k prodeji, a článek *Hradečtí rybáři očekávají nápor hlavně dnes a zítra*, který ovšem nepřináší žádné nové informace, ale opět jen připomíná probíhající prodej vánočních kaprů v Malšovicích. Dokonce i zmiňuje stejný počet ryb, které rybáři připravili, tedy 120 metrických centů. Autor této zprávy sice není uveden celým jménem, ale díky zkratce *čer* je pravděpodobné, že to byl Martin Černý, který se podobným článkům věnoval v Hradeckých novinách i předtím. Dalším seriózním deníkem, který přinesl podobný příspěvek, bylo Právo dne 7. prosince. V článku nazvaném *Vánoční šupináč za pět tisíc* přináší Vladimír Fořt přehled nabízených druhů ryb Malšovické rybámě a jejich ceny. Na tomto článku by nebylo nic nového oproti předchozím uvedeným

příkladem, ale autor zvolil netradiční úvod. Tyto informace totiž spojil se zprávou o rybáři, který se rozhodl, že si uloví kapra sám a dostal kvůli tomu peněžní pokutu. Posledním příspěvkem v tomto roce je fotografie v deníku Blesk z prodeje kaprů v Pardubicích *Připravili metráky kaprů*, která byla otištěna 19. prosince. V textu pod fotografií je popsáno jak velké ryby prodávají a za jakou cenu. Už téměř tradičně se v tomto textu objevuje výraz „největší nápor očekávají“, který se v příspěvcích o prodeji ryb objevuje téměř pokaždé. I v roce 2005 první článek s tímto tématem přinesly Hradecké noviny, tentokrát článkem nazvaným *Kapři od rybářů nebudou dražší*. Autoři Martin Černý a Jiří Košťák v něm informují o prodeji kaprů rybářů v Malšovicích a Chlumci nad Cidlinou. Martin Černý tento rok o tomto tématu psal ještě jednou. V článku *V kádích se mrskají i dravci*, který byl otištěn 19. prosince, přinášel ještě jednou stejné informace jako v předchozím příkladě, tedy z malšovické rybárny v Hradci Králové, kde právě probíhal prodej vánočních ryb. Stejně jako v roce 2005 i v roce 2009 se články z prodeje ryb zabýval pouze Hradecký deník. První byla fotografie Mileny Cibulkové zachycující kontrolní odlov s titulkem *Kontrola vánočních kaprů*. I tento rok k tomuto tématu přispěl Martin Černý, a to článkem *Kapr? Je to klasika, ale rybáři nabízejí i jesetery nebo marény*. I v tomto příspěvku si za své téma zvolil prodej ryb v Malšovicích. V článcích objevujících se v letech 2005 a 2009 se objevuje motiv zvýrazňování prodeje i jiných druhů ryb než pouze tradičních kaprů, převážně dravců. Tento motiv se objevuje dokonce i v titulcích jednotlivých článků.

Shrnutí:

Článků z rybářských sádek a z prostředí prodeje kaprů bylo mezi lety 1985 až 2009 ve vybraných ročnících hodně. V roce 1985 začínají prostřednictvím reportáže, ale od roku 1992, kdy byl otištěn druhý příspěvek v rámci zvolených ročníků jednotlivých periodik, se většinou omezují pouze na přehled druhů prodávaných ryb na jednotlivých místecch nebo na počet ryb vylovených a připravených k prodeji. Pokud rybáři prodávají i jiné ryby, než je tradiční kapr, novináři to nezapomenou vyzdvihnout. Příkladem jsou články *V kádích se mrskají dravci* nebo *Kapr, amur i tolstolobik*. To, co mělo původně téma oživit se samo stalo stereotypem.

Kapr jako tradiční jídlo

Jiným typem článků jsou zase ty zabývající se tématem kapra jako tradicí a tradičním jídlem. Takto zaměřené články se neobjevují příliš často, přesto však pokud se v daném roce objeví, zaměřují se vždy na jedno určité téma. V roce 1989 se objevil pouze jeden jediný zástupce. *Ryba na vánočním stole* v deníku Rudé právo, který byl otištěn na Štědrý den, v krátkosti seznamuje čtenáře s historií kapra jako štedrovečerního jídla. Znovu se tyto články objevily až v roce 1995 a tentokrát pouze v Mladé frontě. Zabývaly se tématem, kolik českých domácností bude mít ke štedrovečerní večeři kapra. Zpráva *Vedle kapra budou lidé jíst také krůty* byla otištěna 28. listopadu, která informovala o zvýšeném zájmu o krůti maso, což bývá většinou před Velikonocemi a ne před Vánoce. A druhou byla *Kapra budou mít na Štědrý den zhruba tři čtvrtiny domácností*, otištěná 23. prosince, kde se autoři vedle údaje, kolik domácností bude večeřet tradičního kapra, věnují i zákonem stanovenému způsobu, jak mají kapra prodejci správně zabíjet. V roce 2000 se deníky Mladá fronta a Právo věnovaly tématu pouštění kaprů zpátky do vody. Nejdříve Mladá fronta přinesla 18. prosince zprávu ČTK *Kapry do vody zpět nepouštět*, ve které varovala, že kapři vylovení k prodeji ztratí schopnost přežití ve studené vodě a jejich pouštění zpět je dokonce proti zákonu na ochranu zvířat proti týrání. Další den Jindra Dvořáková v článku *Pouštění kaprů je týrání němé tváře* pouze rozvádí informace uvedené již ve zprávě předchozího dne. Používá i vyjádření té samé osoby, totiž Josefa Dubna, mluvčího státní veterinární správy. V deníku Právo se o tématu týrání zvířat, konkrétně kaprů určených k prodeji, také věnovali 19. prosince, kde pod fotografií prodejce kaprů upozorňovali na varování veterinářů, že ryba zpětné vpuštění do toků řek nemusí přežít. V roce 2005 se opět vrátil motiv počtu domácností a lidí, kteří na Štědrý večer jedí kapra. Mladá fronta otiskla v článku *Každý čtvrtý jí kapra z donucení*, výsledky průzkumu na toto téma agentury Median. Tento den v rubrice Téma se Mladá fronta také věnovala kaprovi. V článku *Vánoční menu: kapr, ale i řízek či šneci*, který napsaly Jana Blažková a Zuzana Kohoutová, se autorky zabývaly také netradičními pokrmy, kterými si lidé tradičního kapra nahrazují a zaměřuje se spíše na speciality, jako jsou v nadpisu uvedení šneci. V Hradeckých novinách Veronika Kačírková v článku nazvaném *Vánoční kapr svede souboj se smaženým řízkem*, který byl otištěn 23. prosince, rozebírá nejčastější jídla a používá mnohá vyjádření osob, těch kteří jedí kapra nebo řízek, ale i jednoho vegetariána a veganky, jaké štedrovečerní menu mívají oni. Rok 2009 přinesl k tomuto tématu jediný článek, a to *Třetina rodin na Štědrý večer nejí kapra*, otištěný v Mladé frontě 21.

prosince a napsaný Radkou Wallerovou. Tématicky byl článek zaměřen stejně jako v roce 2005 také v Mladé frontě vydaný *Každý čtvrtý jí kapra z donucení*, rozdíl ovšem je, že průzkum se také zaměřoval na recepty na bramborový salát, což se v příkladě z roku 2005 opomnělo.

Shrnutí:

Články tematicky zaměřené na kapra jako téměř tradici se tedy převážně zaměřují na informace o tom, kolik lidí toto tradiční jídlo podává na sváteční stůl. Zatímco v roce 1995 bylo toto téma zachyceno z pohledu prodejců masa, kdy ve zprávě *Vedle kapra budou lidé jíst také krůty* redaktoři využili „zmatenosti“ prodejců masa, v letech 2005 a 2009 už Mladá fronta, ve které vyšel i článek z roku 1995, využívala služeb agentur, které provedli výzkum za ni. Rok 2000 se ovšem tematicky velmi odlišoval od ostatních. V tomto roce se totiž objevilo několik článků varujících před vypouštěním kapra zpět do vody, což by bylo pro kapry smrtelné. Tyto články se objevily jen a pouze v tomto roce ze všech zkoumaných. V žádném z předchozích a hlavně ani v následujících.

Jak správně kapra vybrat?

Posledním druhem článků jsou ty, které čtenářům radí, jak si správně vybrat štedrovečerního kapra nebo jak ho správně zabít. Těchto článků bylo otištěno jen pár a navíc jen v letech 1995 a 2000. Zajímavé také je, že v obou z těchto roků se objevily zároveň v deníku Právo a v deníku Blesk, v žádném jiném tisku. 14. prosince 1995 deník Právo otiskl článek *Podle čeho se pozná, že je ryba dobrá*, jehož autorem byl Miroslav Tryner. Redaktor čtenářům popsal, jak se kvalita ryby určené k prodeji kontroluje ještě předtím, než jsou dány na trh, jakostní třídy kaprů na českém trhu a dává návod, jak zacházet s rybou, pokud ji chceme udržet naživu do Štědrého dne, jak ji správně vykuchat a uchovávat, pokud je ryba již zabitá. Druhým je v deníku Blesk otištěný článek *Kapříka klepňte s láskou*, v jehož textu Blesk přináší přesný návod na to, jak kapra správně zabít. V roce 2000 přinesl Blesk podobný článek jako deník Právo v roce 1995. Byl nazván *Abyste si nekoupili „mrtvolku“* a otištěn 20. prosince. Nejdříve se zabývá tím, jak kapra nejlépe vybrat a podobně popisuje i jakostní třídy, ve kterých se kapr prodává. V druhé části pak přináší rady, jak rybu nejlépe uchovat, aby vydržela čerstvá až do svátečního dne. V deníku Právo byl 22. prosince otištěn článek Richarda Sovjaka *Čerstvá ryba má lesklé oči i kůži*. Autor je ředitelem Městské veterinární správy v Praze a dává praktické rady, čeho si máme u kupované ryby všimnout. Zajímavý je závěr tohoto článku, protože Richard Sovjak v něm radí,

jak správně vypouštět kapra do volné vody. Podle něho stačí pouze, když kapra do vody vložíme a ne vhodíme, zatímco podle článků Mladé fronty DNES v roce 2000 a fotografie v deníku Právo 19. prosince 2000 kapr vypuštění do volné přírody nemusí vůbec přežít.

Zajímavým příspěvkem v roce 2000 je článek v Blesku, který vyšel 23. prosince, s titulkem *Na rybu s brýlemi*. Jako jediný z článků se zabývá, jak to nazývá sám autor či autorka, „vánočním evergreenem“ spolknutí rybí kosti. Žádný jiný článek, který se věnuje tematicce kapra toto dokonce ani nezmiňoval. Je ovšem pravda, že tento motiv se objevuje i u článků, které se zabývají zdravím a zdravotními obtížemi v době vánočních svátků, mezi dalšími obtížemi.

Shrnutí:

Sama jsem v úvodu této kapitoly uvedla, že kapr je tradiční symbol českých Vánoc a hlavně tradiční české jídlo. Sami novináři tento fakt neustále připomínají a snad v žádném článku týkajícího se kapra se objevilo nějaké slovní spojení, které se často opakovalo i u ostatních. Takovým je třeba „kapr nesmí na štědrovečerním stole chybět“ nebo i mnou použité „tradiční štědrovečerní pokrm“. Český kapr prostě k českým Vánocům patří a novináři, kteří tato či podobná spojení ve svých úvodních odstavcích používají, to nemohou opomenout.

3c) Vánoční stromky, ozdoby a jmelí

Stejně jako kapr tradičně patří na štědrovečerní stůl, ve výzdobě vánočního bytu nemůže chybět ani stromek, pod kterým nacházíme dárky. Zdobený stromek, převážně jehličnan, se objevoval již od čtvrtého století našeho letopočtu v různé podobě po celé Evropě. V podobě, v jaké ho známe dnes, se poprvé v Čechách objevil v roce 1812 v pražské Libni. Tehdejší ředitel Stavovského divadla Karel Liebich připravil pro své pozvané přátele překvapení – jedli ozdobenou mnoha svíčkami, pozlacenými řetězy, ořechy, jablky apod. Tento zvyk si Liebich přivezl z rodného Bavorska.⁸ Vánoční stromek, ať už živý či umělý, se dnes o Vánocích nachází v každé domácnosti, a proto mu novináři v adventním čase věnují nemalou pozornost. Stejně jako u tématu kaprů, i články pojednávající o vánočních stromcích a ozdobách můžeme rozdělit do několika typů.

---

⁸ HERÝNEK, Petr: *České Vánoce*, nakladatelství Grada Publishing, Praha 2005, první vydání, 160 stran, ISBN 80-247-0760-8

Články z prostředí lesů

Začnu těmi, které jsou z míst, kde svou cestu začínají i stromky, tedy v lesích. Reportáži a zpráv o tom, jak zaměstnanci lesů připravují a vybírají stromky určené k prodeji se objevilo několik. Ve zkoumaných letech první z nich v roce 1992. Byl otištěn v Rudém právu 4. prosince a byl nazván se *Cenami stromků chtějí v Krkonoších zabránit předvánoční devastaci lesa*. Zpráva přinášela informace o tom, kam budou lesáči v Krkonoších prodávat vánoční smrčky a za kolik. Tohoto roku byla otištěna ještě fotografie v Hradeckých novinách, na které lesníci z Deštné v Orlických horách připravují smrčky k prodeji. V popiscích fotografie jsou uvedeny i informace o počtu připravených smrčků a o ceně, za kterou se budou prodávat. Další článek se objevil v roce 2000 v deníku Právo. *Stromky z Krkonoš nepodraží* napsaný Vladislavem Prouzou byl otištěn 29. listopadu. Jeho hlavním tématem byl prodej stromků v Krkonošském národním parku, který tamní správci brali jako službu lidem, ale zároveň tak chtěli zabránit krádežím. V roce 2005, opět v deníku Právo, vyšel článek nazvaný *Vánoční stromky z Žernovníku míří do měst*, jehož autorem byl František Kšajt. Typ předkládaných informací se téměř neliší od předchozích příkladů, autor uvádí jaké stromky, kolik a za jakou cenu budou lesníci vyvážet. Liší se tedy jen místo, které si autor vybral. Články, které jsem dosud uvedla jako příklady, si byly hodně podobné. Každý z nich, samozřejmě z různých míst, přinášely informace o tom, jaké stromečky lesníci chtějí tento rok dávat k prodeji, kolik těch stromků bude a také za jakou cenu je chtějí prodávat. Příklad z roku 2009 je odlišný. Krátká reportáž Petra Broulíka otištěná 18. prosince 2009 v deníku Mladá fronta DNES nazvaná *Kdo chce, stromek si uřízne*. Autor v ní upozorňuje na nápad pana Miloše Lokaje, který je pěstitelem vánočních stromků, na jehož plantáži si mohou lidé za poplatek vánoční stromek vybrat a sami uříznout. V článku autor také uvádí informace o prodeji stromků Městských lesů Hradec Králové, které se od těch v minulých letech liší pouze čísla. Originální nápad v reportáži nemůžeme sice přiznat autorovi, ale alespoň na rozdíl od všech předchozích příkladů snažil toto téma o něco oživit.

Shrnutí:

Články z lesů se podobají článkům ze sádek. Místo, aby přinášely počet vylovených kaprů, zabývají se pochopitelně počtem vytěžených stromků. Mezi nejčastější motivy zde patří počet a druhy vyvážených stromků a jejich ceny.

Krádeže stromků

S tématem předchozích článků souvisí ještě další téma, které novináři připomínají současně s těžbou stromků. Je to do jisté míry také tak trochu česká tradice, kradení stromků přímo z lesa. Tento námět se objevuje i u některých předchozích příkladů, ale je to vedlejší téma, prodej a vývoz stromků jsou v nich téma hlavní. Zde budu rozebírat články, které se věnují výlučně krádežím stromků. První z nich se objevil již v roce 1985. Tato reportáž byla otištěna v deníku Mladá fronta 9. prosince. *Strážci vánočního lesa* byla reportáž od Jiřího Severy, jejímž námětem bylo dopoledne strávené s myslivci, kteří musí v předvánočním čase hlídkovat, aby jim zloději nekradli stromečky. Další příspěvek s tímto tématem se v průběhu zkoumaných ročníků objevil až v roce 1992. Jednalo se o krátkou zprávu v Mladé frontě *Zloději stromků zatím unikají*. Přestože titulek naznačuje, že půjde o stíhání zloděje nějaké konkrétní krádeže, článek se zabývá tím, že je podle lesníků prakticky nemožné chytit zloděje stromků. Zástupce z roku 1995 je poměrně zajímavý. Zpráva *Zloději stromků se činí*, jejímž autorem je Milan Mádr a která byla otištěna 23. prosince v deníku Právo, se zabývá krádežemi stromků, které postihly majitele plantáží ve Velké Británii. Úvodní odstavec je psán stylem, který má čtenáři připomínat úryvek z detektivního románu. Slova jako například: „*Přicházejí v noci, pečlivě se vyhýbají různým poplašným systémům – od drátů přes psy až k hlučným husám,*“⁹ sice v detektivním žánru působí kýčovitě, avšak jako úvodní věta novinového článku může rozhodně přilákat pozornost čtenáře. *Les poškodí i jeden upytlačený strom*, který napsala Eva Müllerová, byl otištěn 15. prosince 2000, rovněž v deníku Právo. Tento článek se jistou měrou zabývá i legálním vývozem stromků z lesa, jejich prodejem a zachování jeho čerstvosti. K tématu krádeží přispívá tím, že popisuje, jaké škody může uříznutí i jediného stromečku napáchat celému lesu. Poslední příspěvek postihující krádeže stromků v předvánoční čas byl vytištěn až 12. prosince 2009 a jmenoval se *Krádeže stromků? Nájezdníci s motorkamu už vymřeli* a jeho autorem je Martin Černý. Tento článek se

---

⁹ *Zloději stromků se činí*, Právo roč.5, 1995, číslo 300, datum vydání 23.prosinec 1995, str. 21

zabývá tím, že dnes kradou stromky spíše jednotlivci, kteří si uříznou jeden stromek, a ne půl hektaru lesa, který odvezou nákladákem. Hned v úvodní větě, která zní: „*Doby, kdy do lesa přijela avie s hordou chlapů s motorovými pilami, kteří vzali půl hektaru lesa naholo, jsou podle lesníků našťestí pryč. Do lesa pro stromeček si už prý chodí jen jedinci.*“¹⁰ je řečeno o tomto tématu vše a informace, jež o tom autor dodává, jako např., kdy zaznamenali poslední takový případ, že někdo ukradl větší počet stromků, je pro čtenáře téměř nepodstatný a troufám si tvrdit, že i nezajímavý. Autor přináší i další informace o hlídání lesa, případném trestu, pokud někoho chytí a o prodeji stromků samotnými lesníky.

Shrnutí:

Článků s tématem krádeží stromků není mnoho a navíc je každý jiný. Každý obsahuje alespoň jediný prvek, který ostatní články opomíjí. Příkladem je příspěvek Les poškodí i jeden upytlačený strom, jenž např. uvádí jakou škodu zloději na lesích páchají. Jejich počet je samozřejmě pro obohacení tématu výhodou. Kdyby byly krádeže stromků zastoupeny v takové míře jako např. prodej stromků, jistě by se nějaké markantnější podrobnosti vyskytly.

Prodej stromků

Třetím typem jsou ty články a fotografie, které přinášejí informace přímo z prodejních míst vánočních stromků. Těchto příspěvků je také nejvíce a je to jediný příspěvek k tématu této kapitoly z roku 1989, i když se jedná pouze o fotografii v Rudém právu ze dne 6. prosince, na níž si jedna starší paní vybírá vánoční stromek a pod kterou je jen věta „*Začal prodej vánočních stromků.*“¹¹ V roce 1992 bylo příspěvků k tomuto tématu již více. V deníku Rudé právo vyšel první z nich 30. listopadu pod titulkem *Stromky dražší a bude jich méně*. Tato zpráva přinášela výsledky průzkumu ČTK o tom, kolik a za jakou cenu budou prodávat Lesní společnosti v Hradci Králové, Ostravě a Plzni. Dne 9. prosince se toto téma zůstalo v deníku Rudé právo, kde zpráva *Lesáci prodávají metr smrčku za třicet korun* přináší informace o cenách prodávaných smrčků v Rychnově nad Kněžnou, Kostelci nad Orlicí a Kolowratských lesích. Posledním článkem roku 1992 je 17. prosince otištěný příspěvek *Smrčky ze Šumavy pro Rudé právo*, jehož autorem je

---

¹⁰ *Krádeže stromků? Nájezdníci s motorkami už vymřeli*, Hradecký deník, roč.18, 2009, datum vydání 12. prosince, str.2

¹¹ Foto RP – Eman Uher, Rudé právo, ročník 69, 1989, datum vydání 6. prosince, str.4

Kamil Miketa. Zpráva se zabývá velkou poptávkou po vánočních stromcích v Praze, zvláště po smrčcích, jež jsou často levnější. V roce 1995 a 2000 se tématu prodeje vánočních stromků věnovalo mnohem méně článků. V roce 1995 se objevily pouze dva. První 6. prosince v deníku Právo pod titulkem *Malých vánočních stromků bude podle prodejců nedostatek*. Zpráva nejprve informuje o nedostatku menších stromů na trhu a poté čtenáři přináší přehled cen vánočních stromků na pražských tržištích. Druhým příspěvkem v roce 1995 je fotografie Pavla Filly v Hradeckých novinách, otištěná 13. prosince, která zachycuje prodej stromků. A v roce 2000 to byl dokonce jen jediný příspěvek ze 6. prosince. Byla to fotografie v deníku Právo z prodeje stromků na Karlově třídě v Hradci Králové, v jejímž popisku byly uvedeny i ceny prodávaného zboží. V roce 2005 počet těchto článků opět narostl. Nejdříve toto téma v roce 2005 připomělo Právo článkem *Vánoční jedlička bezmála za tisícovku*, otištěným 1. prosince, který napsal Vladimír Fořt. Po úvodu, ve kterém autor představuje speciální odrůdu borovic dovážených z Dánska, vyjmenovává ceny ostatních druhů vánočních stromků prodávaných v Hradci Králové. Zpráva v Hradeckých novinách *Lidé zatím berou nejvíce jedličky*, která vyšla 5. prosince, přináší informace z naprosto stejného prodejního místa stromků. Ale namísto cen všech různých druhů stromků se zmiňuje pouze o ceně jedliček, které jsou podle autora nepjprodávanější. Články zabývající se prodejem stromků se dne 14. prosince objevily hned dva. Jeden z nich byla zpráva v deníku Právo nazvaný *Stromečků je dost, zásoby neklesají* o doplňování stromků na prodejní místa a pořadník nejprodávanějších druhů. A tím druhým byl článek *Ježíška lákejte jehličím* v deníku Blesk. Tento příspěvek je jen přehledem druhů stromů, které se prodávají, a to jak řezaných, tak stromků v květináčích. Ve vedlejším sloupci najde čtenář rady, jak správně pěstovat stromek v květináči. Prodeji vánočních stromků se v roce 2009 věnovalo 5 příspěvků a ten první byl otištěn 1. prosince v Hradeckém deníku. Fotografie Jana Jelínka s názvem *Prodej stromků začal, ceny se moc neměnily* oznamuje zahájení prodeje vánočních stromků v Hradci Králové a uvádí i ceny některých druhů. Rovněž další příspěvek je fotografie. Tentokrát ze 4. prosince deníku Právo. I tato fotografie, *Stromky už v prodeji*, a její popis se zabývají probíhajícím prodejem stromků v Hradci Králové a autor textu také ceny popisuje jako „shodné s loňskými“. Navíc na obou fotografiích je zřejmě zachycen i stejný prodejce stromků. V deníku Mladá fronta DNES byla 9. prosince otištěna opět fotografie, tentokrát s názvem *Prodejci už nabízejí vánoční stromky*. Obsahem se od předchozích dvou příkladů nijak neliší. Posledním článkem s tímto tématem je v Mladé frontě, otištěný 16. prosince 2009, *Nejlevnější stromky?*

Z Krkonoš od Ivana Truhličky. Tento článek se zabývá prodejem stromků samotnými lesníky na náměstí ve Vrchlabí, kteří tak doufají zabránit devastaci lesa.

Shrnutí:

Články zabývající se prodejem a cenami stromků se nejčastěji objevovaly ve formě fotografií, pod kterou byl krátký popis, nejčastěji prodávaných druhů stromů a jejich cen. Tyto fotografie nejčastěji obsahovaly věty podbné „stromky v prodeji“ nebo „prodej vánočních stromků začal“. V textech se také několikrát objevil výraz „stromků je na trhu dostatek“ nebo jeho opak, tedy „stromků je na trhu nedostatek“. Zatímco v roce 1992 se články zabývaly také prodejem stromků přímo od lesníků, v dalších letech se tyto články tematicky omezovaly většinou pouze na fotografii z prodejních míst, vyjmenování druhů nebo velikostí prodávaných stromků a jejich ceny. S jedinou výjimkou, kterou je článek *Nejlevnější stromky? Z Krkonoš*, jež ale upozorňuje na akci pořádanou zaměstnanci lesní správy, se vlastně ani jiné příspěvky od roku 1995 neobjevují. Fotografie a jejich popisky se tedy dost často podobají a jejich pravidelné otištění je možno označit za další vánoční stereotyp.

Stromeček živý nebo umělý?

Čtvrtý typ článků související s tématem vánočních stromků, jsou články zabývající se častým dilematem lidí, zda si koupit stromek živý, ať už řezaný či pěstovaný v květináči, nebo umělý. Těchto článků není mnoho, pokud se vůbec v daném roce toto téma objeví, pak většinou pouze jeden zástupce. Jako první ve zkoumaných ročnících to byl 14. prosince 1992 *Smrčky v květináči* v deníku Rudé právo, krátká zpráva informující o prodeji stromků v květináči, prodávané v Týništi nad Orlicí a Hradci Králové. Rok 1995 je, co do počtu, jedinou výjimkou tohoto tématu. 7. prosince byl v deníku Právo otištěn článek *Umělý, anebo živý stromeček?*, jehož autorem je Miroslav Tryner. Tato zpráva by se dala zařadit i mezi předchozí typ článků, neboť mapuje sortiment prodávaných stromečků, pouze se neomezuje na živé stromečky, ale předkládá čtenáři zároveň i ceny těch umělých. V roce 1995 se objevil ještě jeden příklad tohoto typu článků. V rubrice Servis deníku Blesk otištěný *Neopadá ani neshoří*, jehož autor nejenže rovněž popsal nabídku umělých vánočních stromků, ale také zjišťoval aspekty jejich bezpečnosti oproti živým stromečkům. Zástupcem tohoto typu z roku 2000 je článek nazvaný *Když chceme šetřit přírodu*, který vyšel v deníku Právo 15. prosince. Tento článek vedle sortimentu a cen umělých

stroměčků také popisuje, jaké jsou nejnovější trendy v této oblasti, například klouby ve větvích umělého stroměčku, aby ho lidé mohli postavit třeba do rohu a všechny jeho větve směřovaly do místnosti. V roce 2005 se dokonce v Hradeckých novinách objevila krátká reportáž Zuzany Plockové nazvaná *Přírodní stromek opadá, ale voní*. Reportáž byla z prodeje živých vánočních stromků v hájovně U zeleného sloupku na Novém Hradci Králové. Je sice pravda, že svým námětem prodejem živých stromků, tento článek nespadá přesně do tohoto typu, ale použitými vyjádřeními kupujících autorka jasně dávala najevo jejich sympatie k živým stroměčkům a antipatie k těm umělým. Příspěvek z Mladé fronty DNES roku 2009 nese název *Umělý strom v ekologii neobstojí*. Jeho autor Petr Švec se zabývá stále vzrůstajícím počtem lidí, kteří dávají přednost živému stroměčku, ať už řezanému nebo v květináči, protože ani jeden z nich přírodě ve skutečnosti neškodí. K textu jsou také připojeny některé statistiky, např. počet prodaných živých stromků.

Shrnutí:

Téma, zda si pořídit živý či umělý stroměček, je zastoupeno v každém roce od roku 1992 alespoň jeden článek. U umělého stroměčku je navíc často připomínána jeho větší bezpečnost, ale u živého se autoři článků dovolávají jeho vůně a původu přímo z přírody.

Vánoční ozdoby

Na každý vánoční stromek pochopitelně patří i ozdoby, dekorace a vánoční výzdoba domova vůbec, a proto ozdoby jsou dalším tématem, které se v adventních obdobích vyskytuje. V tisku, který jsem si vybrala, se ale toto téma objevilo nejdříve v roce 2000, za to hned v dosti hojném počtu. Jako první to byl Nedělní Blesk, který toto téma přinesl. Dne 10. prosince přinesl v rubrice Servis návod na výrobu adventního věnce v článku *Vánoční zdobení začíná adventem*. Deník Blesk 11. prosince, hned další den, obsahoval článek *Vánoční dekorace za pár korun*. Tento článek ve skutečnosti jen předkládá nápad ozdobit jehličnaté větve nasbírané v lese. V deníku Právo se 22. prosince objevily hned dva články, které se zabývaly vánočními ozdobami. *Největší zájem je o skleněné ozdoby*, napsaný Evou Müllerovou, popisoval nejnovější trendy ve vánočních ozdobách, výrobu tradičních skleněných koulí na stromek a nezapomíná ani na ozdoby z přírodního materiálu. Pod tímto článkem se nachází i druhý zástupce *Od Carmen až k mrazu a moři*. Tento článek se zabývá fenoménem, kdy lidé chtějí dávat na stromek pouze jednu barvu a jeden typ ozdob, a zároveň varuje před používání starších ozdob, jejichž materiál je

už opotřebovaný a snadněji se rozbíjí. V roce 2005 se objevil pouze jeden článek zabývající se vánoční výzdobou, 12. prosince. V deníku Blesk se jednalo o článek *Zapomeňte na jehličí, vyzdobte byt květinami*. V něm redaktoři přinášejí několik tipů na netradiční vánoční výzdobu – živé květiny, např. orchidejemi ale i tradiční Vánoční hvězdou. V roce 2009 to byla zase Mladá fronta DNES, kdo se tímto tématem zabýval. 23. prosince otiskla v příloze Bydlení článek *Vánoční výzdoba na poslední chvíli*, který čtenářům přináší různé tipy na snadnou a rychlou vánoční výzdobu.

Shrnutí:

Články nabízející čtenářům tipy na vánoční výzdobu bytu se zaměřují na jejich snadnost a rychlost, nebo alespoň jejich menší cenu. Jedinou výjimkou v tomto směru je článek *Největší zájem je o skleněné ozdoby a k němu připojený *Od Carmen až k rماzu a moři*, jenž popisují nejnovější módu v oblasti ozdob a způsob jejich výroby.*

Vánočně vyzdobená města

S výzdobou je spojen další typ článků a převážně fotografií, jejichž námětem je vánoční výzdoba měst. Rok 1992 sérii těchto článků zahájil fotografií J. Bednáře v Hradeckých novinách z 2. prosince. Na fotografii je zachyceno vztyčování stromu na Masarykově náměstí v Hradci Králové. V roce 1995 přinesly opět pouze Hradecké noviny příspěvky s tímto tématem. Oba dva se vztahují k výzdobě v Třebechovicích nad Orebem. *Vánoční strom včera rozzářil sváteční Masarykovo náměstí* je reportáž Judity Grossmannové, kde starosta slavnostně rozsvítil vánoční strom na zmiňovaném náměstí. O týden později vyšla, rovněž v Hradeckých novinách, fotografie Jiřího Bednáře z třebechovického náměstí popisovaného v předchozí reportáži. V roce 2000 se tématu sváteční výzdoby měst věnovala i další periodika, tento rok také těchto článků přinesl nejvíce. Již 28. listopadu deník Blesk otiskl článek *Vánoční strom už září*, jehož námětem byl vánoční strom ve Zlíně, které městu darovala jedna z jeho obyvatelek. 29. listopadu se článek *Město se „obléká“ do svátečního* v Hradeckých novinách zabývá chystanou vánoční výzdobou města Hradec Králové. Vedle textu je také fotografie, na níž zaměstnanci Technických služeb zdobí stromek na Masarykově náměstí. Fotografie se stejným námětem se objevila již v roce 1992. Tento rok přispěla k tomuto tématu i Mladá fronta DNES zprávou *Města před Vánocemi*, ve které je popsáno vánoční osvětlení v několika českých městech a jeho ceny. 24. prosince Nedělní Blesk otiskl poslední příspěvek v tomto roce, *Svítil už i radnice* informující o vánoční

výzdobě v Krnově. Další ročník přinesl jen jeden článek o výzdobě měst, a to *Portugalci mají nejvyšší, ale náš zpívá* od Jitky Janouškové, 29. listopadu 2005 v deníku Blesk. Autorka porovnávala vánoční strom v Lisabonu, který je nejvyšší v Evropě, a strom na Staroměstském náměstí v Praze, který zase hraje okolo pětiset vánočních melodií. V roce 2009 se jediný příspěvek objevil v deníku Právo. Byla to zpráva Petra Orholze *Nejvyšší vánoční strom mají na Kvildě* a informovala o nejvyšším rostoucím vánočním stromem v České republice, který byl zasazen před zhruba 100 lety, a je velkou atrakcí pro místní i pro turisty.

Shrnutí:

Toto téma zachycované nejčastěji prostřednictvím fotografií se nejvíce věnuje vztyčování nebo slavnostního rozsvěcování vánočních stromků ve městech. Samotné toto téma je jednotvárné a v podstatě ho nijak námětově „oživi“ nejde, pokud se samozřejmě při těchto událostech neděje i nějaká vedlejší akce. To ale zase nemůžeme brát jako invenci novinářů. Netypickým se v tomto příkladě jeví článek *Portugalci mají nejvyšší, ale náš zpívá*, jenž srovnává strom v Lisabonu s tím pražským a tím se alespoň trochu tematicky odlišuje.

Jmelí

Posledním tématem článků této kapitoly je jmelí, typicky vánoční rostlina. Toto téma se ale objevuje pouze sporadicky, přestože i jmelí je jedním z nejcharakterističtějších symbolů Vánoc. Jmelí je opředeno mnoha pověstmi. Keltové a Germáni považovali jmelí za posly bohů. Mělo přinášet štěstí po celý rok a ochraňovat člověka před zlými mocnostmi. Vždy se věšelo ke stropu, zpravidla nad stůl, kde mělo ochraňovat rodinu. Tento zvyk k nám přišel z Anglie přibližně před sto dvaceti lety.¹² Jeho dlouhá tradice u nás tedy nemohla novináři zůstat nepovšimnuta ani za posledních dvacet čtyři let. *Čas lovců jmelí* otištěný v deníku Mladá fronta 24. prosince 1985, jehož autorem je Jiří Severa, byl první z nich. Článek popisuje historii jmelí a zařazuje ho podle druhů rostlin a zároveň se jedná o rozhovor s prodejcem jmelí. Další se objevil až v roce 1992 v Hradeckých novinách. Jednalo se o fotografii Alexandry Mlejnkové, jejíž popisek přinášel informace o barvení jmelí v zahradnictví v Novém Městě nad Metují, kde musí každoročně obarvit zhruba metrův jmelí pro celé město. I další příspěvek věnující se jmelí byl vydán v Hradeckých novinách, ale v roce 2005. Byla to fotografie Davida Tanečka nazvaná *Štěstí*

---

¹² HERYNEK, Petr: *České Vánoce*, nakladatelství Grada Publishing, Praha 2005, první vydání, 160 stran, ISBN 80-247-0760-8

roste v korunách stromů, zachycující prodej jmelí v Hradci Králové. Text u fotografie popisuje údajné účinky jmelí pověšeného v domě. V roce 2009 se tématu jmelí věnoval deník Blesk článkem *Jmelí mu roste už 20 let po celé zahradě*. Článek se z velké části věnoval panu Danielu Boznerovi, který na každém stromě na své zahradě pěstuje jmelí a o vánočním čase jí obdarovává své blízké, takže se sice nevěnuje jmelí samotnému. Nebýt však této záliby a vánoční symboliky jmelí, o panu Boznerovi by Blesk nikdy nepsal. Zvláštním znakem všech těchto článků je, že ačkoliv jmelí popisují jako „symbol Vánoc“, nezapomínají také zmínit, že je to vlastně parazitická rostlina.

Shrnutí:

Stejně jako u tématu krádeží stromků, i v tomto případě jsou články každý jedinečný. Ale i v tomto případě je to umožněno jejich malým počtem. Každý příspěvek se alespoň jediným vedlejším motivem odlišuje od ostatních článků.

3d) Dárky a předvánoční nákupy

K Vánocům neodmyslitelně patří dávání dárků. Není snad člověka, který by tuto vánoční tradici nedodržel. Není proto divu, že vánočním dárkům a jejich pořizování se věnuje nejvíce článků s vánoční tematikou.

Tipy na dárky

Jako první rozeberu ty články, které přináší čtenářům různé tipy na dárky pro jejich blízké a nebo ty, jež informují o tom, jaké zboží se prodává nejčastěji. Tyto články se objevují pravidelně v každém ročníku, který jsem rozebírala, ale až od roku 1995, kdy 15. prosince v deníku *Mladá fronta* vyšel článek *Výpravné publikace se staly ideálními dárky* od Daniela Anýže. Zpráva se nejprve zabývá zvýšenou poptávkou po nákladných obrazových publikacích, které jsou vhodnými dárky, ale poté přináší přehled různých titulů, které se právě před Vánoci vydávají. V dalším ročníku se tímto tématem zabývalo již více článků. *Vedou Pokémoni a koloběžky*, otištěný v deníku *Právo* 2. prosince 2000, byl první z nich. Jeho autor se ptal zástupců několika obchodních domů, jaké hračky se před Vánoci nejvíce prodávají. Dalším byl článek *Mladé fronty* ze dne 5. prosince *Mobilomanie ovládá Vánoce*, jehož autorky Johana Grohová a Veronika Suchá, se zabývaly jak zvýšenému předvánočnímu prodeji mobilních telefonů, tak zároveň i fenoménu mobilních telefonů jako takovému. 8. prosince se články zabývající se tím, „co pod stromeček“, objevily hned dva. Jeden v *Mladé frontě* nazvaný *Dárek? Přece koloběžku*,

jehož text se zabývá tehdejší oblíbeností koloběžek, a druhý v deníku *Právo* *Hračky jdou před Vánoce* na dračku od Jany Hanuškové. Tato zpráva informuje o tom, jaké hračky se nejvíce prodávají a o nových modelech starších hraček, jako jsou výrobky Lego nebo Barbie. Prozatím ve všech článcích, které se věnovaly dárkům, se jejich autor či autorka soustředili spíše na to, jaké dárky se nejvíce prodávají. Článek *Darujte k Vánocům parfém*, který byl otištěn v Magazínu *Právo* vydaného 9. prosince, je první, který přinášel návod, jak správně vybrat vhodný dárek, v tomto případě parfém. Posledním článkem o dárkách tohoto ročníku je 20. prosince v *Blesku* vydaný *Darujte dětem nejlepšího přítele*. Ten přináší několik tipů na dárek v podobě knihy. V roce 2005 byl první článek vydán 24. listopadu. *Dárky prakticky dokonalé* byl otištěn v MAGAZÍNU DNES¹³ a nabízí čtenářům tipy na dárky a hodnotí „*nápad, praktičnost, dokonalé provedení i materiály*.“¹⁴ 9. prosince tyto články pokračovaly titulkem *Vánočními hity jsou digitální fotoaparáty a mobily* z *Mladé fronty*, jejíž redaktori zjišťovaly jaké jsou nejprodávanější vánoční dárky. Ačkoliv podobnost titulku s článkem *Mobilomanie ovládá Vánoce* z roku 2000 naznačuje i podobnost tématu článku, není tomu tak. Zatímco článek z roku 2000 se zabýval zvýšenou poptávkou po mobilních telefonech, článek z roku 2005 přináší výsledky průzkumu redaktorů MF DNES o nejprodávanějším druhu dárků, což jsou právě mobily. V deníku *Blesk* byl 17. prosince otištěn článek *Vánoční dárky podle horoskopu*. Jeho námět je mezi ostatními články tohoto typu trochu netradiční. Předkládá totiž čtenářům nápady na dárky podle astronomických znamení a uvádí krátkou charakteristiku jednotlivých znamení, přičemž uvádí dárky zvlášť pro muže a pro ženy. V roce 2009 byl prvním článkem s tipy na dárky *Hity Vánoc: mluvící hrnec a říhající šimpanz*, který byl vydán 30. listopadu v deníku *Právo*. Jeho autory jsou Martin Procházka a Jakub Svoboda. Redaktori dělali průzkum mezi obchodními řetězci, jaké dárky se nejvíce kupují pod stromeček. Poslední odstavec nabízí i tip na koupi dárkového poukazu na pomoc třetímu světu. V *Hradeckém deníku* vyšel 10. prosince velice podobný článek *Hitem letošních Vánoc bude i plyšová veverka* Zuzany Kaňuchové a Filipa Sušanky, který ale navíc přináší i informace o chystaných předvánočních slevách. Další zástupci těchto článků vyšli v bulvárním tisku. V *Nedělním Blesku* to byl *Ježíšku s tímhle zaboduješ* z 13. prosince, jež obsahuje 20 tipů na vánoční dárky v podobě fotografie a krátkého popisu. Dne 23.

---

¹³ Dárky prakticky dokonalé, MAGAZÍN DNES + TV, 2005, č.47, datum vydání 24.listopadu 2005, str.56-58

¹⁴ Dárky prakticky dokonalé, MAGAZÍN DNES + TV, 2005, č.47, datum vydání 24.listopadu 2005, str.56

prosine v deníku Blesk to byly hned dva články. *22 dárkůp na poslední chvíli* podobným způsobem jako článek *Ježíšku s tímhle zaboduješ* chce inspirovat čtenáře k nákupu dárků, ale tento článek si vybírá zboží, které je součástí nějaké předvánoční slevové akce. Poslední článek *Dejte pod stromeček sebe! Ponožky? Šampon? Nejlepší dárek je sex!*, jehož autorka Jitka Pekařová dává čtenářům sedm rad, jak si „okořenit“ Vánoce, které se podle ní nemusí trávit jen u televize a cukroví.

Shrnutí:

Tento typ článků má dvě hlavní témata: zprávy o tom, které zboží je nejvíce prodáváno jako vánoční dárky, a tipy na zboží, které se jako dárek hodí. První téma je nejvíce reprezentováno zprávami obsahující vyjádření zástupců obchodů. Ti popisují, jaké zboží se nejčastěji prodává v daném roce. Toto zboží je často zastupováno položkami „fenoménů“, které v tom daném roce ovládají módu hraček dětí a dospívajících. Tuto módu pochopitelně novináři nijak neovlivní, ale vždy za „hity Vánoc“ označují právě tyto hračky a málodky se zabývají těmi „tradičnějšími“. Ten druhý je zase často zastupován v bulvárním tisku prostřednictvím fotografií s krátkým popisem dárku. Tam je zase hlavním motivem originálnost dárků. V titulcích se několikrát objevilo slovní spojení „hit Vánoc“, v roce 2005 a dvakrát v roce 2009.

Nákupní horečka

S tématem nejvíce kupovaného zboží před Vánocemi souvisí články, jež se věnují „předvánoční nákupní horečce“ a návalům davů do obchodů. Tyto články se objevují v každém ročníku českého tisku, který jsem zkoumala. V letech 1989 a 1992 jsou to jediní zástupci věnující se tématu této kapitoly. V roce 1985 věnoval deník Mladá fronta tomuto tématu celkem tři články. Zpráva *Vánoce v Prioru* z 10. prosince byla první z nich a krátce informovala o vysokém počtu návštěvníků, kteří vyrazili za vánočními nákupy. Následoval článek *Vánoční nápor na klenoty*, označovaný samotným deníkem jako „minirozhovor“ s generálním ředitelem podniku Klenoty. Třetím byla rozhovorová reportáž otištěná 21. prosince.¹⁵ Vladěky Kučerové *Maratón v Kotvě* Jediný příspěvek v roce 1989 je fotografie Václava Jirsy v deníku Rudé právo ze dne 18. prosince. Fotografie zachycuje nakupující vycházející z obchodu. V roce 1992 jsou články o nákupech zastoupeny zprávou v Rudém právu 14. prosince *V Praze stoupá vánoční nákupní horečka* od Moniky Kuncové. Zpráva se zabývá nákupy v pražských tržnicích, jejich sortimentem, nejvíce nakupovaným zbožím a také jak je zajišťována bezpečnost na tržnicích. Rok 1995 přináší tyto články dva. V Hradeckých novinách byla 11. prosince otištěna zpráva *Stříbrná neděle se podle obchodníků příliš nevydařila, lidé čekali na výplaty*. V ní se redaktoři ptali v obchodech několika východočeských měst, kde jim potvrdili, že každoročně v tuto dobu mívají vyšší tržby. Tím druhým byl *Prodavačky přemýšlely o tom, jestli stihnou Vánoce doma*, který vyšel v Mladé frontě 18. prosince. Námětem se velmi podobá příspěvku *Maratón v Kotvě* z roku 1985, rovněž se jedná o rozhovor s prodavačkami v obchodním domě Kotva v Praze, ale zde je navíc i vyjádření jedné ze zákaznic. Rok 2000 znamenal velký nárůst co do počtu článků věnující se nákupům dárků. 2. prosince se objevily první dva, v deníku Mladá fronta *Ježíšek křičí: Pikachu, volím tebe*, jež se zabývá nákupní horečkou, kterou letošní vánoční svátky zcela ovládl fenomén Pokémon. Ve zprávě nechybí vyjádření spokojených prodejců, kteří si chválí tržby přinášené dětským „šílenstvím“, ale ani vyjádření jedné z maminek fanynky Pokémonů. A v deníku Právo *Začíná advent, čas nákupní horečky* zkoumající každoročně propukající nákupní horečku hned z několika úhlu – je zde vyjádření psychologa, finanční analytika a socioložky. Dalším článkem je příspěvek psycholožky Anny Pivoňkové, rovněž v deníku Právo, vydaný 15. prosince, *Proti stresu při nákupu dárků*. Autorka rozebírá, co všechno nás při nákupech ovlivňuje

---

¹⁵ Více o tomto článku v kapitole 2a) Znamenalo zrušení cenzury vyšší informovanost o Vánocích jako církevním svátku.

a rozděluje nákupy na několik typů podle motivace našich nákupů. Také upozorňuje na motivaci obchodníků, kteří sázejí na nepozornost kupujícího. Dne 16. prosince věnovala nákupům dárků Mladá fronta dva příspěvky. *Ježíšek kupuje ve velkém* informuje o tom, že lidé utrácejí za vánoční dárky mnohem více než v předchozích letech a navíc se jejich zájem obrátil spíše k hypermarketům než donedávna více oblíbeným tržnicím. Tím druhým zástupcem téma rubriky *Ekonomika & Finance* **Vánoční nákupy: Ježíšek bude štědrý ... většina jej pořídí v hypermarketu.** Na dvoustraně je několik článků zabývajících se předvánočními nákupy. *Kvůli dárkům se lidé i zadluží*, jež napsaly Jana Klímová a Lucie Marková se zabývá finančními zdroji, ze kterých lidé čerpají na nákupy, od výplat a prémie až po zadlužování se ať v bankách či přímo v obchodech. Dalším je *Hity Vánoc míří na pulty z bývalé tovární haly ČKD* autora Tomáše Ventury. Jedná se o reportáž ze skladu Picollo, kde se vyrábějí hračky. *Co a jak se nakupuje v zahraničí* je série několika krátkých zpráv o „hitech Vánoc“ v Německu, Velké Británii, Rakousku, Francii a USA. *Na českém internetu se kupuje za miliony* zase informuje o zvýšených tržbách v internetových obchodech, jejichž obliba neustále roste. A posledním je *Luxus, tržnice? Žádná sláva*, zpráva o snížených tržbách nejen na vietnamských tržnicích, ale i v luxusních značkových prodejnách. 18. prosince se nákupy začaly zabývat i Hradecké noviny. Zpráva *Sobota a neděle ve znamení nákupů vánočních dárků* rozebírala průběh zlaté neděle v obchodech. Zatímco ve velkých obchodech byly návaly lidí, v těch menších se podle zprávy dalo nakupovat klidněji. Článek *Ježíšek? Hurá nakoupit během pracovní doby*, který přinesli 20. prosince redaktoři Jiří Nádoba a Aleš Bartl v deníku Mladá fronta, se zabývá nákupy a davům v obchodech zajímavěji. Popisuje totiž zvyk lidí „utíkat“ z práce, aby mohli nakoupit vánoční dárky poněkud klidněji. Jako příklad daly tři londýnské banky, které svým zaměstnancům dávají dokonce dva dny volno pouze za účelem nákupů. Přestože v ČR se tento nápad neujal, podle prodavaček v obchodech lidé musejí z práce odcházet, protože zákazníků je prý stejně dopoledne jako odpoledne. Posledním příspěvkem v roce 2000 je krátká zpráva v Hradeckých novinách 21. prosince *Nakoupit si budeme moci ještě na Štědrý den*, která přináší přehled otevíracích dob ve obchodních řetězcích o vánočních svátcích. Nedělní blesk otiskl 4. prosince první článek s tématem nákupu dárků roku 2005. Jednalo se o příspěvek Miroslavy Vavírkové v Nedělním Blesku *V obchodech jde o život*, ve kterém popisovala předvánoční davy v obchodech. 5. prosince deník Blesk pokračoval článkem *Obchody zaplavily davy zákazníků*. Ten se téměř nijak neliší od předchozího příkladu. Dokonce oba dva popisují plné obchody jako „nákupní

šílenství“. 12. prosince se tématu nákupů začal tento rok věnovat i seriózní tisk. V deníku Právo byl otištěn článek *Nákupní centra čelila invazi zákazníků* Vladimíra Fořta. Zatímco příspěvky v Blesku v roce 2005 toto téma popisovaly více bulvárním způsobem, což je u této tiskoviny pochopitelné, zdůrazňujíc velké davy v obchodech a „ohánějíc“ se velkými čísly výše tržeb, deník Právo použil vyjádření zástupkyně jednoho obchodního řetězce a maloobchodníka s dřevěnými hračkami. Také Hradecké noviny v roce 2005 přispěly k tomuto tématu. *Zlatá zaplnila obchody* je zpráva popisující předvánoční nákupy o zlaté neděli ve východočeském kraji. I tato zpráva ovšem používá slovní výraz „nákupní šílenství“, stejně jako články v Blesku. V roce 2009 se naopak seriózní tisk věnoval těmto článkům více, než bulvární Blesk. Hradecký deník to udělal prostřednictvím třech fotografií ze 7., 21. a 23. prosince. První neset titulky *Předvánoční „boj“ v obchodech začal* a zachycuje frontu nakupujících v obchodě. Fotografie *Obchodníci čekají obří tržby* z 21. prosince se té předchozí velice podobá. Rovněž zachycuje lidi s nákupními košíčky a ani její popis se informacemi příliš neliší. Námětem fotografie nijak nevybočuje ani třetí zástupce *Obchodní domy čelí invazi lidí, na Štědrý den zavírají dřív*, ale text pod fotografií přináší navíc otevírací dobu velkých hypermarketů na Štědrý den. V Právu naproti tomu informovaly v pondělí 14. a 21. prosince o nákupech probíhajících o stříbrné a zlaté neděli. *Stříbrná neděle: lidé utráceli jako diví* obsahuje vyjádření zástupců několika obchodů o zvýšených tržbách, jež nesnížila ani finanční krize. Za týden se článek jmenoval *O zlaté neděli lidé vzali nákupní centra útokem*, který přinášel podobné informace jako ten předchozí, ale navíc přidal i odhad, kolik lidí hodlají utratit za dárky a jídlo. Posledním článkem v deníku Právo je *Lidé budou moci nakupovat i na Štědrý den odpoledne*, v níž je přehled o tom, do kolika hodin budou mít otevřeny obchody na Štědrý den. V deníku Blesk se ale také objevil jeden článek pojednávající o nákupech. Bylo to 21. prosince a článek se nazýval *Předvánoční horečka vrcholí - Češi utratí 66 miliard*, zabýval se utrácením Čechů při vánočních nákupech.

Shrnutí:

Tématu nákupní horečky se věnuje mnoho článků. Ale zhruba od roku 2000 je to, co bylo do té doby považováno pouze za zvýšenou návštěvnost v obchodech, považováno a často i označováno za „nákupní šílenství“. Větší sortiment možných dáreků a odliv zákazníků do hypermarketů způsobil i jiný náhled novinářů na předvánoční shon v obchodech. Zatímco v roce 1985 novináři vedle shonu v obchodech, většinou z pohledu prodavaček, informovali rozhovorem *Vánoční nápor na klenoty* i o nedostatku výběru

šperků, v posledních třech ročnících se tyto články proměnily spíše popis „útoků zákazníků na obchody“. Naznačují to i titulky jako „V obchodech jde o život“, „Předvánoční ‚boj‘ v obchodech začal“ nebo „Obchodní domy čelí invazi lidí“. Hojně se také objevují fotografie zachycující lidé s nákupními vozíky. Upozorňování tisku na tyto „návaly v obchodech“ a fronty u kas hypermarketů je také vánoční stereoty, který ale postupem let ještě zesílil. Je pravděpodobné, že změny v ekonomice, které umožňují lidem více utrácet, a změna politického režimu spolu s technickým vývojem, které rozšířili zboží na českém trhu, způsobily tuto změnu vnímání nákupního shonu před Vánoci nejen u novinářů, ale i u zákazníků.

Deník Právo se ovšem v roce 2000 zabýval tématem nákupní horečky i z jiného úhlu. Ve dvou příspěvcích, *Začíná advent, čas nákupní horečky* a *Proti stresu při nákupu dárků*, se zabýval i psychologickými a sociologickými charakteristikami tohoto „nákupního šílenství“.

Finance na dárky

S nákupy jsou spojeny, většinou nemalé, finanční výdaje. V souvislosti s vánočními nákupy se novináři věnují i tomuto tématu a od roku 1995 se tyto příspěvky ve zkoumaných letech objevují pravidelně. První byla zpráva v deníku Právo *Dárky většinou do tisíce korun* otištěná 4. prosince 1995, která přinášela výsledky ankety, kolik lidí chtějí utratit za dárky. V Mladé frontě zase 16. prosince otiskly zprávu *Lidé letos nakupují především dražší vánoční dárky*, v níž se financemi zabývali z pohledu obchodníků. Z několika vyjádření zástupců obchodních domů odhadovali, o kolik více peněz v roce 1995 lidé utratí za vánoční dárky. Příspěvek zabývající se financemi za vánoční dárky z roku 2000 se jmenuje *Vánoce bývají šanci vydělat, někdy ovšem za každou cenu*, vyšel 6. prosince. v Hradeckých novinách a jeho autorem je Karel Žitek. Tento článek se zabývá triky obchodníků, kteří využívají nepozornosti zákazníků zvýšené předvánočním shonem, a radí, jak se nenechat napálit. V roce 2005 se těchto příspěvků objevilo již více, první 15. prosince v deníku Právo. *Vánoční dárky leckdy nad možnosti rodičů* byl článek o tom, zda máme dětem kupovat drahé dárky, pokud se kvůli jejich pořízení musíme zadlužit. Také v něm psycholog radil, jak dítěti vysvětlit, že rodiče si některé dárky nemohou dovolit. Druhým a poslední příspěvek roku 2005 byl opět otištěn v Právu, dne 23. prosince. *Některé zboží zlevnilo před Vánocemi až o polovinu* je první článek zabývající se předvánočními slevami, kterými obchodníci chtějí nalákat zákazníky. Přináší přehled jaké obchody přinášejí

slevy na které zboží a upozorňuje i na novelu zákona týkající se výprodejů. Předvánoční slevy jsou prakticky jedinou náplní článků z roku 2009. Jedinou výjimku tvoří článek zabývající se nákupy po internetu. Nejdříve se toto téma objevilo v Mladé frontě 4. prosince v článku *Výprodej? Už před Vánoce*, jehož autorem je Jiří Smetana. Předvánoční slevy jsou podle něj způsobeny finanční krizí, která nutí obchodníky jít dolů s cenami zboží, protože lidé vůbec nenakupují. V deníku Právo byla 9. prosince otištěna zpráva *Předvánoční slevy už od pátku a až 70 %*, jež informuje o připravovaných předvánočních slevách. Nepřináší ovšem přehled slev a obchodů, které je nabízejí, ale upozorňuje na to, že probíhají. 11. prosince k tomuto tématu přispěl i deník Blesk článkem *Předvánoční výprodeje právě začaly*. Zde jsou slevy popsány v jednotlivých obchodech, jako je Kika, Lidl, Jysk apod., u každého zvlášť. Ani Hradecký deník se nezapoměl zmínit o předvánočních slevách. Bylo to prostřednictvím článku *Předvánoční slevy: jak prohlédnout taktiku obchodníků a dobře nakoupit* vydaném 21. prosince a napsaném Jozefem Gárfíkem. Jak prozrazuje titul, tento článek se nevěnuje slevám jednotlivého zboží, ale varuje čtenáře, jak se nedat napálit nečestnými obchodníky. Námět je v podstatě stejný jako s článkem *Vánoce bývají šancí vydělat, někdy ovšem za každou cenu*, který byl otištěn v roce 2000. Tento příspěvek se ovšem zabývá i nákupy po internetu, jejichž počet od roku 2000 výrazně vzrostl. V souvislosti s nákupy přes internet se objevil v roce 2009 ještě jeden článek, *Levnější dárky? Kdo chce ušetřit, nakupuje na internetu*, rovněž od Jozefa Gárfíka. Stejně jako článek *Předvánoční slevy* přináší čtenářům rady, jak si dát pozor na obchodníky. Zatímco v předchozím článku se ale autor věnoval slevám, zde radí, jak se nenechat napálit při nákupu přes internet.

Shrnutí:

Když se články zabývající se financováním vánočních dáreků v roce 1995 objevily, jednalo se především o zprávy, kolik lidé chtějí za dárky utratit. V letech 2005 a 2009 se zase omezovaly spíše na informování čtenářů o různých slevách. Články pojednávající o slevách na zboží zase často začínaly velice podobně, např. slovy „nemáte nakoupeno“ nebo „chybí vám vánoční dárky“, a pokračovaly větami ve smyslu „ted’ máte možnost ušetřit“, které lákaly k nákupům ve slevách. S nárůstem počtu nákupů po internetu se začalo častěji objevovat i toto téma.

Netradiční dárky

Takovým poddruhem článků přinášejících tipy na vánoční dárky jsou ty články, které přinášejí tipy na netradiční nebo dokonce extravagantní dárky. První byl otištěn v deníku Právo 21. prosince 1995 a jednalo se o zprávu *Nový nos pod stromeček*, zabývající se novou módou v Beverly Hills dávat jako dárek poukaz na plastickou operaci. Zástupce z roku 2000 je tématem této zprávy velice podobný. Jedná se o článek v Nedělním Blesku 24. prosince *Plastika pod stromeček? Proč ne!*. Stejně jako předchozí zpráva používá vyjádření doktorů, aby popsala trend dávat svým blízkým jako dárek chirurgický zákrok, tentokrát ale článek popisuje tuto módu na Slovensku. Ani článek z roku 2005 neodbíhá od tématu plastických operací. *Nové vánoční dárky: větší prsa nebo hustší vlasy* byl otištěn v Mladé frontě 20. prosince od autorky Lenky Petrášové. Tentokrát se ale zájem článku přenesl do Česka a vedle vyjádření lékařky plastické chirurgie v Praze-Průhonicích se zabývá také otevřenějším přístupem Čechů k plastickým operacím. K textu je rovněž připojena fotografie s popisky cen jednotlivých zákroků. Všechny tři články ovšem rovněž varují, že takovýto dárek může být i nevhodný. Rok 2009 konečně přinesl v tomto tématu změnu, nezabývá se totiž plastickými operacemi, ale spíše aktivitami, jež můžete někomu darovat. V Blesku z 15. prosince to byl článek *Vánoční dárek: záchrana boeingu*, ve kterém Jitka Pekařová a Veronika Tardonová přinášeli 20 tipů na netradiční dárky rozdělených podle cen. Navíc byl uveden i návod, jak tyto dárky obstarat. Mezi uvedené tipy patřil například „popelářem na zkoušku“ nebo „den Jamese Bonda“, jež zastupovaly spíše zážitky, ale také například „náhradní manžel“, jež zase zastane veškeré domácí práce. Další den deník Mladá fronta přinesl článek *Pod stromeček šichtu v bagru*. Ten se zabýval výsledky průzkumu, podle něhož si lidé čím dál více dávají pod stromeček „zážitky“ než věcné dary, a také tím, že lidé si často dárky u partnerů objednávají, aby dárek ani nemusel vymýšlet.

Shrnutí:

Roky 1995, 2000 a 2005 se tedy velice podobným způsobem zabývaly možnostmi plastické operace jako vánočního dárku. Všechny tento fenomén prezentovaly prostřednictvím vyjádření lékaře z plastické chirurgie. Jediným rozdílem bylo místo, o kterém psaly. Rok 2009 si našel jiné téma – zážitky, které svým blízkým můžeme zakoupit a často se jedná buď o netradiční nebo i adrenalinové.

3e) Ježíšek nebo Santa Claus?

S dárky jsou pochopitelně spojeni jejich nositelé. Dříve bylo jasné, že v Čechách nosí dárky Ježíšek. V posledních letech česká kultura přejímá různé zvyky z ostatních zemí, často z USA, a proto není divu, že při rozdávání dárků dělá našemu Ježíškovi občas společnost i americký Santa Claus. Toho si pochopitelně nemohli nevšimnout novináři, kteří často řeší, zda Ježíška nenahradil Santa Claus, často popisovaný jako „tlouštík v červeno-bílém kostýmu s bílým plnovousem“.

Toto téma se nejdříve objevilo v roce 1995 a poté se objevovalo v každém ročníku pravidelně, až do roku 2009. První článek vůbec se objevil 16. prosince 1995 v deníku Právo a jmenoval se *Odkud přišel Santa Claus*. Pavel Čírtek v něm krátce podává historii vzniku legendy o Santa Clausovi. Jediný deník, který toto téma nikdy neopomněl je Mladá fronta. Příspěvky s tímto tématem se v tomto periodiku objevují v každém ročníku, bez výjimky. V roce 1995 to byl článek *Děti mají Santa Clause i na počítači*, otištěný 21. prosince. Jeho tématem bylo zastoupení legendy o Santa Clausovi na internetu – webové stránky, nákupy, apod. V deníku Právo se objevil ještě jeden příspěvek související se Santa Clausem, *Rolničky a Santa Claus*, který byl otištěn 23. prosince. Jedná se o krátkou glosu kritizující přejímání Santy Clause do českého prostředí, zvláště dětmi. Dokonce to přirovnává k vytlačování Ježíška dědou Mrázem v minulých dobách.

V roce 2000 už bylo příspěvků více a některé z nich dokonce Ježíška a Santu Clause stavěly proti sobě. *Proč je pravý Santa právě Finem*, autorem je Tomáš Sniegoň, vyšel v Právu 18. prosince. Autor se v této reportáži vydal do Rovaniemi, vesničky Santy Clause. *Jak je to s Ježíškem?* vyšlo 21. prosince v deníku Mladá fronta. Jeho autoři Martina Komárková, Miloslava Martínková a Miloslav Lubas se zabývali tím, kdy je nejlepší doba říci dítěti pravdu o Ježíškovi a zda bychom dětem ještě v dnešní době vůbec měli říkat, že dárky nosí Ježíšek. Vedle vyjádření psycholožky tvrdící, že děti kouzelnou atmosféru potřebují, je v článku zmiňováno i těžké postavení učitelky ve škole, jíž se děti na existenci Ježíška často ptají. 22. prosince otiskla rovněž Mladá fronta článek *Jak MF DNES položila otázky Santa Clausovi* Milana Vodičky. Ten se podobně jako článek *Děti mají Santa Clause i na počítači* z Mladé fronty roku 1995, zabývá zastoupením Santy Clause na internetu, zvláště popisuje stránky, na kterých můžete Santovi do předem připravených formulářů položit několik otázek. Tohoto dne vyšel i příspěvek *Věří, nevěří, Ježíšek je tady* v deníku Blesk. Je spíše určen k pobavení, než aby přinášel nějaké

informace. Tvrdí, že anonymní tým vědců spočítal, co vše by Santa Claus potřeboval, aby mohl roznést všechny dárky, a protože tyto podmínky jsou nesplnitelné, tudíž Santa neexistuje. Redaktoři ovšem k textu připojily fotografii muže oblečeného do santovského kostýmu sedícího na saních a ptají se vědců, kdo tedy tento člověk je, když ne Santa Claus. Dne 23. prosince 2000 se tomuto tématu věnovaly dokonce čtyři články, a to pouze ve dvou periodikách. *Santa, děda Mráz a střet civilizací* byl jeden z příspěvků Mladé fronty DNES, opět od Milana Vodičky. Autor popisuje celosvětový fenomén Santy Clause, pronikající do všech zemí světa, jako nejtypičtější příklad globalizace. Rozšiřování Santy Clause do celého světa se ovšem omezuje pouze na sféru obchodu a reklamy, protože dárky samotné stále roznáší lokální nosiči dárků, jako Ježíšek a děda Mráz. Dalším je *Santa Claus za polárním kruhem vítá každého*, což je krátká reportáž z finské Rovaniemi, námětově podobná článku *Proč je pravý Santa právě Finem* z deníku Právo. *Kde a kdo rozdává vánoční dárky* je přehledem, kde, kdo a kdy roznáší vánoční dárky ve světě. V deníku Právo byl dne 23. prosince vydán příspěvek *Domek na polárním kruhu*. Námětem této zprávy je v dřívější reportáži deníku popisovaná vesnička Santy Clause. Posledním příspěvkem v tomto roce je v Někdeňním Blesku vydaný, Andreou Byčkovskou napsaný, Ježíšek a jeho štedří kolegové. Podobně jako článek *Kde a kdo rozdává vánoční dárky* z Mladé fronty DNES, autorka podává přehled nositelů dárků, ale tentokrát je rozděluje podle země, ze které pocházejí.

V roce 2005 se tyto články omezily jen na deník Mladá fronta DNES a pouze na jediný den, 23. prosince. První byl článek *Ježíšek, nebo....Santa Claus?*, jehož autorky socioložka Jiřina Šiklová a spisovatelka Iva Pekárková každá obhajují jednoho z těchto nosičů dárků. *Dárky nosí Ježíšek* je článek katolického kněze jménem Zbigniew Czendlik, v němž obhajuje existenci Ježíška. Ten podle něj pouze nechá lidi sklízet veškerou slávu za dané dárky. Třetím příspěvkem je *Švýcarsko zavaluje lavina Ježíšků* od Petra Čermáka. Autor nás v něm seznamuje se švýcarskou podobou Ježíška Papa Noelem.

Rok 2009 začal tyto články poněkud netradičně. Magazín Blesk využil své pravidelné rubriky Módní policie a 4. prosince v ní její autorka Františka Čížková pod titulkem *Cirkus jménem Santa* okomentovala několik fotografií převleků Santy Clause. Hradecký deník otiskl sérii zpráv informující o petici Zachraňte Ježíška, jejíž signatáři bojují za zachování tradičních českých Vánoc s jejich zvyky i původním nositelem dárků. První byla 2. prosince otištěna zpráva *Češi opět vyrážejí do boje za záchranu Ježíška* Zuzany Ducháčkové, která o petici přinášela

základní informacemi. Pokračovalo to fotografií *Sněhuláci zachraňují Ježíška, dárky od Santy nechtějí* dne 12. prosince o podpoře této petici akcí v Náchodě. Poslední je *Petici za záchranu Ježíška a tradičních českých Vánoc podepsalo už téměř třicet tisíc lidí* vydaný 18. prosince. Lenka Ducháčková v něm ještě jednou seznamuje čtenáře s touto peticí a článek je také doplněn několika dopisy těch, co petici podporují. 18. prosince se v Hradeckém deníku objevil ještě článek *Žoviální tlouštík Santa Claus by se měl změnit*, jenž přinášel výsledky studie australského epidemiologa Nathana Grillse o nezdravém životním stylu Santy Clause, jež může ovlivnit děti a jejich zdraví. Poslední příspěvek je z Mladé fronty DNES dne 21. prosince *Ježíšek nosí dětem dárky jen do sedmi let*. Přinášel výsledky průzkumu do kolika let děti na Ježíška věří a kde se nejčastěji dozví pravdu. Průměrně děti na Ježíška věří do sedmi let a pravdu se nejčastěji dozívají ve školách od spolužáků.

Shrnutí:

Od roku 1995 se tedy noviny pravidelně věnují tématům Ježíška a Santy Clause, nebo dokonce i tématu jejich střetu. Důvody, proč se toto téma neobjevovalo i v dřívějších letech jsou podle mne ty, že v roce 1985 se o Vánocích jako křesťanském svátku psát nemohlo, a proto ani Ježíšek nemohlo být zmiňován. Po sametové revoluci se toto změnilo, ale zase k nám v té době zřejmě ještě tolik nepronikl Santa Claus, a proto zmiňování se o Ježíškovi nebylo potřeba. V roce 1995 se zase naproti tomu nevyskytl jediný článek věnující se Ježíškovi. Byly sice otištěny pouze tři, ale všechny s tématem Santy Clause, i když kritizující. Od roku 2000 se Ježíšek a Santa Claus pravidelně v novinových článcích střídají a občas se objeví i článek zabývající se dalšími nosiči dárků. Takovým příkladem jsou přehledy těchto pohádkových postav z Mladé fronty 2000 *Kdo a kde rozdává vánoční dárky* nebo v Nedělním Blesku *Ježíšek a jeho štědří kolegové*. Jediný článek, který se věnoval jen jednomu z těchto „kouzelných dědečků“ byl nazván *Švýcarsko zavaluje lavina Ježíšků* z Mladé fronty 2005, přestože článek se vůbec Ježíškovi nevěnoval, ale přibližoval nám Papa Noela, švýcarského nosiče dárků. Často se také novináři zabývají tím, kdy je správná doba říci dětem pravdu o Ježíškovi nebo do kolika let na něj děti věří. S postupným rozvojem internetu se také opakovaným motivem stává pronikání Santy Clause na internet.

3f) *Vánoce jako svátky stresu*

Pro většinu lidí jsou Vánoce svátky, na které se těší. Novináři se však občas věnují i těm, jež Vánoce rádi nemají, nebo těm, jenž v období Vánoc spíše propadají stresu a často i depresím. Těchto článků není příliš mnoho a objevují se spíše v pozdějších letech.

První příspěvek je z deníku *Mladá fronta* 23. prosince 1995. Zpráva *Útočiště vánočních morousů – práce nebo diskotéka* je zpráva ČTK z Frankfurtu nad Mohanem a informuje o tom, jak prožívají Vánoce ti, jež tyto svátky nemají rádi, nebo je kvůli jinému náboženství ani neslaví. V roce 2000 přispěly k tomuto námětu 13. prosince také *Hradecké noviny*. *Nadešel čas Vánoc, svátků pohody, ale také stresu*, jehož autorkou je Irena Desenská, s pomocí psychologa Karla Březiny rozebírá pocit deprese, který se v předvánočním období projevuje častěji než během roku. Podle psychologa je to způsobeno stresem, který většina žen prožívá kvůli předvánočnímu shonu a pocitem osamělosti, který se v období Vánoc nejvíce hlásí. Článek také popisuje, jak se stres a deprese vlastně projevují, jak stresu předcházet. Rovněž přináší příběh, samozřejmě se šťastným koncem, jednoho muže, jenž o Vánocích trpěl depresemi, protože nemohl najít zaměstnání. Tento rok se vánočním depresím věnoval i deník *Blesk*. Nejdříve 2. prosince zprávou Dany Mertové *Vánoce mohou způsobit deprese*, ve kterém nejenže varuje před možností výskytu deprese zvláště u osamělých starších lidí, ale také přidává telefonní čísla na Vánoční linky pomoci, kam mohou lidé s těmito pocity zavolat v kteroukoliv hodinu. Dalším článkem v *Blesku* je *Vánoce: nejen radost, ale i samota a stres*, vydaný 12. prosince. I tento příspěvek informuje o zvýšeném počtu lidí trpících depresemi v období Vánoc. Mimo lidí starých a opuštěných však může postihnout i ty, kteří se nedokáží vyrovnat s nedostatkem světla, způsobeným ročním obdobím. Článek je také napůl rozhovorem s MUDr. Cimickým, jež vysvětluje příčinu těchto problémů. Vedle článku jsou znovu zopakovány čísla na linky pomoci a také pár obecných rad, jak tyto pocity překonat. Posledním ročníkem, ve kterém se tyto články vyskytly, je rok 2009. První z nich byl opět v deníku *Blesk* 21. prosince nazvaný *Jak léčit vánoční smutek*. Autorka Renata Vyšínová v něm spolu s psycholožkou Zdeňkou Sládečkovou radí, jak překonat pocit smutku. Přináší několik nejobvyklejších důvodů, proč bývají lidé o Vánocích smutní a ke každému dává pár rad, jak tento pocit překonat. Jsou připojeny i rady obecné, které se nevztahují k jednotlivým původům smutku, a také jsou zde popsány různé stupně depresí. Poslední příspěvek v této kapitole vyšel v deníku *Právo* 22. prosince. Jak naznačuje název zprávy *Vánoce čas sebevrahů? Je to nepravdivý mýtus, říkají lékaři* bude do jisté míry všem předchozím

příspěvkům odporovat. Nepopírá sice zvýšený počet lidí trpícími pocity deprese, ale prý nevzrůstá počet sebevražd v tomto období. Dokonce je prý v prosinci o celou pětinu sebevražd méně než po zbytek roku. Naproti tomu prý na Nový rok jejich počet extrémně stoupne.

Shrnutí:

Negativním dopadům vánoční atmosféry tedy novináři věnovaly ze všech ročníků jen pár příspěvků. Polovina z nich byla otištěna v bulvárním deníku a většina z nich se věnovala tomu, jak tyto dopady, nejčastěji stres a deprese, řešit.

4) Vánoční rozhovory a ankety

V předvánočním čase se také objevují i rozhovory se známými osobnostmi. Objevují se sice i během roku, ale v předvánočním čase jejich počet stoupne a hlavně téma rozhovoru samotného se týká vánočních svátků. Rozhovory jsou obvykle vedeny s celebritami ze světa showbysny, ale často také se sportovci.

Vánoční rozhovory

První rok z vybraných ročníků, ve kterém jsem takový rozhovor objevila, byl 1989. Oba rozhovory byly otištěny v deníku Mladá fronta a oba se nějakým způsobem rovněž dotýkaly k revolučním událostí listopadu 1989. První byl *Vánoce u Jirousů* ze dne 20. prosince. Boris Dočekal se v rozhovoru s Juliánou Jirousovou, manželkou Ivana Martina Jirouse, ptal na manželovo uvěznění, na Vánoce prožité bez něho a také na ty, které konečně stráví spolu. Na Štědrý den to byl článek *Země se znovu rozsvěcí*. *Země se znovu rozsvěcí* je autory Janou Hanuškovou, Vlad'kou Kučerovou, Pavlou Matějů a Jiřím Tvrzínkem poskládan z vyjádření herců Národního divadla o bývalém režimu a nastávajících Vánocích.

V roce 1992 se rozhovory omezily pouze na Štědrý den a tentokrát pouze na deník Rudé právo. Autorem článku *Svátky našich herců, muzikantů a herců* je Jiří Tluchoř. V úvodu autor uvádí, že se ptal osobností, jak hodlají trávit Vánoce a jaký druh cukroví mají nejraději. Dále následují vyjádření jednotlivých osobností. Prvním typickým opravdu vánočním rozhovorem byl *Vánoce jsou pro mne sčítáním přátel*, což byl rozhovor Milana Caise se spisovatelem Františkem Kožíkem. Redaktor se vyptává na dárky, proč jsou na sebe lidé o Vánocích hodnější a jaký smysl pro něj má rodina. Počínaje rokem 1992 se začínají pravidelně objevovat podobné rozhovory, kdy se autor osobnosti ptá, jak bude trávit vánoční svátky apod.

Rokem 1995 jsem k denním periodikům přibrala i nově vycházející přílohy a vánoční rozhovory jsou právě téma, které je nejvíce zastoupeno právě v přílohách a magazínech. To ovšem neznamená, že deníky přestaly rozhovory vydávat. Deník Blesk vydal 15. prosince první rozhovor v roce 1995. *Vondráčková žije pro Lucernu* je rozhovor redaktora Richarda Sachera se zpěvačkou Helenou Vondráčkovou. Vedle dotazování na její připravovaný koncert v Lucerně se jí ptá i na to, co by si přála k Vánocům, novoroční předsevzetí a zda si nemyslí, že kvůli vánočnímu shonu se vytrácí jejich kouzlo. 17. prosince v Nedělním Blesku vyšel rozhovor Zdeňka Paroulka *Hudrování k Čechům* patří s tehdejšími místopředsedou vlády Josefem Luxem. Redaktor se ho ptal na typické „vánoční otázky“ např. co by chtěl najít pod stromečkem, a řadu otázek týkajících se politiky. Neobvyklou otázkou bylo, zda si vzpomene, jaké bylo nejkurioznější přání, které jeho děti napsaly Ježíškovi, která mezi ostatními vánočními otázkami vynikala aspoň trochu originalitou. Další rozhovor byl otištěn v deníku Právo 21. prosince. *O Vánocích si určitě dopřeju chvíli meditace, řekl Právu Karel Gott* byl další rozhovor Jiřího Tluchoře, tentokrát s Karlem Gottem. I tento rozhovor obsahuje otázky typu „Co byste chtěl dostat pod stromeček?“ nebo „Jak bude vypadat Váš Štědrý den?“, ale také otázky na novou zpěvákovu vánoční desku. 23. prosince vyšel v tomto roce již druhý příspěvek s Helenou Vondráčkovou. Tento byl nazván *Vánoce s Helenou* a objevil se v Magazínu Práva. Nejednalo se tak úplně o rozhovor, ale autor Zdeněk Smíšek prostřednictvím reportáže popisuje své setkání se zpěvačkou. Mluvili o Vánocích v dětství, ale i těch současných, nakupování dárků. Mezi těmito tématy je i namícháno téma budoucí práce, která zpěvačku čeká.

Rozhovory v roce 2000 zahájil Nedělní Blesk rozhovorem Jaroslava Bendy se skladatelem Jaroslavem Uhlířem nazvaným *Uhlířovy vánoční a noční sny*, otištěným 17. prosince. Interview se skládá vlastně jen ze čtyř otázek, zda má rád předvánoční atmosféru a kdy kupuje dárky. Nechybí ani otázka na nové vánoční album *Vánoční a noční sny*, jež dalo článku titulek. 20. prosince přinesly Hradecké noviny hned dva tyto příspěvky. *Vánoce jsou u Kocábů katastrofické, ale je při nich neskutečná legrace* od Tomáše Dvořáka je zpráva o tom, jak Natalie Kocábová popisuje Vánoce probíhající v jejich rodině. Druhým příspěvkem je *Hokejistovi rodiče prožijí svátky v Pittsburghu společně se synem*, ve kterém Jarka Václavíčková dělala rozhovor s rodiči hokejisty Jana Hrdiny, hrajícího v té době v zahraničí. Rozhovor popisuje, jak se Hrdina dostal k hokeji, jak probíhají jeho Vánoce v zahraničí, ale také tradiční témata jako např. co dostane pod stromeček a zda paní Hrdinová bude připravovat česká jídla. 21.

prosince se rozhovor objevil i v MAGAZÍNU DNES. *Návod na to, jak se dají přežít ve zdraví Vánoce* je rozhovor Marcely Titzlové s Halinou Pawlowskou. Přestože titulek napovídá, že se bude jednat o rozhovor především o vánočních svátcích, poté, co na začátku paní Pawlowská popisuje jaké měla Vánoce v dětství, se autorka převážně ptá na její současnou práci a oslav Vánoc se příliš nedotýká. Pouze poslední otázka rozhovoru týkající se Vánoc nás trochu vrací do melancholické nálady tohoto ročního období. Poslední dva příspěvky v roce 2000 vyšli 23. prosince a týkají se oba osobností sportu. V Hradeckých novinách byl otištěn článek Ladislava Schejbala *Vánoce jsme vždy ctili, říká svorně trio Alešové a Lukáš Drymlovy*. V něm Aleš Dryml popisuje, jak trávila jeho rodina svátky, když byli jeho synové malí a jak je budou trávit teď. Tím druhým byl článek *Starý vlk před Vánoce mi pookřál* vytištěný v deníku Mladá fronta DNES. František Pacina v něm předkládá příběh a také rozhovor s Františkem Čapkem, olympijským vítězem v kanoistice. Článek se věnuje jak životu pana Čapka, tak se také zabývá tím, jak hodlá prožít Vánoce.

Rok 2005 byl zřejmě co do rozhovorů a vyjádření slavných osobností nejbohatší. První se byl otištěn již 26. listopadu v Magazínu Práva. Jednalo se o článek Dany Braunové *Eva Urbanová už má Vánoce*. Otázky na její kariéru se v rozhovoru střídají s otázkami na prožití Vánoc, jídelníček o Štědrém dnu. Autorka se ovšem také ptá na dopad profesního úspěchu na život paní Urbanové. 10. prosince otiskl rozhovor také deník Právo. František Kšajt zpovídal spisovatele Vladimíra Párala a rozhovor otiskl pod názvem *O vánočních svátcích si vždycky vyrazím do lesa*. Redaktor se spisovatele ptal na samé „typické vánoční otázky“ o tom, jak bude Vánoce trávit, co pro něj vlastně znamenají a na které z nich nejraději vzpomíná. *Rybaření miluji, ale kapra na Vánoce nejím* je rozhovor s Miroslavem Donutilem otištěný v MAGAZÍNU DNES dne 15. prosince. Redaktor Tomáš Poláček se ale více než na Vánoce ptal na působení v divadle, na rodinu a současné dění, převážně v oblasti umění a zábavy. Další den přinesl Blesk Magazín rozhovor Heleny Urbanové se zpěvačkou Hanou Zagorovou *Moje vánoční poprvé*. Z otázek na vánoční svátky se autorka ptala na zpěvaččiny vánoční rituály, zda sleduje pohádky a jak vybírá dárky. Tento den také přinesl deník Blesk článek *Hegerlíkové přinesly Vánoce* muže, jež napsala Hana Höschlová. Hlavním tématem tohoto článku je, jak důležité jsou vánoční svátky pro herečku Antonii Hegerlíkovou, jíž se článek týkal. Deník Právo přinesl 22. prosince rozhovor Vladimíra Říhy se Štefanem Margitou *Vánoce konečně oslavím v Praze*. Rozhovor začíná otázkami na profesní úspěchy a připravovaná vystoupení, ale i zde se objevila otázka „Jak se

chystáte prožít Vánoce?“. 23. prosince se opět objevilo rozhovorů několik. V deníku Právo rozovor se Zdeňkem Svěrákem *Vánoce oslavím jen ve dvou*. Jaroslav Špulák se ptal, jak pan Svěrák prožije Vánoce a Silvestr, zda má rád Vánoce. Z ne-vánočních témat se tázal na jeho hudební tvorbu, Cimbáňákovo divadlo a také padlo pár otázek na politiku. Dalším příspěvkem je *Přivezli cukroví, mohou zůstat* v Hradeckých novinách. Tato krátká zpráva přináší informace o tom, jak bude Vánoce trávit hokejista Jaromír Jágr, za nímž do New Yorku poletí rodiče. Posledním příspěvkem ze 23. prosince je rozhovor Venduly Ježkové s Helenou Vondráčkovou v Magazínu Blesk s názvem *Budu jen lenošit*. Protože se autorka v úvodu zmiňovala o předvánočním shonu zpěvačky, v rozhovoru se ptala, zda vůbec stihla předvánoční úklid a výdobu. Potom také, zda mají doma umělý nebo živý stromeček, kdo zabíjí kapra, co čeká pod stromečkem a jestli už zpěvačka někdy viděla zlaté prasátko. Na Štědrý den v tomto roce vyšel i Nedělní Blesk a v něm rozhovor Věry Kellové s Lucií Bílou a Václavem Noidem *Dáme si grog na návsi*. Ani v něm nechybí otázky, jak bude pár trávit Vánoce, zda bude mít kapra nebo řízek, jestli napsali dopis Ježíškovi a co mají na Vánocích nejraději. V tom samém čísle týdeníku vyšel i článek *Náš Ježíšek má jméno Jakub*. Článek Michaeli Remešové byl o rozhovoru s manželi Karlem a Vendulou Svobodovými a jejich přípravami na Vánoce.

Rozhovory v roce 2009 byly zahájeny 4. prosince článkem v Blesk Magazínu *Finalisté SuperStar: Jaké mají Vánoce*, v němž se ptali účastníků právě probíhající soutěže, zda doma pomáhají s úklidem, kdo doma peče cukroví, jestli mají rádi kapra, co si přejí pod stromeček a na jaký vánoční zážitek nikdy nezapomenou. Těchto pět stejných otázek položili každému dotazovanému. V tomto vydání vyšel také článek *Hořel mi stromeček*, což je rozhovor Václava Suchana s Jankem Ledeckým. Dozvídáme se z něj, jak tráví Vánoce on a podle čeho vybírá dárky a padne i historka o hořícím stromečku. V Magazínu Blesk, který vyšel 18. prosince, o dva týdny později, vyšli dokonce tři rozhovory. *Na Vánoce bez chlapa* napsala Karin Stružková. Rozhovor se zpěvačkou Věrou Špinarovou obsahuje samé už téměř tradiční otázky: zda nakupuje dárky na poslední chvíli, co by si přála najít pod stromečkem a na novoroční předsevzetí. Druhý rozhovor napsala Blanka Švecová a je veden se Zdeňkem Troškou. *Vánoce bych nejraději zaspal* vyznívá ovšem spíše pesimisticky, neboť režisér Troška nemá vánoční svátky příliš v lásce. *Tajně chodím na cukroví* je krátký rozhovor se zpěvákem Pavlem Vítkem a jeho autorka je stejná jako v předchozím příspěvku, Blanka Švecová. Z typických „vánočních otázek“ zde zaznívá otázka na vánočního kapra a cukroví. Další čtyři rozhovory vyšly až 23. prosince. V deníku Mladá fronta

DNES byla osobností rozhovoru Jiřina Jirásková. V rozhovoru *Na zdraví jsem dost hřešila* se autor ptá herečky na její zdraví a návrat do divadla. V MAGAZÍNU DNES vyšly rozhovory hned dva. *Tohle jsou naše svátky* je článek ze setkání Jana Malindy s Jolanou Voldánovou, ve kterém popisuje, jak probíhají přípravy na Vánoce v moderátorčině rodině. O druhém jsem se zmiňovala již v kapitole s církevním tématem. Jedná se o rozhovor *Rebel s počínající svatozáří* s Františkem Líznou. Poslední rozhovor v tomto roce vyšel v Magazínu Práva. Lucie Jandová napsala rozhovor *Před Ježíškem jsem se jednou styděl* se spisovatelem Petrem Šabachem. První dvě otázky se týkaly vánočních svátků, ale spisovatel je zřejmě nemá příliš v lásce, a tak se zbytek rozhovoru týkal spisovatelovy práce.

Shrnutí:

Vánoční rozhovory jsou tedy jak vidno častými příspěvky v období Vánoc. Je to typ článků, které se více hodí do časopisů, než-li do novin, a proto jsou více zastoupeny v přílohách jednotlivých deníků, než v denících samotných. Rozhovory jsou vždy alespoň částečně zaměřené na předvánoční období, a tak se otázky často opakují. Mezi ty nejčastější patří plány na strávení Vánoc, co pro dotazovaného Vánoce znamenají nebo co by si přáli, či co naopak dávají pod stromeček. Vedle otázek týkající se vánočních svátků se ale tázaného vždy ptají na plány v oblasti jeho profese. V mnou zkoumaných denících byla také nejčastější „zpovídanou“ osobností zpěvačka Helena Vondráčková. Nelze ovšem říci, zda je to dáno její oblíbeností u novinářů, nebo silnou komunikativností samotné zpěvačky.

Vánoční ankety

Dalším druhem článků jsou různé ankety, které se stejně jako rozhovory objevují i v průběhu roku, ale ty, které zde budu popisovat, jsou svým dotazem zaměřeny na něco vánočního. Anket není v mnou zkoumaných letech příliš, ale v ročnících mezi rokem 1992 a 2005 se vždy objeví alespoň jedna. V roce 1992 byla 21. prosince v deníku Blesk *Jaký vánoční dárek by vám udělal radost?*, kterou připravila Helena Bednářová, a vyptávala se v ní lidí různých věkových kategorií. V roce 1995 zase anketu *Kolik letos utratíte za vánoční dárky?* otiskl Nedělní Blesk dne 3. prosince. Dana Kaplanová se ptala v ulicích Prahy. Anketa *Jaký dárek byste nejraději našli pod vánočním stromkem?* byla první anketa, kterou neotiskl bulvární tisk, ale vyšla 2. prosince 2000 v deníku Právo. Rok 2005 přinesl anketu *Co byste si přáli najít pod stromečkem?* v Nedělním Blesku dne 24. prosince. V této anketě však nebyli dotazováni náhodně vybraní lidé, ale Nedělní Blesk se tázal českých politiků.

Shrnutí:

Ankety se tedy za čtyři ročníky objevily jen čtyři a převážná většina z nich v bulvárním deníku. Tři z nich se ptaly na tu samou otázku, co by dotazovaní rádi dostali k Vánocům. Pouze jedna jediná, otištěná v seriózním tisku, měla jiné téma, a to na finance, jež se lidé chystají za dárky utratit.

5) Titulní strany vánočních čísel

Důležitou součástí vánočních článků jsou také první strany vánočních vydání, které mohou být, často i graficky, vánočně vyzdobeny. Vedle grafické výzdoby je pro novináře ovšem problém i obsah titulní strany, kterým chtějí navodit vánoční atmosféru, ale ta zároveň nesmí působit příliš „přeslazeně“.¹⁶

V roce 1985 například Mladá fronta 24. prosince změnila barvu svých titulků z oranžové na modrou a přidala na titulní stranu obrázek (perokresbu). Články se nejvíce věnovaly lidským příběhům. Například článek *Jistoty nejen vánoční* přinášel příběhy, jak prožívají Vánoce lidé s různými profesemi. V roce 1989 změnila barvu svých titulků stejně, ale navíc připojila „*Vánoční poselství čtenářům Mladé fronty: Pravda a láska musí zvítězit*“¹⁷. Toto „poselství“ bylo ale ovlivněno politickými událostmi v tomto roce, stejně jako články zaplňující titulní stranu. Třeba článek *Co člověku nelze vzít* přinášel příběhy lidí, kteří kvůli politickému režimu nemohli vykonávat své povolání. V obou letech bylo číslo samotnou redakcí pojmenováno jako vánoční. Vedle loga deníku bylo totiž toto slovo připsáno. V roce 1992 byl již deník přejmenován na Mladou frontu DNES a titulní strana se příliš nelišila od „všedních dní“. Rozdílem bylo přání redakce čtenářům „*spokojených a klidných vánočních svátků*“¹⁸ umístěné v levém horním rohu. Články jako *Na svátky se kapři netěšili* a *Utráceli jsme jako nikdy předtím* se sice věnovaly vánoční tematice, ale na titulní straně byly otištěny i některé běžné zprávy. Od tohoto roku až do roku 2005, počítaje samozřejmě pouze zkoumané ročníky, vypadala vánoční čísla podobně. Vždy byly vánoce připomínány pouze přáním redakce svým čtenářům v horní polovině titulní strany, vánočně laděnou fotografií a samozřejmě samotnými vánočními články. V roce 1995 jsou ještě na titulní stranách otištěny i denní zprávy, ale v letech 2000 a 2005 mají příspěvky čistě vánoční téma. Titulní strany v obou těchto ročnících si jako hlavní téma zvolily děti, v roce 2000 článkem *Přečtete dětem pohádku*, nad nímž byla otištěna fotografie holčiček vyhlížejících Ježíška a v roce 2005 fotografií *Nejkrásnější vánoční dárek*, na níž bylo zachyceno dvanáct dětí narozených těsně před Vánoci. V roce 2009 ve vánočním čísle z 23. prosince Mladá fronta otiskla sérii vánočních

---

¹⁶ Všechny titulní strany jednotlivých deníků jsou přiloženy v příloze č. 7.

¹⁷ Mladá fronta: Deník čs. mládeže, 1985, č.303, datum vydání 24. prosince 1989, str.1

¹⁸ Mladá fronta DNES, 1992, č.302, datum vydání 24. prosince 1992, str.1

přání od různých osobností, včetně premiéra Jana Fischera a kardinála Miloslava Vlka na jednotlivých stranách deníku. Přání na titulní straně bylo přání od Roberta Čásenského, šéfredaktora MF DNES. Hlavní titulek zněl *Vítejte v Betlémě!* a jednalo se o upozornění na reportáž z Magazínu DNES, jejíž autor strávil Vánoce v Palestině. Fotografie pod titulkem nicméně opět zachycovala malé dítě, tentokrát zapalující svíčku v betlémském chrámu.

Deník Rudé právo: orgán ústředního výboru komunistické strany československa, rovněž v letech 1985 a 1989 změnilo barvu své „výzdoby“, z červené také na modrou. V roce 1985 bylo modře otištěno vánoční přání redakce Rudého práva čtenářům, a také barevně zvýrazněn článek *Ať září hvězdy míru*. Hlavním článkem byl *Příjemné změny života* o výstavbách provedených v tomto roce. 24. prosince 1989 byla „sváteční barva“ stejná a kromě klasického přání redakce jí byly zvýrazněny i titulky některých článků. Kromě dopisu *Domov* od vychovatelky z dětského domova a několika fotografií pražské vánoční výzdoby se články věnovaly spíše běžným zprávám. V roce 1992 již byla ponechána barva stejná s ostatními čísly a stejně jako v deníku Mladá fronta od roku 1992 se „vánoční výzdoba“ omezila na přání redakce v pravém horním rohu, zde ale bylo obohaceno o malý obrázek, zatímco v MF DNES se jednalo pouze o text. Hlavním titulkem byl *Svátky našich herců, muzikantů a zpěváků* od Jiřího Tluchoře. Od roku 1995 až do roku 2009 byla na vánočních číslech vybraných ročníků opět jen textová přání redakce. Články se vánoční atmosféře ale věnovaly jen málo. V roce 1995 byl otištěn příspěvek *Český kapr nemá dnes v Evropě konkurenci*, rozhovor se správcem městských rybníků Vodňany, v roce 2000 byla na titulní stranu otištěna fotografie dětí u vánočního stromčeka, ale v roce 2005 a 2009 se články zabývaly pouze běžnými denními tématy.

Hradecké noviny v letech 1992, 2000 a 2005 jako předchozí dva rozebírané deníky otiskly pouze krátké přání svým čtenářům. V roce 1992 ovšem vedle již téměř tradičního přání graficky vyzdobila redakce logo deníku sněhovými vločkami a na titulní stranu připojila fotografii ženy držící prskavku. V roce 1995 stranu zaplnily spíše každodenní témata, kromě článku *Ministři na Vánoce doma*, který přinášel informace o tom, jak hodlají trávit vánoční svátky politici. Hlavním článkem v roce 2000 byl *Všichni obchodníci nejásají*, zabývající se nákupy a v roce 2005 *Vánoce? Dny nejen sváteční, ale i se všedními starostmi* od Karla Hrazdery připomínající čtenářům lidi, kteří musí i o Vánocích chodit do práce. Titulní strana vánočního

čísla vydaného 23. prosince 2009 byla dokonce z velké části pokryta přáním „krásných Vánoc a bohatého Ježíška“¹⁹ redakce spolu s několika fotografiemi zimní krajiny.

Přestože deník Blesk by si vzhledem ke svému bulvárnímu zaměření mohl zřejmě dovolit výraznější „vánoční výdobu“, tak i jeho redakce se ve zkoumaných ročnících 1995 až 2009 omezila pouze na stručně textové přání redakce v horní části strany. Vánoční číslo 24. prosince 1992 dokonce nijak kvůli Vánocům pozměněno nebylo. V tomto ročníku dokonce redakce ani neotiskla přání čtenářům. V roce 1995 už vedle přání redakce připomínal Vánoce i hlavní článek *I bohatí utrácejí s citem*, v němž se redaktoři ptali podnikatelů a známých osobností, kolik utratili za dárky, a také fotografie z akce Světlo z betléma. *Havlová zabalí 78 dárků* byl hlavní článek vánočního čísla roku 2000. Věra Janoutová a Dalibor Mácha se zajímali o to, jak budou vypadat Vánoční svátky u prezidenta Havla a premiéra Zemana. V roce 2005 tvořilo hlavní článek vánočního čísla „*Přeji Vám k Vánocům*“ přání Václava Klause. Poslední ročník se v hlavním článku zabýval spíše spekulacemi o tajném milostném poměru dvou českých herců, tradiční vánoční téma tento článek připomínal pouze tím, že oba herci hráli v „legendární pohádce“ Tři oříšky pro Popelku, kterou televize vysílají o vánočních svátcích pravidelně každý rok.

Shrnutí:

Zvláštní grafickou úpravu tedy vánoční čísla ve zkoumaných ročnících obsahovala pouze v letech 1985 a 1989. Výjimkou jsou Hradecké noviny v roce 1992, jež své logo ozdibily vločkami, a Hradecký deník v roce 2009, který zase k přání připojil fotografie. Od roku 1992 se deníky omezují pouze na stručné přání redakce na titulní straně a pochopitelně články s vánočním tématem. Tyto články mají různá témata. V Mladé frontě DNES se na titulních stranách vánočních vydání ve zkoumaných ročnících let 1995 až 2009 o fotografie zachycující malé děti. V deníku Právo byl „nejvánočnějším“ rokem co se týče titulních stran rok 1992, v ostatních letech se články zaměřovaly spíše na běžné dění. Hradecké noviny a později Hradecký deník se na titulních stranách nejvíce věnovaly „běžným vánočním starostem“ jako jsou např. nákupy. Výjimkou je rok 2009, kdy hlavní stranu tvořily převážně zimní fotografie. Blesk omezil svá vánoční témata titulních stran na vánoce slavných osobností, což je pro bulvární tisk pochopitelné. Jedinou výjimku tvořilo vánoční vydání roku 2005, kdy deník otiskl přání od prezidenta republiky.

---

¹⁹ Hradecký deník, 2009, č.298, str.1

Závěr

Ve své práci jsem analyzovala články s vánoční tematikou v letech 1985 až 2009 v několika denících a některých jejich přílohách. Články jsem rozdělila podle témat a popsala jejich vývoj v jednotlivých letech a v jednotlivých denících.

První kapitola se zabývala církevním charakterem Vánoc a informovanosti v průběhu těchto let, přičemž jsem se více zaměřila na „zlomový“ rok 1989. V roce 1989 ovšem překvapivě nově nabytou svobodu informovat o Vánocích jako církevním svátku využili pouze redaktoři deníku Mladá fronta a i ti pouze jako kritiku bývalého politického režimu, než že by se jednalo o samotnou náboženskou tematiku. Po tomto roce sice novináři měli naprostou svobodu, co se týče tohoto tématu, ale využívali jí jen pozvolna. Počet těchto článků se zvyšoval až postupem jednotlivých ročníků. Největší počet těchto článků se objevil až v roce posledním.

Dalším tématem byly články připomínající čtenářům pocit solidarity a soucitu, jež v nás vyvolává sama vánoční atmosféra. Články s námětem charity se většinou omezovaly pouze na informování o nějaké probíhající akci, lidské příběhy se objevovaly velmi pravidelně a i ve srovnatelném počtu. Překvapující byl zájem o příběhy a reportáže z českých věznic, jichž se nejvíce objevilo v roce 2005.

V kapitole Tradiční vánoční témata jsem se vedle nápaditosti námětů snažila posoudit i jazykovou originalitu. Vzhledem k tomu, že se jedná o články objevující se každý rok, našla jsem u každého tématu i několik slovních spojení, která se často opakovala a jež jsou vypsány u jednotlivých témat. Článkům o adventních trzích bych vytkla malý zájem o adventní trhy konané v Čechách. Neboť přestože jejich tradice u nás není taková jako v sousedním Německu nebo Rakousku, novináři jim i tak věnovali pouze dva články ve sledovaných ročnících. Příspěvky námětově zabývající se kapry a vánočními stromky zase nejvíce prostoru věnují informování čtenářů o cenách prodávaných artiklů. V případě kapra se velký počet článků zabývá také výlovem a samotným prodejem kaprů, avšak ceny se zdají být vždy na prvním místě. Na druhou stranu ale musím přiznat, že ceny prodávaných kaprů a stromků jsou informace, které čtenáře pravděpodobně zajímají nejvíce, a proto nemůžeme jejich upřednostňování novinářům ani vytknout. Část kapitoly věnující se vánočním dárkům je nejobsáhlejší. Obsahovala také nejvíce příspěvků a většina z nich se věnovala nakupování dárků. Častým motivem byly naplněné obchody. Jejich počet vzrostl hlavně v letech 2000, 2005 a 2009. Není možné přesně určit, zda je nárůst těchto příspěvků dán pouze zájmem novinářů, nebo zda se vánoční nákupy, ať už potravin

či dárků, opravdu nestaly pouze honbou po všudypřítomných hypermarketech a obchodních domech. S tím souvisí i články přinášející pouze přehledy o různých slevových akcích konaných v předvánočním období. Začínají se objevovat rokem 2005 a často připomínají i reklamu na jednotlivé obchody a jejich zlevněné zboží. Tyto články by mi nepřišly zvláštní, pokud by se objevovaly jen v bulvárním tisku, ale ony vycházely často i v seriózním tisku. A objevilo se i několik článků přinášející čtenářům tipy na vhodné dárky. Stranou dárků nezůstávají v českém tisku ani jejich nosiči. Santa Claus a Ježíšek na jejich stránkách svádějí „boj“ od roku 1995 až do současnosti. Zatímco v roce 1995 Santa téměř vítězí, v roce 2009 je možno pozorovat spíše příklon zpátky k našemu původnímu Ježíškovi. Tuto tendenci bych přisoudila spíše negativnímu postoji Čechů k postavě Santy Clause, který se v posledních letech začíná projevat.

V této práci jsem nepominula ani vánoční rozhovory se slavnými osobnostmi, převážně ze světa zábavy a sportu. Rozhovory se objevují od roku 1989 v každém ročníku a více v přílohách, než v denících samotných. Ačkoliv jsou převážně vánočně zaměřené, dotýkají se také současného dění. V roce 1989 to byly reakce na sametovou revoluci, v následujících letech se redaktoři často ptali např. na současnou politickou situaci a co si o ní dotazovaný myslí. Nelze si nevšimnout, že i dotazované osobnosti se často opakují. Nejvíce se objevují rozhovory s českými zpěvačkami a k té „nejoblíbenější“ v tomto ohledu patří Helena Vondráčková a dále Luce Bílá. Tento fakt do jisté míry také závisí na ochotě osobností takový rozhovor absolvovat, takže to není jen v rukou novinářů.

Práce měla vystihnout i vánoční stereotypy v jednotlivých tématech s vánočním zaměřením. Našla jsem jich několik. První z nich je upozornění na vánoční čas jako čas k zamýšlení se a k ohleduplnějšímu chování k lidem okolo. Toto klíšé je také často doplňováno i tím, že takto bychom se neměli chovat jen o Vánocích, ale v průběhu celého roku. Připomínáno je nám to ovšem právě jen o Vánocích. V kapitole zabývající se tradičními vánočními tématy je jich hned několik. Otázkou ovšem je, zda samotná tato témata nejsou stereotypy, o kterých jsou novináři do jisté míry nuceni psát, a která se navíc každý rok pravidelně opakují. Příkladem jsou pozvánky na každoročně konané adventní trhy, z nichž některé jsou natolik známé, že je čtenářům není třeba tolik připomínat. Přesto jich je každý rok ze zkoumaných ročníků otištěno několik. Ačkoliv téma výlovu a prodeje kaprů a těžby a prodeje stromků se dá také přiřadit k denímu zpravodajství, přičemž výskyt těchto zpráv je určen právě vánočním časem, což nemohou novináři nijak ovlivnit, i v tomto případě se zprávy co do druhů informací velmi

shodují. Fotografie, jež jsou často připojeny k takovým příspěvkům, se v tématice také příliš neliší. Téma nákupní horečky je častým tématem v posledních letech a jeho hojnost je možná dána i jejím nárůstem, přesto si myslím, že novináři ani v této oblasti nevkládají příliš nápaditosti. Tyto příspěvky často tvoří jen fotografie zachycující nakupující s plnými košíky, pod ní krátká věta o „davech v obchodácích“ a tím je dané téma tzv. odbyté. Ve vánočních rozhovorech, jak už bylo zmíněno, se opakují stále stejné otázky, mění se jen ten, komu jsou pokládány.

Vývoj zachycování vánočních svátků v českém tisku bych popsala jako co do počtu příspěvků stále stoupající, ale zaměření na „pravého ducha Vánoc“ bych označila za tendenci klesající. Ve starších ročnících bylo sice příspěvků s vánoční tematikou méně, ale za to se věnovaly lidským příběhům, reportážím z lesa, nebo i fejetonům. Rok 1989 byl hodně ovlivněn politickým děním, ale ani tak nezapomněl na vánoční atmosféru. V posledních letech se nejvíce článků naopak věnuje nákupům dárků, nejvíce prodávanému zboží a nákupní horečce, která způsobuje davy v obchodech. Články zabývající se přeplněností obchodů se sice objevovaly i v letech 1985 a 1989, ovšem vyznívaly spíše jako chvála na ochotné prodavačky, než jako hořekování nad „nákupním šílenstvím“. Co se týče vánoční atmosféry, pokud se jí vůbec nějaké články zabývají, nejvíce je zmiňována ve vánočních rozhovorech. Redaktoři se totiž často ptají na to, jak zpovídané osobnosti tráví vánoční svátky, a ti nezdřídka přibližují slavnostní atmosféru u nich doma. Můj subjektivní dojem je, že novináři přešli od domovské atmosféry Vánoc k tématu vánočního shonu za nejdražšími a nejprodávanějšími dárky, od popisování vůně jehličí k velkým frontám na prodejních místech stromků. Zdá se, že jak se vyvíjela technologie, jež měla dopad na rozšíření sortimentu dárků, novináři se začali zajímat spíše o ekonomickou stránku Vánoc, než-li o tu duchovní. Tu připomínají jen příspěvky církevních hodnostářů, samotní novináři na ni zřejmě zapomněli. Je ovšem otázkou, do jaké míry na ni zapomněli novináři a do jaké míry lidé samotní.

Bibliografie a použité prameny

FROLYNEK, Václav a kol.: Vánoce v české kultuře, nakladatelství Vyšehrad, Praha 1988, první vydání, 440 stran, 33-758-88

HERYNEK, Petr: České Vánoce, nakladatelství Grada, Praha 2005, první vydání, 160 stran, ISBN 80-247-0760-8

Použitá periodika

Blesk, Praha, 1992, roč.1, č.194 - 215

Blesk, Praha, 1995, roč.4, č.277 - 300

Blesk, Praha, 2000, roč.9, č.275 - 298

Blesk, Praha, 2005, roč.14, č.277 - 299

Blesk, Praha, 2009, roč.18, č.278 - 298

Blesk magazín, Praha, 1995, č.50,51

Blesk magazín, Praha, 2000, č.52

Blesk magazín, Praha, 2005, č.50,51

Blesk magazín, Praha, 2009, č.48-50

Hradecké noviny: list občanů východních Čech, Hradec Králové, 1992, roč.1, č.21 - 71

Hradecké noviny: list občanů východních Čech, Hradec Králové, 1995, roč.4, č.277 - 300

Hradecké noviny: list občanů východních Čech, Hradec Králové, 2000, roč.9, č.277 - 298

Hradecké noviny: list občanů východních Čech, Hradec Králové, 2005, roč.14., č.277 - 299

Hradecký deník, České Budějovice, 2009, roč.18, č.278 - 298

Magazín Práva, Praha, 1995, č.51

Magazín Práva, Praha, 2000, č.49-51

Magazín Práva, Praha, 2005, č.47-51

Magazín Práva, Praha, 2009, č.48-51

Mladá fronta: deník Československého svazu mládeže, Praha, 1985, roč.41, č.278 - 303

Mladá fronta: deník Československého svazu mládeže, Praha, 1989, roč.45, č.280 - 303

Mladá fronta DNES, Praha, 1992, roč. 3., č.281 - 302

Mladá fronta DNES, Praha, 1995, roč. 6., č.277 - 300

Mladá fronta DNES, Praha, 2000, roč 11., č.275 - 298

Mladá fronta DNES, Praha, 2005, roč. 16., č.277 - 299

Mladá fronta DNES, Praha, 2009, roč. 20., č.278 - 298

Mladá fronta DNES: MAGAZÍN DNES + TV, Praha, 1995, č.50

Mladá fronta DNES: MAGAZÍN DNES + TV, Praha, 2000, č.51

Mladá fronta DNES: MAGAZÍN DNES + TV, Praha 2005, č. 47-51

Mladá fronta DNES: MAGAZÍN DNES + TV, Praha 2009, č. 49-51

Nedělní Blesk, Praha, 1995, roč.3, č.47-49

Nedělní Blesk, Praha, 2000, roč.8, č.49-51

Nedělní Blesk, Praha, 2005, roč.13, č.49-51

Nedělní Blesk, Praha, 2009, roč. 18, č.48-51

Právo: nezávislé noviny, Praha, 1995, roč.5, č.277 - 300

Právo: nezávislé noviny, Praha, 2000, roč.10, č.275 - 298

Právo: nezávislé noviny, Praha, 2005, roč.15, č.277 - 299

Právo: nezávislé noviny, Praha, 2009, roč.19, č.278 - 298

Rudé právo: ústřední orgán Komunistické strany Československa, Praha, 1985, roč.65, č.278 - 303

Rudé právo: ústřední orgán Komunistické strany Československa, Praha, 1989, roč.69, č.280 - 303

Rudé právo: ústřední orgán Komunistické strany Československa, Praha, 1992, roč.72, č.281 - 302

Resumé

The topic of my bachelor thesis is „Christmas Stereotypes Changes in Selected Press Items during Recent 20 Years“. I chose four Czech journals and I analyzed Christmas themed articles printed during advent season in examined years. I divided these articles according to their subject and each chapter treat of one of these subjects. In the first chapter I dealt with articles about religious side of Christmas focusing on substantial year 1989 and new acquisition possibility to inform about Christmas like originally religious feast. In that chapter I used only two journals, Mladá fronta and Rudé právo. I compared year 1985, year when socialism was governing, with year 1989 which was the first „free Christmas“. I also described the intensity of printing articles with religious character during all examined years.

Subject of second chapter was articles reminding to readers feeling compassion supported by Christmas atmosphere. Main topics in this chapter were charity, stories about ordinary people and articles about prisoners.

The chapter named Traditional Christmas themes is analyzing articles with subjects that appear every year at Christmas time. Subjects are Christmas Markets, carps, Christmas trees and decoration, presents and shopping spree, Santa Claus but also Christmas like feast of stress.

Subject of fourth chapter are Christmas interviews and public inquiries. Interviews are usually made with celebrities from show business or sportsmen. These articles are contained in every examined year. Although their main theme is Christmas, journalists often ask about work or personal life of interviewed person.

The last chapter has special theme: describing front pages of Christmas editions of every journal in every examined year. This chapter criticizes articles chosen to be placed on front pages and decoration of Christmas edition.

The purpose of this study is to analyze Christmas themed articles in selected journals in examined years, to observe how these themes change and why, to name journalistic cliché and stereotypes and to highlight novel ideas.

Seznam příloh

1. *Neseém váám noviiny*, Mladá fronta: deník Československého svazu mládeže, Praha, 1989, roč.45, č.303, datum vydání 24.prosince 1989, str.2
2. *Ať září hvězdy míru*, Rudé právo: ústřední orgán Komunistické strany Československa, Praha, 1985, roč.65. č. 303, str.1
3. *Ježíš tady a teď*, Mladá fronta DNES: MAGAZÍN DNES + TV, Praha, 2000, č.51, datum vydání 22.prosince, str.6-23
4. *To je český politický betlém*, Blesk, Praha, 2009, roč.18, č. 298, datum vydání 23.prosince, str. 2-3
5. *Přišel na svět 24.12. a jmenuje se Ježíšek*, Jana Jandová, Mladá fronta DNES, Praha, 2000, roč 11., č.298, datum vydání 23.prosince, str.1+6
6. *Bezdomovci slaví Vánoce*, Mladá fronta DNES: MAGAZÍN DNES + TV, Praha 2009, č. 51, datum vydání 23.prosince, str.12-19
7. Titulní strany vánočních čísel jednotlivých deníků

Příloha č. 3: Ježíš tady a teď!

Ježíš tady a teď

Jak by to vypadalo, kdyby se Ježíšek narodil jako Husákovo dítě

Jaký je vlastně smysl Vánoc? Nechce se věřit, že jde jen o marketingovou akci. Vánoce by přece nemohly mít takový úspěch, kdyby miliony lidí, kteří je slaví, něco nespojovalo. Něco, co je ukryto v dávném příběhu jednoho dobrého člověka, či snad Božího syna. (Na tuto otázku zde však odpověď nehledejte.)

Na následujících stránkách jsme se pokusili tento příběh převyprávět a přiblížit naší době. Jaké by to asi bylo, kdyby se Ježíš narodil v Československu někdy v půlce sedmdesátých let? Vždyť

I biblický Ježíšek se narodil v malé, zanedbané a okupované zemi.

Tento příběh vyprávíme pomocí objektivu digitálního fotoaparátu. Bylo to, jako bychom točili film. Udělali jsme scénář a vyhledali herce. Naše kameramanka každou scénu snímala celé hodiny, nikde není jediná koláž. Všechno se tedy vlastně doopravdy stalo.

Vznikl soubor obrazů, které tvoří příběh. Příběh, který se odvíjí od vánočního poselství o tom, že dobro možná vítězí nad zlem. I když se to tak vůbec nemusí zdát.

Evangelium podle MF DNES ve 12 obrazech

fotografie MFA
Nguyen Phuong Thao

produkce:
Sohumita Ramešová

V hlavních rolích:

Pavel Liška (Ježíš)
Kristýna Liška-Boková (Marie)
Šimon Samuel Liška (Jezulášek)
Těžkej Pokondr (mafán, policista)
David Rath (politik)

Dále hrají:

Josef Polášek (Josef)
Martin Jakubův (Svatý Petr)
Jindřich Karval (Svatý Jan)
Tomáš Tomr (Jidáš)
Lucie Špallová (Marie Magdaléna)
a komparzisté

námět a scénář:
Pavel Šafr

asistent produkce:
Lukáš Procházka,
Ivana Štěpánková

text:
Pavel Šafr
a Jan Jandourek

make up:
Adéla Portová

obraz II.

Dvanáctiletý Ježíš

Ježíš rostl a rostl. Brzy se ukázalo, že bude jiný než ostatní a nebude to mít lehké. Nehodil do pionýra, a proto nemá kamarády. Krásy mládežnické organizace ho nelákají.

„Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a spočívalo na něm zvláštní Boží přizvěh.“
Evangelium podle Lukáše 2,40

10

obraz III.

Pokoušení

Ježíš dospěl - a doba se mezitím změnila. Víc než svoboda však kdekoho fascinuje hojnost kapitalismu. Lidé touží po penězích, protože si za ně lze koupit prakticky všechno. Tedy všechno, o čem si myslí, že jim to přinese štěstí. I na Ježíše, protože je (také) člověk, přijde velké pokušení.

„Pak ho ďábel vzal na vysokou horu a ukázal mu všechna království světa a jejich slávu a řekl: Tohle všechno Ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět. Tu mu Ježíš odpověděl: Odstup, Satane...“

Evangelium podle Matouše 4,8-10

magazín 5/2006

obraz IV.

Svatba aneb Proměnění vody ve víno

Dospělý Ježíš jednoho dne přichází s matkou Marií na svatební party místní smetanky. Víno právě došlo a hrozí nuda. Marka ví o Ježíšových schopnostech a přemluví ho, aby zařídil víno nové. Ten udělá svůj první zázrak a víno, které proměnil z vody, je lepší než to předešlé.

„Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno... zavolał si ženicha a řekl mu: Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli.“

Evangelium podle Jana 2,9-10

11

obraz V

Kázání na hoře

Ježíš shromažďuje své učedníky na periferii velkoměsta, na nádražích, v odlehlých parcích... Vesměs jde o bezdomovce a mládež s alternativními zálibami. Vysvětluje jim, že není důležité nic, kromě lásky. Je to takový summit všech, kdo v tomto světě vůbec nic neznámají a nic nemají.

„Ježíš pohlédl na učedníky a řekl: Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží. Blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni. Blaze vám, kdo nyní pláčete, neboť se budete smát.“

Evangelium podle Lukáše 6,20–21

obraz VI.
Uzdravení slepce

Ježíš uzdravuje ve zpustlé okresní nemocnici slepého. Jeho zázraků se domáhají i další nemocní, na nichž se podepsalo zdravotnictví, stále ještě polosocialistické. Scenu sleduje zděšený zdravotnický personál.

„Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: Mistré, kdo se prohlašuje, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče? Ježíš odpověděl: Nezhřešil on, ani jeho rodiče.“

Evangelium podle Jana 9,1-3

obraz VII.
Ježíš a cizoložnice

Ježíš se při svém putování setkává i s prostitutkou. Je to ta nejsmutnější sorta holka u silnice. Jak známo, takovými lepší společnost nejvíce pohrdá, i když mnozí jejich služby využívají. Ježíš ji sice varuje před jejím řemeslem, ale neodsujuje ji a na rozdíl od těch, kteří s ní spí, si ji váží a miluje ji.

„Kdo z vás je bez hříchu, první hod po ní kamenem!“

Evangelium podle Jana 8,7

obraz VIII.
Ježíš a zákoníci

Není jasné, do čeho se to Ježíš v Česku zapletl. V každém případě mu vadí marný politický, účelové chování a ostré lokty. A on zase vadí všem, kdo se prezentují jako ryzí dobráci. Ježíš je svým způsobem kverulant, který moc mluví proti vrchnosti. Prý s ním tedy.

„Velekněží a farizeové svolali radu a řekli: Co si počneme? Ten člověk činí mnohá znamení... Od toho dne byli tedy smluveni, že ho zabijí.“

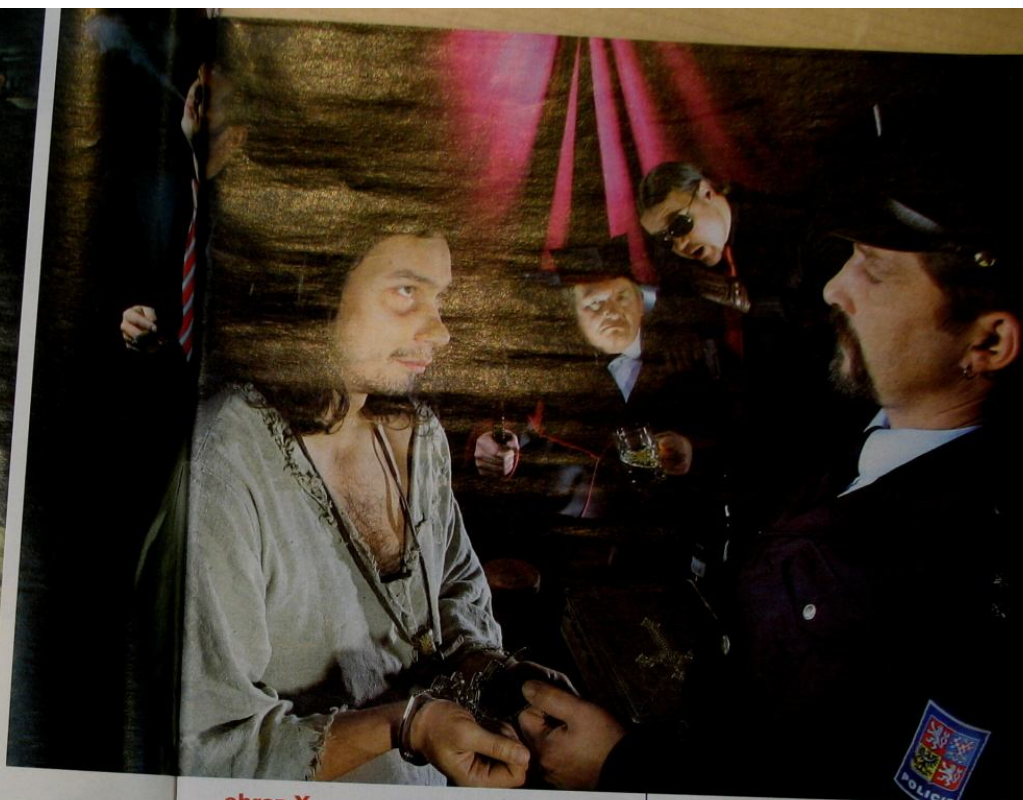
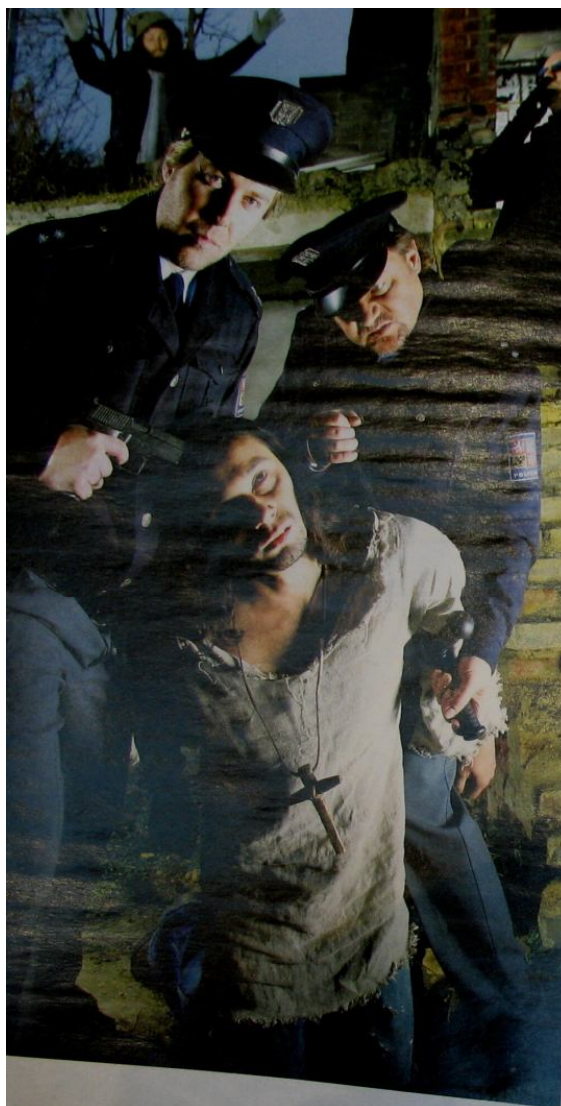
Evangelium podle Jana 11,47-53

obraz IX.
Poslední večeře

Jezus večeří s apóstoly, kteří patří k těm nejobyčejnějším Čechům. I když jim při večeři občas zavoní mobil, s napětím sledují Ježíše, který jim udílí poslední rady. Ví, že se dostal do nějakého zapekletého konfliktu s nebezpečnými silami a že už nikdy nebude sedávat se svými blízkými u jednoho stolu.

„Pak vzal chleba, vzdal díky, lámal a dával jim so slovy: *Toto je mo tělo, které se za vás vydává. To číto na mou památku.*“
Evanželium podle Lukáše 22,19 ▶

obraz X.
Zatčení Krista

Už si pro něj došli. Ježíše někdo zradil, možná ten, kdo s ním večerel. Teď ho v nějaké opuštěné zahradě chytli. Je to policie, nebo mafie? Někdy to tu splyvá. Ježíš neuniká zadním vchodem, nenajímá si přes e-mail dražého právníka, nejede na Seychely. Nic špatného neudělal.

„Jako na povstalce jste na mne vyšli s meči a holemi. Denně jsem byl mezi vámi a nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina, vládá tmy.“

Evangelium podle Lukáše 22,52–53

obraz XI.
Soud

Soud, který Ježíše soudí, je obskurní. Soudce je zjevný alkoholik a přísedící jsou zřejmě příslušníci mafie, kterým se Ježíšova činnost pranic nelíbí. Ježíš však nepoužije ani omluvu ze zdravotních důvodů, ani odvolání se na imunitu, ani propuštění na kauci. Patří k těm, kteří k soudu jít musí a na svobodu už ze soudní budovy nevyjdou.

„Velekněží a celá velerada hledali proti Ježíšovi živé svědectví, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenašli, třebaže se dostavilo mnoho falešných svědků.“

Evangelium podle Matouše 26,59–60

obraz X.M.
Ukřizování

Na kříži visí zbědovaný Ježíš. Jde o typické ukřizování na český způsob. Kříž hlídá mafie, pod křížem nařiká Marie a Máří Magdaléna, apoštol Jan je utěšuje. Proč Ježíš skončil takhle špatně? Měl nezdravou tendenci chovat se podle svého svědomí a postavit se zlu. Kde je v celém příběhu důvod pro vánoční radost? Zvítězily láska a dobro, nebo ne? Jasná odpověď tu chybí, ale každý ji může najít ve svém srdci.

„Ježíš zvolal mocným hlasem: Otče, do tvých rukou vkládám svého ducha. Po těch slovech skončil. Když jeden setník viděl, co se stalo, řekl: Tento člověk byl vskutku spravedlivý.“
Evangelium podle Lukáše 23,46-47

magazín 51/2005

magazín 51/2005

21

To je český politický betlém Všechno je naruby!

PRAHA (map, hof) – Dojemná scéna s jesličkami o Štědrém dnu vhná slzy do očí i otrlejších povahám. Když si ale dosadíte třeba do prosuleho karlístejnského betlému české politiky, možná bu-

dete brečet jako želvy. I letos předvedli ti zprava i zleva neuvěřitelné divadlo. Mohli by tedy zahrát i scénu zrození Ježíška. Jen v tom politickém betlému po česku by bylo všechno úplně naruby!

Vůl
Mirek Topolánek

„V širokém dalekém okolí jsem známý jako starý vůl!“ řekl sám o sobě kvůli rozvodu. Zatímco ale dobytčeti u jesliček stačila ke štěstí trocha slámy, on si roční v luxusu toskánských dovolených.

Anděl
Václav Klaus

Překně svrchu se dívá na ten politický chlév. Zatímco ale ten původní andělek vyznává mír, on stále válčí – s globálním oteplováním i s Lisabonem. A randí s létajícím blondým andělem Petrou...

Osel
Marek Benda

Zatímco ten biblický byl užitečný, protože zahrával dechem Jezulátka, ten český sedí v parlamentu a »vyhýkává« zákony, kvůli nimž všichni Češi vypadají jako osli.

Ovce
Ovce, vážení přátelé, to jsme my. Nebo alespoň za to nás ostam figurky z politického betlému považují. Když už i to bude koenečně naruby?

Pasáček
Bib z Horní Dolní
David Vodrážka

Zatímco pasáček přináší Jezulátku alespoň jehňátko, »bib« zatím kromě modrého pohledu panáčka Kena nepřinesl nic podstatného.

Mnich
Miroslav Kalousek

Zatímco mnich mří k Ježíškovi, Kalousek obvykle ve sněmovně mří do některé »z přílehých náleven«. Prý se z toho ale vyspí.

Zbrojnoš
David Rath

Zatímco zbrojnoš má kopy na obranu, Rath na popichování kohokoliv. A koníka (tedy těch 170 koníků pod kapotou limuzíny) potřebuje na přejízdní od milény k manželce.

Kmet
Miloš Melčák

Zatímco moudrý kmet bezpochyby ví, kam mří, Melčák přebíhá ze strany do strany a kam dupne, tam se volbám nedaří.

Panna Maria
Petra Paroubková

Zatímco těhotnou Marii nechtěli nikde ubytovat, protože měli plno, Petra rodila v porodnici, kterou zavřeli pro ostatní rodičky.

Ježíšek
Margarita Paroubková

A Ježíšek po česku není chudý kluk, ale holka, která za první fotku vydělala 200 tisíc.

Josef
Jiří Paroubek

Zatímco chudý Josef nemohl dovítat, Paroubek než chlév, Paroubek »kdo z vás si oblíbil tučnou Kempínskou či B...

Tri králové Kašpar, Melichar a Baltazar
Tri lobbisté Dalik, Janoušek a Janša

Zatímco legendární králové přinesli vzácné kadidlo, myrhu a zlato, ti naši legendární lobbisté zlato odnášejí, až jim konta ve švýcarských bankách praskají.

Přišel na svět 24. 12. a jmenuje se Ježíšek

O s t r a v a - Narodil se 24. prosince 1936 v Dolní Suché na Karvinsku.

Jmenuje se Jan. Jan Ježíšek. Několik desítek let bydlí v Ostravě.

"Netuším, jestli to rodiče plánovali. Vím jen jedno. Přišel jsem na svět ve čtyři ráno a okamžitě se to rozneslo. Všichni se na mě chodili koukat. Ježíška přece na vlastní oči ještě nikdo neviděl," vzpomíná na vyprávění rodičů čtyřiašedesátiletý důchodce.

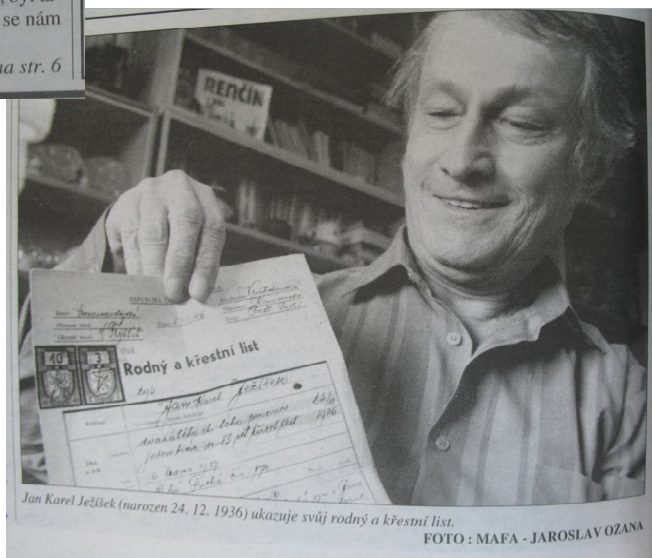
Když tehdy holčička od sousedů viděla v postýlce malého Jana, pronesla památ-

nou větu. "Mami, to je sice Ježíšek, ale jinak je to úplně obyčejné děčko."

Ostravák Ježíšek neměl nikdy nouzi o přezdívky. "Pro kolektiv na internátě jsem byl Jezule a na vojně Ježek."

Za prací se Ježíšek přestěhoval z Karvinska do Ostravy, kde pracoval ve vítkovických železárnách. "Zprvu všichni kolegové říkali, že je to senzace, ale brzy to utichlo. Navíc v rourovně, kde jsem dělal, byl také nějaký Papež a Mikuláš. Říkalo se nám zkratka svatá Trojice," líčí Ježíšek.

Pokračování na str. 6

Jan Karel Ježíšek (narozen 24. 12. 1936) ukazuje svůj rodný a křestní list.

FOTO : MAFA - JAROSLAV OZANA

Přišel na svět 24. 12. a jmenuje se Ježíšek

Pokračování ze str. 1

Na úřadech se celý život setkával s překvapením, údivem i nevěřicným kroucením hlavou.

"Jedna pozorná úřednice se podívala na moji občanku a okamžitě vykulila oči. Já už hned věděl, o co jde. Byla úplně vyjevená a tvrdila, že to snad ani není možné, abych se s takovým příjmením ještě narodil na Štědrý den," směje se.

Když si s manželkou Janou pořídil telefon a nechal se zapsat do seznamu, zařadilo mu jeho příjmení i těžší chvílky.

"Vždycky před Vánoce mi volaly děti. Holčička nebo kluk se představili a já už tušil, o co asi půjde. Působil jsem jako takový výchovný pracovník. Za jedničky

jsem slíbil i houpacího koně," vypráví Ježíšek.

Svého manžela musela někdy zastoupit i jeho žena. "Děti jsem v telefonu nikdy neodbyla. Jen když zavolal nějaký hrubián, raději jsem zavěsila," přidává se Jana Ježíšková.

Jakmile se však špatné zkušenosti začaly množit, oba manželé se rozhodli, že už nechtějí, aby jejich jméno figurovalo v telefonním seznamu.

Jednou před Vánoce utrpěl Jan Ježíšek vážný úraz a ležel v nemocnici. "Když jsem chtěl, aby mě pustili na svátky domů, tak jsem doktorům řekl, že musím jít rozdávat dárky, protože bez Ježíška to prostě nejde," usmívá se důchodce.

Šprýmy si z něho kvůli jménu udělali dokonce i kamarádi z práce.

"Řekli svým dětem, aby napsaly Ježíškovi, a dali jim mou adresu. Já ale přišel na to, kdo to psal. Ten dlouhý seznam jsem přinesl zpátky do práce a dotyčný vtipálek musel všechno na seznamu svému dítěti koupit."

Asi před rokem těsně před Vánoce mi se Jan Ježíšek díval na televizi. Vysílali tam reportáž s údajným Ježíškem. "To jsem se pěkně naštvál. Ten člověk se tak sice jmenoval, ale podle občanky, kterou tam ukázali, se narodil někdy v srpnu. Na rozdíl ode mě byl falešný," směje se zaručeně pravý Ježíšek.

JANA JANDOVÁ

Příloha č. 6: Bezdomovci slaví Vánoce

Už si nevzpomenou, kdy jedli naposledy řízek se salátem. Nevědí, jak přijmout od druhých dárky. „Hezký Vánoce, Dědo,“ políbí mladý muž v ženských šatech stařečka. „Až umřeš, tak s mým jménem na rtech, to vím. Já umřu hned potom a budu říkat jméno tvoje.“

TEXT TOMÁŠ POLÁČEK

FOTO MAFA – NGUYEN PHUONG THAO

Když k témhle polorozbořeným garážím někdo zabloudí, zrychlí své kroky: Cože, tady bydlí lidé? Jsem v pražském Hloubětíně? Anebo někde v Bombaji?

Ale opravdu jsme v Hloubětíně u železniční trati a vyplašené nakukujeme do jedné z garáží, v níž sice není ani přes den nic moc vidět, ale každý hned pozná, že je plná špinavých krámů.

Vstříc nám jde podivná bytost – je v ženské noční košili, na tváři třídenní strniště. „Co si přejete?“ ptá se zcela lidsky.

Vysvětlujeme náš plán – rádi bychom aspoň trochu zpříjemnili Vánoce nějakému páru bez domova a jen tak mimochodem si přitom poslechli jeho příběh.

„Já jsem Týna,“ podává nám osoba podobná Michaelu Jacksonovi těsně po vyfáření svou překvapivě silnou pracku. „Klidně napište o nás dvou – já jsem transka a už osm let žiju tady s Dědou. Dědo?“

Po několika minutách vyleze z hromady příkrývek starý a nemocný pán. „Rikal jsi něco?“ táže se plačtivě. „Vis, že jsem nedoslýchavej!“

Děda není jen nahluchlý, on taky skoro nevidí, nechodí a vůbec působí, jako by se chystal zemřít. A než se toho vysvobození dočká, pokusí se jenom jíst, nepřemýšlet, nepřekážet.

Takhle jsem si Dědu zaškatilkoval, ale o pár týdnů později jsem se mu za to omluvil.

LETA V RUDE AEROVCE

Scházeli jsme se od konce listopadu a týden před Vánocemi jsme pro Týnu s Dědou připravili jednoduchou hostinu pod širým nebem: studený řízek, bramborový salát. Děda se náhle změnil. „Ten salát! Takový dělala moje babička! Dal bych si ještě, ale to si nemůžu dovolit. Anebo můžu?“

Když jsme ho pak vzali do teplé nedaleké hospody, vypil na es dvě piva a rozplácal se. „Tu svoji babičku jsem měl rád hodně.“

Děda (který se ze skutečnosti jmenuje Josef Vaňouk) se narodil roku 1935 ve Frýdku a žil tu do rodiny bohatého a lakomého továrníka Mysky, který řídil textilní fabriku na Moravě i v Rumunsku. „Když jsem byl dítě,“ vzpomíná, a najednou vůbec nepůsobí jako bezdomovec, „tak můj děda přišel a říká, že mám uklidit zaběhnutou, shrabat listí. A babička do mě pod stolem drčla, že to udělá sama. Ale ticho, jemu nic neříkej! Vzala s sebou hrábě a šla. Já ji miloval, protože byl baronka, ale nic ze sebe nedělala.“

TÝNA: JÁ JSEM NA SEBE RASISTA. ZUBY SI KLEŠTĚMA TRHÁM SÁM, DĚDA JE SVĚDEK.

Na Štědrý den se vždycky šel v hale anglické vily, babička zmačkla čudlík, ze stropu pomalu sjížděl křišťálový lustr, obsluhovaly dvě služky v černých úbořech... „Jó, takový já měl dětství!“ vračí se děda ze záchodu, na který musí co čtvrt hodiny, a najednou se v něm probouzí i bavič. Anebo nežertuje? „Střílel jsem flobertkou z okna továrny a třem

dělnicím prostřelil ucho. Děda přišel a povídá, podruhy to dělej lepší. A šel pryč.“

Ve čtrnácti dostal auto, červenou aerovku. Babička se smála, že do takové herky nevezle, jenže vlezla, mnohokrát. Přišli komunisti a všechno jim zabavili. Jednou za čas pak sundala brilantový prsten a rekla vnukovi: „Běž ho prodat.“

DRŽÍME SE KŘEČOVITĚ

Přinesli jsme do garáže nové oblečení, pánské i dámské, a zatímco Dědovi to je úplně jedno, Týna září. „Mně tady v Hloubětíně říkají Módemanka, nevydržel bych dlouho v jedné satech,“ studuje se ve špinavém zrcadle.

ZAČÍNÁME
Dědo, vstávej!
Co je, Týno,
já jsem přece
nedoslýchavej!
Přišli od novin,
prej budou
Vánoce!

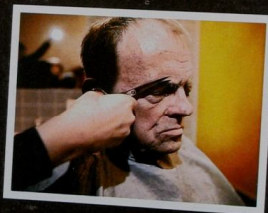
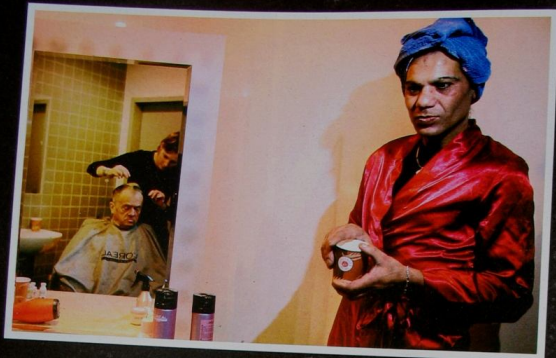
POKUS O UKLID.
Čtyřicetiletý Týna se sice považuje za dámu, ale uklidu se neštítí. Jenže co naplat – táhle garáž už se uklidit nedá.

Nemá tři přední zuby. „Jsem na sebe totální rasista,“ směje se. Jak, rasista? Spíš ras. „Teba zuby si kleštěma trhá sám, tady Děda je živý svědek, nepotřebuju doktora. A mně vůbec nevadí, že nemám zuby – když si chci přivýdělat, tak se s kuncifantma stejně nelíbám, máma mi zakázala líbat s cizíma chlapama.“

Pět metrů od nás burácejí vlaky, ale Týně je to jedno, dávno si zvykla. Nevadí jí ani mráz. Alespoň to přesvědčivě tvrdí. I když se chvěje. Pokoušíme se uklidit brloh, ale je to marnejší, než jsme očekali. Vyneseme deset pytlů odpadků a žádná změna. Jsme tu potřeptáni a všichni jsme si extrovertního Týnu i zmateného Dědu obhlíželi.

Někdy nechápeme – když třeba Týna vypráví, že rozhodně není HIV pozitivní, protože „bez gumy chodim jáním a postávám doktory, a ti si přece odumí HIV nelonesou“.

„Ale častěji nás tyhle neuvěřitelné dvě nehrky dojmou. Co oba dělali dříve a teď? Jako vždycky...“ Když se setmí, tak se ke mně Děda v garáži přitáhne, chytne ho jako dítě, on mě křečovitě drží a pořád se ptá: Nedáš mi nikomu? A já na to: „Jak bych tě“

❑ mohl dát? Vždyť jsi všechno, co mám. Až zavřeš oči, tak já to přes srdce nepřetáhnu, to cítím, nezvládnou to.“
Týna může být šklvélá herečka, ale podle všeho nehráje. Miluje, stará se. Děda už neudrží moč, takže ho několikrát denně převléká do suchého. Když dostane před Vánocemi možnost, aby koupil Dědovi dárek, nepochybuje Týna ani pět vteřin: „Chci mu dát hodinky, klidně od Vietnamců, teplé ponožky, a kdyby zbylo, tak balík plínek.“

A Děda najednou zvolá: „Týno, já jsem se nikdy neměl tak dobře, jako s tebou!“
„Myslel jste to vážně?“ ptám se, když na chvíli zstaneme sami, a Děda přikyvuje: „Já ho mám hrozně rád. Někdy mě urazí, umí být throzně prudej, ale za chvíli o tom ani neví a já se vždycky jenom tak pousměju. Představte si, že jsem první z našeho rodinného klánu, kdo miluje Slov-

ka – jinak je všichni považovali za vagabundy. Ale Slováci jsou lepší než Češi. Když se jim něco nelíbí, reknou: Víeš, čo? Chod' do riti! A v tom je pravda. Slováci jsou upřímnější.“

MLÁDÍ V BAZE
Týna (kdyby měla občanku, bude v ní jméno Josef Budík) je přímo fascinující.

Mluvim s ním pátou hodinu a dochází mi, jak malý bývá rozdíl mezi člověkem úspěšným, oblíbeným a na druhé straně nešťastníkem, který už se nemůže propadnout níž. Pod nánosem spiny je Týna pořád hezký člověk; stačily by umělé zuby a týden v lázních, aby měl plnou garáž nápadníků.

Ale hlavně – on skvěle vypráví, dovede naslouchat, pozorný je ke všem okolo a vůbec na nic si nescězuje. Cítím se s ním úplně stejně dobře jako se svými kultivovanými přáteli.

ADVENTNÍ OČISTA

Týna má z návštěvy kadeřnice radost, Děda je na tom hůř. Spatně chodí i slyší, každá změna je pro něj za trest. Usmíváme si ho chlebičky a bonboniérou.

Příběh má šilený. „Je mi čtyřka a svoje biologické rodiče jsem zrazil. Ze Slovenska jsem se po narození dostal k babičce do Prahy. Bába měla devět let za zlato, kradla a šlapala, a když byla na svobodě, tak jsme se hádali. Často jsem spal na ulici a v jedenácti mi začal úplně nový život.“

V jedenácti mu definitivně došlo, že je mnohem spíš holka než kluk. K narozeninám mu tehdy přišel blahopřát i sedmačtyřicetiletý Geza, a když viděl kluka v minisukně a s dlouhými, načesanými vlasy, chtěl ho políbit na líci... „Jenže já ho vášnivě zatahal za spodní ret, on mě za horní, začali jsme se líbat, mami došlo, co jsem zač, a s Gezou jsme pak byli – i když s jednou dlouhou vězeňskou přestávkou – devatenáct let. Zemřel v mém náručí na tubereu, už tehdy jsem ze smutku na tři dny zkolaboval. Proto jsem si teď tak přejí, že až to klepne s Dědou, skončí mrt. Tohle jsou jediní dva lidi, které jsem si kdy pustil úplně k srdci.“

Týna si začal vydělávat v žižňovském klubu jako travestita, občas i šlapal a nežilo se mu špatně. „Na tyto chvíle mám dobré vzpomínky. Jenom je smutné, že když je tanečnické v nejlepší, tak musí odejít, protože publikum chce vidět nová a nová těla.“

Na základní škole ani jednou nepropadl, ale pak udělal chybu. Vydal se hledat svou matku na Slovensko. A našel ji, jenomže ženská, které hodně pije, byvaly odporné. „Nekontrolovala se, nevěnovala mě.“

Zpočátku Týna studoval na východním Slovensku střední školu. Blížila se už maturita, když zasl spartou vyjel do Trebišova. „Ubytovali jsme se na hotelu Zemplin“, vzpomíná, „troška tam slavili, a najednou mě opily polovici dvakrát předtím přes záda obuškem. Pak začal urážet moji mámu, tak jsem se přestal kontrolovat a říkám: To teda ne, frajere, pojď ven... Dostal mlaďáckou. Vrazil jsem ho do skla, kde si přečezal slachy na nohou, a pak už se nepostavil. Tři dny ležel s otřesenou mozkou v popelnicí, než ho našli. Svou občanku jsem mu strčil do kapsy, abych si pro mě mohl přijít...“

Dostal čtrnáct let a devět měsíců jeho domovem se stal Leopoldov. „Umíš si to asi představit, když pro-

MOSEMANKA
Týna sice nemá ani starý mobilní telefon, ale bez zrcadla žít nemůže. „V Hlubčtině mi říkali Modemanka...“

DĚDA: ROKU 2002 JSEM ZAŽIL JEDINÝ ŠTASTNÝ DEN SVĚHO STÁŘÍ – POTKAL JSEM NA HLAVÁKU TOHOHLE BLÁZNA, KTERÝ MI PAK NĚKOLIKRÁT ZACHRÁNIL ŽIVOT.

DĚDA

jde transka do nejtežšího žaláře na Slovensku. Ostatní hráli karty o to, který si mě získá.“

Týna se nikdy neodvolal, nepodařilo ani o předčasné přerušení trestu. Ztratil mládí. „Ale neřeknu toho“, říká. V té chvíli už uklid garáže vzdáváme, nejsme Sisyfovy. „Byla to životní škola. Když už jsem poznal kriminál, tak se varuju udělat něco, čím bych ubližoval. Nikdo se nenarodil pro to, aby byl týraný, mlčený nebo tyhle věci.“

Po návratu z vězení se Týna se svým polníkem náhodně setkal. Vypil pár piv, jeden druhému se ze srdce omfluvli a Týna pak odvezl invalidu na vozíčku domů za manželkou.

DISKOPRÍBĚH NA HLAVÁKU

Vezeme Týnu s Dědou do teplé koupele a ke kadeřnici. Starému se to nijak zvlášť nelíbí, radši by spal pod

dekami, ale hltavě sní osm obložených chlebiček a otyčavě se zeptá, může-li zlikvidovat taky bonboniéru. Tu už víme, že je spokojený.

A Týna ani jíst nemusí. Tomu stačí, že si může vyzkoušet nové šaty a někdo se mu hrabe ve vlasech – jenom škoda, že to není chlap, protože ženy Týně opravdu vůbec nic neříkají.

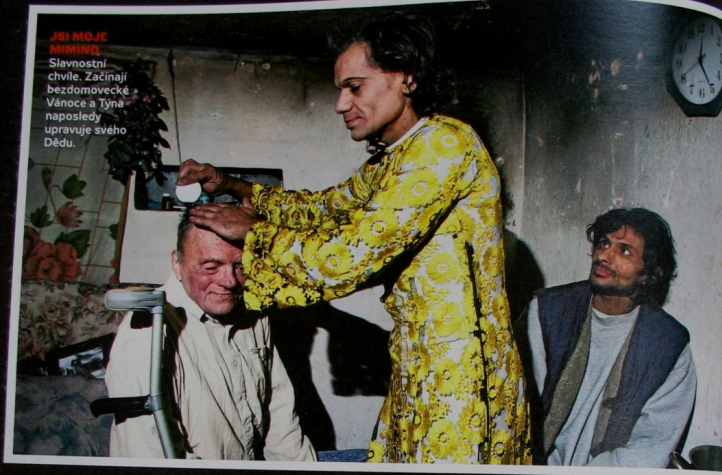
S Dědou jsou spolu od roku 2002, tehdy se potkali na pražském Hlavním nádraží. Týna tehdy ještě býval v pohodě, tančil a prodával se za solidní peníze, ale Děda sotva přežíval.

Zhroutil se mu svět – milovaná babička dávno po smrti. S manželkou vydržel jen dva roky, než si uvědomil, že jí nenávidí – byla prý taková mrcha, že mu zprotivila ženy obecně. Dědovi už najednou nemohl pomáhat ani jeho slavný a milovaný bratraneček, generál Miroslav Vacek – komunistický náčelník generálního štábu a první revoluční ministr obrany.

„Úplně Mirka odstavili, dnes je to důchodec, který mi nemůže s ničím pomoci.“

Děda, kdysi úspěšný stavbař, začal neskutečně pít – nejdřív vodku a rum, pak už jen alpu. „A roku 2002 jsem zažil jediný šťastný den svého stáří“, ukazuje na Týnu, „potkal jsem tohohle blázna, který mi pak několikrát zachránil život.“

Děda si musí odskočit, a proto ochotně pokračuje vymydlený a obolený Týnou. „Šel jsem si tenkrát zatancovat na diskoteku do Gejzereu, osmnáct tisíc v botě a čtyři a půl v kapse. A najednou ke mně přišel Děda, kterého právě přepadli Romáci s nožem, protože na sobě nosil kočičí zlato a měl silný řeč, že je milionář. Chytnul mě za rameno: Mladý muži, můžete mi půjčit dvacet Zajtira ji vrátím... Vykašlal jsem se na diskoteku a od té doby tahnu Dědu všude s sebou...“

JÁI MOJE MIMINO.
Slavnostní chvíle. Z začínají bezdomovecké Vánoce a Týna naposledy upravuje svého Dědu.

TÝNA

Josef Budík se narodil roku 1969 na Slovensku, ale vyrůstal v Praze – u babičky, nebo na ulici. Vždy si připadal jako žena. Tancoval v dámských šatech, prodával se. Na Slovensku přiznal policii, za což si odseděl patnáct let. Dnes nemá nic, jen Dědu. „Kvůli němu doufám, že někdy teplý byt seženeme.“

TÝNA: PRO NÁS DVA JE ŠTĚSTÍ, KDYŽ JE DĚDA SYTEJ, V TEPLĚ, A NIKDO NEŘVE. JÁ UKLIDÍM, NAVARÍM A PO NĚM NECHCI NIC. JE TO MOJE ODROSTLÉ MIMINO.

Nečápu proč. Vždy Týna je ještě mladý člověk, může doufat v lepší zítří, a Děda je mu přítel. „Prostě jsem viděl, že je na tom zle a život na ulici by mu neprospěl. A taky jsem si říkal, že když bych gay a celý život hřeším, tak bych měl aspoň jednou udělat něco rozumného.“

KDYŽ KRÁDEŽE, TAK Z VELKÉ LÁSKY

Někdy během těch postržíin naši noví přátelé zaslechli, že bude mít produkci Zuzana narozeniny. Když je nazíří navštívíme, čeká nás překvapení: „Zuzanko, přejeme všem nejlepší.“ otevrou krabici plnou zákusku.

Těžko říct, kde na ně vzali peníze. Občas seberou od popelnice železo, Týna možná sem tam prodá trochu své lásky, ale jinak ti dva nedostávají od nikoho ani korunu a Týna sbírá po chodnicích vagly.

„Já potřebuju nanejvýš patnáct set na měsíc, nejsem náročný,“ prohodil jednou. Bylo to zhruba ve chvíli, kdy jsem v duchu nadával, že nepřijíždí vánoční přémie, proč nenakoupím vánoční dárky za dvanáct, ale jen za osm tisíc...
Dárky nakonec kupujeme i našim bezdomovcům – každý z nich řekne, co chce pro druhého. Už víme, co má Týna pro Dědu, hodinky. A naopak? Děda nenápadně šeptá: „Kupte mu červené víno, stačí v krabici, a pořádnou štangli salámu.“ Na víc si netroufne.

Nechej to přivolat, ale Dědu možná čekají poslední Vánoce v životě. Letošní rok byl špatný, jednou ho přepadli řidiči („tři dny v bezvědomí na Petřinách, a když ho strážníci podruhé ho na přechodu srazilo auto...“). „Bylo jasné, že na život rezignoval,“ popisuje Týna. „Odházelo mu srdce; když jsem přišel, tak jsem se dal do

pláče. Dědo, řval jsem, vzhop se, já tě chci nechat samotného! Po tom všem, co jsem pro tebe udělal! Nemíšš trochu bojovat? Chytl jsem ho za ruku a srdce najednou začalo pracovat. Přišel přimá a povídá: Jak se to dokázal? A já: Promluvil jsem mu do duše a jeho srdce to vycitilo.“
Zdálo by se, že se pořád jenom Týna stará o Dědu, ale prý je to i naopak. Když mají výjimečně hlad, popadne starý berle a odsouzí se ukrádně trochu jídla do obchodu. („Předpokládáme, prosím, že zákusky v cukrárně se krádoou jenom s obtížemi.“)

„A taky mu nemůžu zapomenout,“ chválí Týna, „jak se stará, když mě jednou za čas chytne zápal v pravém boku a já se jen nehybně stočím do klubíčka. Posledně mi šel o půlnoci shánět tabletky proti bolesti...“
Vím, prostě, že se o Dědu můžu opřít; když mě něco bolí, tak to vycítí. Když berčím já, brečí i on.“

PARFÉM A HODINKY.

„Dlouho mi tu ještě vydrží a děkuju za parfém i za salámy,“ říká Týna. „A já mám z těch hodinek takovou radost, že se na ně nechci ani kouknout,“ opáčí Děda.

STRACH Z NOVÝCH HODINEK

A máme tu předčasný Středý den – jak jste se vyspali? Prý dobře. „Pro nás dva je štěstí, když je Děda sytejší, v teple a nikdo neřve,“ shrnuje Týna. „Já uklidím, navarím a po něm nechci nic – akorát, aby poslouchal, jak má. Je to moje odrostlé mimino.“
Zapalujeme svíčky, rozléváme sekt, Děda si dává s Týnou pusou. A potom, když si vyměňují dary, Týna zajasá: „Jaks věděl, že miluju

tenhle parfém?“ Děda jen cosi zabručí, protože jeho by parfém nenapadl, to nám nakonec připadala taška s vínem a salámy tak nějak poloprázdná.

Děda se buď stydí rozbalit svůj balíček, nebo ho skutečně uhranul bramborový salát.

Tak co ty hodinky, Dědo, fungujou? A on zase už brečí: „Já se na ně ani nedívám. Mám z nich takovou radost, že se na ně mám strach kouknout.“

Isne spolu celý den a domlouváme se, že příští tentokrát už neprocvání schůzka, bude čtyřhodinová v garáži. Co jin máme přitížit?

Týna odpoví, že zapřeká. Vpíše, „Já k životu ani nepotřebuju. Je nom to, aby byl Děda zdravěj. Ale kdybyste chtěl přinést dárek, tak chci zarámovat fotku, na které bude fotografa Thao, produkci Zuzka, redaktor Tomáš a někde mezi nima i můj Děda.“

tomas.polacek@mfilmes.cz

24 PROSINEC 1985 ■ ROČNÍK XII ■

Príloha č.7: Titulní strany vánočních vydání jednotlivých deníků

Mladá fronta 24. prosince 1985

24 PROSINEC 1985 ■ ROČNÍK XII ■

vánoční mladá fronta

KČS ■ ČÍSLO 303 (12816) ■

Od prvních chvil života zkoumá člověk svět kolem sebe. Žádná dáika se mu nezdá dost velká. Ale přesto ať je později kdekoliv, ať i to přízná, nebo ne, stále jej poutá podivná přitažlivost domova. Síla, která se zrodila z matčina polaskání, padání ruky přátel, života vlastních dětí. Právě v čase vánočním si ji uvědomujeme nejvíce a je to dobře, když podlehneme jejímu kouzlu.

JISTO JEJEN VÁNOČNÍ

vánoční zamyšlení

Vánoční čas je asi obecně spojený s představenou domovem; jak třeba na věcni i se smálných prosoch se vždy dleží, aby na odnoze došli? Závatí volno a na silvestrovskou noc soubodní, jako nejmílnější se souzračníci jsou patrně u se rozozněl rodinný tón, a tak jsem před svým první přemýšlení na tomto tématu, že poprvé v životě nebudu na Štěpán domě. Vánoční čas totiž byl v lidských poměrech a dostalo se i na mne, ošim na poslední chvíli. Řádky jsem uprázil psky na nádrži u Šumavského mořiště, let jsem fotičkami, stávkem, rychlím, ať už jsem a sečky má se někdo jistě při klámených psky domů. Bylo to v roce 1983, nedávno jsem se díky teletu došel, že to byl rok s největším přírůstkem snů. Většinou stál o samotě upy-ko se sránil nad labakým dočtem, zvlá do dleky toho matě a i se k tomu brouil stávkem zkratkami, často zaprávil až po pás.

Návraty

Bůh to milátní pocti. Bolesný, jako každé naplněné žánru, a něco obdobného poctují i ke svému věčným do-... v časny, se kterým žijí. V posledních letech (iže za-... (v časny) jsem se nenabízím rozhodnout, zda se ne-... a navrzi tak obřad a obřadující dohláží do... Zadal jsem balit, pak si vybral svou nejmílnější odnozí... domů a opět jsem rozbalil. A tak jsem si našel do Krá-... bar koutek nad Litavou, odkud je má dáilka do kra-... V námlu koutku se tu nachází obrovská ostrou měš, ... a dle. Gigantická chemická zádobná sprava pory, ... a horákým sluncem, přesto si ale myslím, že život ... Právě jsem se předtím ledu rozhodl zdat ... dohodu, kvilím i předtím.

PANENKA PRO MISU

Třidveřicetiletá mladá Panenka se v panice třelíní, jaká je... potěd mělo ve světě, nestalo se, ... byl smrti slunce domě.

NEJVĚTŠÍ V AFRICE

Prostředí Breta a Komernd ... organizace Sílva ... boroce peraje v Sílva jako ... ať je bezpeč- ...

SPEČHAM NA RYBU

Jako předtím, tak uvidí Jiří ... koutku, jako předtím ...

RIZIKY PO ČINSKU

Od polstary roku se kaptvá- ... nákladu vory 7-833 nahli m- ... v žlázák sávoza Chang- ...

DOJVE V ROCE

„Byl jsem samotář klámený ... ať je bezpeč- ...

BLAHOPRÁNÍ OV KČS K 60. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KS

STRANA REVOLUČNÍCH TRADIC

Projev soustrasti

Pozdrav do Indie

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Průjem soustrasti

Vánoční poselství čtenářům Mladé fronty:

PRAVDA A LÁSKA MUSÍ ZVÍTĚZIT

Dělník
KČS
mládeže

24. PROSINEC 1989 ■ ROČNÍK XLV ■

vánoční

1 KčS ■ ČÍSLO 303 (14 046) ■

mladá fronta

Historická civilizace redakce žurnalistů přináší lidem ČSR a ŽR v květnu 1981 zvěst o ústředním výboru nového socialistického čtenářského sdružení. Mladí lidé, nespějí-li přitom odhodlání, nebo si užijí obohacení, může být zasloužit. *Redakce mládežnické literatury - P. HOŠT, Kladno*

LÉTA JSME NEMLUVILI O TĚCH, KTERI NEMOHLI PŮSOBIT VE SVEM POVOLÁNÍ

CO ČLOVĚK NEMŮŽE VĚT

Stonali se nám o teplo, o to, aby nám věc došel vánoční bolíček, pečená klobása. Ti lidé, o nichž jsme věděli, ale reáli moc neměli, se křepili už, jak říká v nářadu i v nářadu použitím hezky nahlas. Měli by být potěšeni, jejich mozk, schopnosti o talent vyhozeny na smetišti jako stará nepoužitelná věc. To léta už jim nikdo nevěří. Právě teď v době smíření jsme na lokální úrovni, abychom se dočtivěci co všechno lze čtenářům už o co v lidském přepočtu.

■ **PROSTOR V KOTELNĚ**

Osud bývalé socialistické Alady Ledavské, která žije v kotelně v Praze u Plzeň, vřesňavě stavěti jeho čtec, redaktor Karel...
V kotelně jsem začal vydávat svůj samizdatový časopis PRŮSTOR. Tohle — nářadová — samizdatový časopis, má kulturo-politický zaměření. Ktěl si jedním a jeho registraci a v době došlo by se má objevit v práci. Z dohledu práce se tedy stane, že všechny věci byla takhle...
■ **TO JSEM JÁ!**

Jako komunistický dělník se...
■ **CHLĚB A VEDA**

Uctění památky

Průběh (193) — Čtenářov...
Diktátor zadržel armádu...
■ **FRONTA NÁRODNÍ SPÁSY PŘEVZALA MOC** ■ **PROHLÁŠENÍ VÝŠY SSSR** ■ **PROTICHODNĚ ZPRÁVY O BAJOCH** ■ **PROCEAUSKOVSKÉ SILY SE OPIRAJÍ O CIZÍ ŽOLDÁKY?** ■ **NAŠI OBLČNĚ ZATIM V POŘÁDKU**

RUMUNSKO BOJUJE O ŽIVOT

Bukurešti — Rada Fronty národní spásy...
Prohlášení SSSR...
■ **PROHLÁŠENÍ SSSR**

Nebezpečné území

...
■ **JEŽÍŠKOVI ZDAR!**

Palenka hoří

...
Dělník...
KČS...
mládež...

Palenka hoří

...
Dělník...
KČS...
mládež...

MLADÁ FRONTA

DNES

ČTVRTEK 24. PROSINCE 1992

R. III/302 4 KČS

Spokojené a šťastné vánoční svátky všem čtenářům přeje redakce

ROZSAZKOVÉ VYDÁNÍ

dětské jednorázové plenkové kalhotky

vyrábí a dodává: ZISOFT s.r.o.

č.p. 139
549 55 Žďár nad Metují
tel.: 0447 / 94 011, 2
fax: 0441 / 88 86

Útok na Svobodu: nejasné závěry

Obhájce popřel, že se obviněný priznal

Obhájce (na, čtk) - Obhájce obžalovaného Petra Wohlmuhlma pro podezření z vraždy předsedy KSČM Jiřího Štrougal včera popřel tvrzení, že se jeho mandát přehodil o přiznání předtím, než závěry mluví Policie ČR o nejasných závěrech. Obhájce Pavel Štrougal popřel tvrzení, že se obviněný priznal. Podle něj se jednalo o přiznání, které bylo provedeno v době, kdy byl obviněný v nemocnici. Štrougal uvedl, že se jednalo o přiznání, které bylo provedeno v době, kdy byl obviněný v nemocnici. Štrougal uvedl, že se jednalo o přiznání, které bylo provedeno v době, kdy byl obviněný v nemocnici.

Utráceli jsme jako nikdy předtím

Prosincovým dnům roku 1991 více než o 70 procent. Ve srovnání s letošním listopadem vzrostly nákupy v tomto obchodním domě o 35 procent. V pražských pobočkách České spořitelny zaznamenali zvýšené výběry, ale proti nákupní břečce v obchodních domech zde nedošlo k žádnému vybočení z normálu. Podle tiskového tajemníka Pavla Jirouška pražské spořitelny v letošních výběrech žádné signály nejistoty či paniky neviděli.

Příznaky vyprodání jehla včera některá oddělení v brněnském obchodním domě K-mart, druhém největším v Čechách. Denní obrát K-martu v posledním předvánočním týdnu dosahoval čtyř milionů Kčs, dvojnásobku věšdní skutečnosti. Proti loňským vánočním je to v běžných cenách růst o 20 procent. Ačkoli do listopadu zaznamenaly vklady v jihomoravských pobočkách spořitelny mírný vzestup, v prosinci poklesly o 200 milionů Kčs. Podle pracovníků spořitelny je však tato suma na úrovni předvánočních období v minulých letech.

Pokračování na str. 2

Jelcin v novém kabinetu udržel reformní jádro

Moskva - V nové ruské vládě, kterou včera schválil dekretem Boris Jelcin zůstala s výjimkou ministra zahraničního obchodu P. Avena překvapivě prakticky celá "ekonomická skupina" vytvořená radikálním reformistům a někdejšími důvěřivci premiérem J. Gajdarovem.

Z Gajdarových spolupracovníků si funkce ponechají vicepremiér A. Šochin i A. Čubajs, který zodpovídal za privatizaci. Ve funkci zůstává rovněž ministr hospodářství A. Něčajev a ministr financí V. Barčuk. Ministerstva zahraničního obchodu se ujme dosavadní Avenův náměstek S. Glazjev. V křesle prvního vicepremiéra bude nadále V. Šumjeko.

Ve vládě překvapivě zůstávají rovněž oba představitelé šéfových ministerstev dosavadní vlády, bezpečnosti V. Baranikov, vnitra V. Jerin a zahraničí A. Kozjov, o kterých má podle nedávných ústavních novel a tento týden hodovat parlament.

S. Šachraj, bývalý Jelcinův právní poradce, však uvedl, že ústavní novela ani zákon o vládě dosud nenabyl účinnosti, neboť prezident je ještě nepodepsal.

Na svátky se kapři netěšili

Praha (sob) - Kapři úlovek v našich rybnících se každoročně pohybuje okolo 12 tisíc tun. Možná i kvůli letním vedrům do letos není s kapří nabídkou valně. "Dvakrát jsme dodávku vrátili, ryby byly malé," řekl nám v ulici Na Poříčí v Praze prodáváč Jan Pokorný a uvedl, že prodávali kilo za 40 korun, na hlavní město levně. Na Chodově přý měli kilo za 50. "Fronty jsou kladé. Povolení vydávají obvodní úřady a je s tím velké behání. Kontroly chodí několikrát denně."

FOTO: MAF - DAVID NEFF

Osamělé vánoce robinsonů ze Zlína

Zlín (do) - Na rozdíl od většiny lidí, kteří chtějí vánoce prožít společně se svými blízkými, zvolili dva muži z Moravy poustevníkovou samotu v Antarktidě.

Kamil Suchánek a Jaroslav Pavlíček před třemi týdny odešli toalety ze Zlína, aby osamělě svátky strávili na ostrově Nelson jihu od Ohňové země.

V těchto dnech dostaly jejich rodiny první zprávy, že cesta přes Řím, Santiago de Chile do Patagonie a odtud loď na chilskou základnu King George proběhla bez potíží. "Oba jsou v pořádku, Kamil má při jen rozrhané kalhoty. Kde a proč se mu tak stalo, ve zprávě neuvědli," řekla paní Suchánková, matka jednoho z robinsonů.

Na ostrově Nelson se teď nevánoční léto. Zatímco ve Zlíně budou balit dárky, zdobí stromček a chystat slavnostní tabulek, budou mít oba robinsoni jiné starosti. Dostali za úkol instalovat na ostrově větrnou elektřinu a znovu zabývat opuštěnou stanici.

V polovině ledna se Jaroslav Pavlíček vrátil zpět do Zlína. Kamil Suchánek zůstane na ostrově sám celý rok. V rámci výzkumného programu bude ověřovat schopnost osamělého člověka vyrovnat se s extrémními klimatickými podmínkami. Na osamělý ostrov si kromě knih o Antarktidě vzal učebnice angličtiny a španělštiny.

Tři varianty plynovodu, záruky na úvěr ČKD Praha

Praha (rob) - Transformační Česká vláda se podle slov premiéra Klause zabývala i více než třímiliardovou druhotnou platbami neschopnosti ČKD Praha. Vláda převzeme záruky za překlennovací úvěr koncernu ČKD. Úvěr bude zajištěn akciemi podniku.

Vláda se také zabývala návrhem dohody o zvýšení výrobních kvót textilních výrobců do země ES v příštím roce o 20 až 40 procent. Všeobecné zdravotní pojišťovna získá podle věřejnosti vládního rozhodnutí 1,6 miliardy korun ze státního rozpočtu na zabývání činnosti.

První voják USA zabít v Somálsku

Mogadišo - Americká operace v Somálsku si včera vyvolala první oběť z vlastních řad. Východní pobřeží města Bardera a tři další zranili. Další mrtví vojáci filo zneškodnění. Američtí vojáci si francouzští legionáři se v rámci akce Obnovit naději přesunují z hlavního města Mogadiša do vnitrozemských měst Baidoy a Bardery. Jejich hlavy ním úkolem je tam dopravit a rozdělit potravinovou pomoc.

Evropa jako dobrý signál

Brusel - Dohoda státních ministrů Evropy o vytvoření jednotného trhu a o odstranění překážek obchodu neodstraní ve vzájemném obchodu. Evropa bude mít pozitivní vliv na samostatnost obyvatel. Překážkou to maďarský mezinárodní hospodářský úřad BIS Kádár.

Evropská dohoda je podle něj kombinací krátkozrakosti, vzniká v kombinaci krátkozrakosti, vzniká v centru Evropy třetí největší písmo volného obchodu po ES a EŠVO.

Jelcin v novém kabinetu udržel reformní jádro

Moskva - V nové ruské vládě, kterou včera schválil dekretem Boris Jelcin zůstala s výjimkou ministra zahraničního obchodu P. Avena překvapivě prakticky celá "ekonomická skupina" vytvořená radikálním reformistům a někdejšími důvěřivci premiérem J. Gajdarovem.

Z Gajdarových spolupracovníků si funkce ponechají vicepremiér A. Šochin i A. Čubajs, který zodpovídal za privatizaci. Ve funkci zůstává rovněž ministr hospodářství A. Něčajev a ministr financí V. Barčuk. Ministerstva zahraničního obchodu se ujme dosavadní Avenův náměstek S. Glazjev. V křesle prvního vicepremiéra bude nadále V. Šumjeko.

Ve vládě překvapivě zůstávají rovněž oba představitelé šéfových ministerstev dosavadní vlády, bezpečnosti V. Baranikov, vnitra V. Jerin a zahraničí A. Kozjov, o kterých má podle nedávných ústavních novel a tento týden hodovat parlament.

S. Šachraj, bývalý Jelcinův právní poradce, však uvedl, že ústavní novela ani zákon o vládě dosud nenabyl účinnosti, neboť prezident je ještě nepodepsal.

Utráceli jsme jako nikdy předtím

Praha - Nejistota z vývoje trhu a obava z krátké životnosti společně měly být příčinou abnormálně velkých nákupů v předvánočním období.

Tento fakt dokumentuje i nejčastější reakce bankovních úředníků: "V prosinci většinou lidé vybrali co mohli a ukládali mnohem méně než během roku." Díky tomu obchodní domy s příchodem vánoce prožívaly zlaté zně: nápor koupěchových zákazníků zvyšoval jejich zisky.

V pražské Kotvě se obrát za prosince vyhořel přes 250 milionů korun, což je proti některým prosincovým dnům roku 1991 více než o 70 procent. Ve srovnání s letošním listopadem vzrostly nákupy v tomto obchodním domě o 35 procent. V pražských pobočkách České spořitelny zaznamenali zvýšené výběry, ale proti nákupní břečce v obchodních domech zde nedošlo k žádnému vybočení z normálu. Podle tiskového tajemníka Pavla Jirouška pražské spořitelny v letošních výběrech žádné signály nejistoty či paniky neviděli.

Příznaky vyprodání jehla včera některá oddělení v brněnském obchodním domě K-mart, druhém největším v Čechách. Denní obrát K-martu v posledním předvánočním týdnu dosahoval čtyř milionů Kčs, dvojnásobku věšdní skutečnosti. Proti loňským vánočním je to v běžných cenách růst o 20 procent. Ačkoli do listopadu zaznamenaly vklady v jihomoravských pobočkách spořitelny mírný vzestup, v prosinci poklesly o 200 milionů Kčs. Podle pracovníků spořitelny je však tato suma na úrovni předvánočních období v minulých letech.

Pokračování na str. 2

Jelcin v novém kabinetu udržel reformní jádro

Moskva - V nové ruské vládě, kterou včera schválil dekretem Boris Jelcin zůstala s výjimkou ministra zahraničního obchodu P. Avena překvapivě prakticky celá "ekonomická skupina" vytvořená radikálním reformistům a někdejšími důvěřivci premiérem J. Gajdarovem.

Z Gajdarových spolupracovníků si funkce ponechají vicepremiér A. Šochin i A. Čubajs, který zodpovídal za privatizaci. Ve funkci zůstává rovněž ministr hospodářství A. Něčajev a ministr financí V. Barčuk. Ministerstva zahraničního obchodu se ujme dosavadní Avenův náměstek S. Glazjev. V křesle prvního vicepremiéra bude nadále V. Šumjeko.

Ve vládě překvapivě zůstávají rovněž oba představitelé šéfových ministerstev dosavadní vlády, bezpečnosti V. Baranikov, vnitra V. Jerin a zahraničí A. Kozjov, o kterých má podle nedávných ústavních novel a tento týden hodovat parlament.

S. Šachraj, bývalý Jelcinův právní poradce, však uvedl, že ústavní novela ani zákon o vládě dosud nenabyl účinnosti, neboť prezident je ještě nepodepsal.

Utráceli jsme jako nikdy předtím

Praha - Nejistota z vývoje trhu a obava z krátké životnosti společně měly být příčinou abnormálně velkých nákupů v předvánočním období.

Tento fakt dokumentuje i nejčastější reakce bankovních úředníků: "V prosinci většinou lidé vybrali co mohli a ukládali mnohem méně než během roku." Díky tomu obchodní domy s příchodem vánoce prožívaly zlaté zně: nápor koupěchových zákazníků zvyšoval jejich zisky.

V pražské Kotvě se obrát za prosince vyhořel přes 250 milionů korun, což je proti některým prosincovým dnům roku 1991 více než o 70 procent. Ve srovnání s letošním listopadem vzrostly nákupy v tomto obchodním domě o 35 procent. V pražských pobočkách České spořitelny zaznamenali zvýšené výběry, ale proti nákupní břečce v obchodních domech zde nedošlo k žádnému vybočení z normálu. Podle tiskového tajemníka Pavla Jirouška pražské spořitelny v letošních výběrech žádné signály nejistoty či paniky neviděli.

Příznaky vyprodání jehla včera některá oddělení v brněnském obchodním domě K-mart, druhém největším v Čechách. Denní obrát K-martu v posledním předvánočním týdnu dosahoval čtyř milionů Kčs, dvojnásobku věšdní skutečnosti. Proti loňským vánočním je to v běžných cenách růst o 20 procent. Ačkoli do listopadu zaznamenaly vklady v jihomoravských pobočkách spořitelny mírný vzestup, v prosinci poklesly o 200 milionů Kčs. Podle pracovníků spořitelny je však tato suma na úrovni předvánočních období v minulých letech.

Pokračování na str. 2

Jelcin v novém kabinetu udržel reformní jádro

Moskva - V nové ruské vládě, kterou včera schválil dekretem Boris Jelcin zůstala s výjimkou ministra zahraničního obchodu P. Avena překvapivě prakticky celá "ekonomická skupina" vytvořená radikálním reformistům a někdejšími důvěřivci premiérem J. Gajdarovem.

Z Gajdarových spolupracovníků si funkce ponechají vicepremiér A. Šochin i A. Čubajs, který zodpovídal za privatizaci. Ve funkci zůstává rovněž ministr hospodářství A. Něčajev a ministr financí V. Barčuk. Ministerstva zahraničního obchodu se ujme dosavadní Avenův náměstek S. Glazjev. V křesle prvního vicepremiéra bude nadále V. Šumjeko.

Ve vládě překvapivě zůstávají rovněž oba představitelé šéfových ministerstev dosavadní vlády, bezpečnosti V. Baranikov, vnitra V. Jerin a zahraničí A. Kozjov, o kterých má podle nedávných ústavních novel a tento týden hodovat parlament.

S. Šachraj, bývalý Jelcinův právní poradce, však uvedl, že ústavní novela ani zákon o vládě dosud nenabyl účinnosti, neboť prezident je ještě nepodepsal.

Havel navštívil Sarajevo, aby podpořil mír v Bosně

Prezident se zastavil i na místech nejstrašnějších masakrů

Sarajevo (Od našeho zvláštního zpravodaje). V den, kdy bosenská vláda odvolala válečný násta, hrbitové tisíce obětí novodobého balkánského konfliktu s torzem sarajevské olympijské haly, prezident Vaclav Havel se během obřadu předávajícího návštěvu bosenské metropole. Při vzdušném útoku obětím strašlivé války a podpoře demokracie, princip občanského soužití různých náboženství a národností," řekl zde prezident Havel.

Na nepřístředné vesty se silnou ochranou proslul, pak prezident Havel ukázkami historického centra Sarajeva, kde kavárny a obchůdky byly tak jako kdysi.

"Díky, díky, Havel. Zdravíme vás," volali Sarajevští obyvatelé v malém bistru plnoucí se kávou a koupili si v kramlíku džezvu, konvičku na čaji a šaradek kávy.

Symbolicky během dne navštívil nebo alespoň přiblížil všechny čtyři náboženství města - muslimského, pravoslavného, katolického a židovského. S pohnutím se zastavil rovněž na místech nejstrašnějších masakrů sarajevských civilistů.

"Je to strašná zkušenost, vidět na vlastní oči ty dlouhé bloky rozbitých domů. Všude, kam oko dohlédne, jsou stopy po granátech a střelách. V tom žijí úplně normální lidé, kteří válku nechcují," řekl prezident.

Při slavnostním setkání s bosenským prezidentem Alijom Izetbegovićem se poslední taktiky hymny smířlivě s voláním muezina z vysokého minaretu Sarova Džámie, který zval muslime ke sváteční pátécti modlitbě.

"Evropě nesmí být tento konflikt lhostejný, protože tu běží o evropské hodnoty," prohlásil český prezident.

Vaclav Havel se včera rovněž setkal s premiérem Sijadžičem a za nenucené atmosféry pak diskutoval se sarajevskými herci a intelektuály. Na dvouhodinové návštěvě Vaclava Havla doprovázejí ministr obrany Vilem Holán a kardinál Miloslav Vlk.

PETR PRAVDA

Deti z Džisanova dětského rozhlasového sboru drží na pražském Staroměstském náměstí lucerničky, v nichž hoří světlo z Betléma. Letos je to již popáté, co bylo až z biblického Ježíšova rodného z Prahy převezeno světlo symbolizující vánoce.
FOTO: MAFA - ROBERT ZLATOHLAVEK

Walesa odešel, Kwasniewski nastupuje

Varšava, Praha - V Polsku definitivně skončilo čtyřleté působení Walesa v prezidentské funkci. Jeho nástupcem se dnešně stává postkomunistický Alexander Kwasniewski.

Poslední hodiny legendárního prokomunistického Solidarnosti pozici hlavy státu byly později konfrontací jako mnohé protivládoucí postkomunističtí, které odstoupil prezident v časech posledních týdnů.

Walesa využil poslední příležitosti a udělil nejvyšší řády svým spolupracovníkům - bývalému premiéři Tadeuszi Mazowieckému a exministru zahraničních věcí Władysławu Bartoszewskému. Předtím povýšil do hodnosti generálů důstojníky rozvědky, kteří se podíleli na odhalení spolupráce premiéra Oleksyho s KGB. Poté odjel do Gdańska a neúčastně se předáváni úřadu Kwasniewskému.

Walesa během svého účinkování ve funkci hlavy státu napomohl prosazení politických a ekonomických reforem a má zásluhu i na dobrých sáňkách Varšavy v jejím úsilí o členství v NATO a Evropské unii. Tyto nesporné zásluhy však Walesa devalvoval řadou kroků před odchodem z funkce.

Posledním z nich bylo obvinění premiéra Józefa Oleksyho ze spolupráce s KGB.

Jejm nejnovějším důsledkem bylo, že zároveň s Walesou odešel z úřadu, i když možná jen dočasné a "na dovolenou", Oleksy. Přestože včera celé Polsko očekávalo rozuzlení aféry, prokuratura odmítla celou záležitost čítat a "na dovolenou", Oleksy. Přestože včera celé Polsko očekávalo rozuzlení aféry, prokuratura odmítla celou záležitost čítat a "na dovolenou", Oleksy.

LUBOŠ PALATA

Tisíce lidí koncem roku uzavírají stavební spoření

Praha (nov) - Reklama stavebních spořitelců, které za ni v posledních dvou měsících zaplatily desítkami milionů, přivede do stavebního spoření tisíce lidí. Každý den navíc přibude i dva tisíce lidí, kteří uzavírají stavební spoření.

Číslo státní podpory ve výši až čtyř a půl tisíce korun.

Stavební spoření - Českomoravskou - pět set klientů. V posledních měsících je to trojnásobek. "Každý den nám přibude i dva tisíce lidí, kteří uzavírají stavební spoření," říká mluvčí ČS-stavební spořitelny Robert Bakalář.

Stavební spoření Wüstenrot podpíše jen za prosince smlouvu přiblíží tisíc klientů, přitom za celý letošní rok získala tato spořitelna tisíc klientů.

Stavební spoření v předpřích stavebních spořitelců před koncem roku stoupla i v sousedním Německu a Rakousku, kde má stavební spoření největší tradici. Důvodem je státní podpora, která se vyplácí na základě úspor. Zájemci o stavební spoření se proto snaží uzavírat úspory dříve, než je zrušeno, a přitom na účte do nejkratší dobu.

(Viz Šance na státní... str. 14)

Prezident udělil milost vojákovi OSN

Praha (gag) - Prezident Vaclav Havel udělil milost bývalému vojákovi jednotky UNPROFOR v Chorvatsku Markovi F. Jemuž hrozilo dlouholeté vězení za to, že letos v březnu poskytl srbské žoldnéře, aby nezabijeli skupinu obklíčených českých vojáků. Zákon podobně jednáni hodnotí jako zbrojení morálního stavu jednotky a trestání ho před dvacíti lety odvozlí svobody, nebo dokonce doživotní žalářem.

Majoor Martin Hádek z úřadu vyšetřování prezidentovo rozhodnutí uvítal. "Selhání Markovi F. přispělo k tomu, že si voják připravuje se k výjezdu do

DNES

ODA podezřívá Pilipa
Pilipovi podle ODA vyhovuje. Je mu sňemována vrátila vysokoskolský zákon k dopracování. str. 2

Stehník získal čas
Seť a majitel Poldi Ocel Vladimír Stehník nejděle zřejmě muset zaplatit další splátku za Poldi do konce roku, ale háta se mu prodloužit až do ledna. str. 14

Anglie mění pravidla
Evropská fotbalová unie pravidla zatím nemění. Anglie ano. str. 24

Čtyři cestující přežili pád letadla do džungle

Washington (AP) - Čtyři cestující přežili pád letadla Boeing společnosti American Airlines s 156 lidmi na palubě v neděli v severní části brazilské Amazonie. Záchranáři našli zraněné náletčí ty, kteří oba zůstali naživu a měla by odlehnout první havarije tohoto typu. Informace z místa katastrofy se šířily velmi pomalu, protože zprávy z oblasti jsou velmi vzácné. Záchranáři našli zraněné náletčí ty, kteří oba zůstali naživu a měla by odlehnout první havarije tohoto typu. Informace z místa katastrofy se šířily velmi pomalu, protože zprávy z oblasti jsou velmi vzácné.

FOTO: CTK - AP

Ježíšek úřaduje ve sněhovém království jménem Boží Dar

Boží Dar - Ježíšek sídlí na Božím Daru v Krušných horách a není to muž, ale žena.

Ve sněhovém království, více než tisíc metrů nad mořem, odkud není do nebe až tak daleko, úřaduje v jedné z nejmenších částí v zemi jediná pracovnice. Soňa Maršáková. Nema ani šerým plát, ani dlouhé bílé vousy. Má ale "kouzelné" rázku, kterým na dopisy od dětí potvrzuje, že se Ježíšek o jejich vánočních přání dovede.

"Obvykle sem posílají přání svých dětí rodiče, ale obracel se na nás například také filatelista, který chci rázku do své sbírky," říká Ježíšková poštáčka.

Její seřově v Praze vybrali sídlo pro Ježíška právě na Božím Daru zejména kvůli příznacnému názvu městečka. Tamní úřed je navíc nejvíce posloužena poštou v republice. Odti 11. prosince, kdy začala vánoční přání Soňa Maršáková rázkuovat, jí denně přeházejí plně pytle korespondenčních listků, pohledů a balíčků. Na rázku, které přišlo na každé psaní, je motiv Ježíšek.

"Vloni, kdy jsem měla rázku s motivem vánočního stromku, jsem ozrázkovala asi sto tisíc pohledů. Myslím, že letos je žádost ještě více," tvrdí poštáčka.

Deti si psaly o všemchno možné. Přily si například barevnou televizi, panenku Barbie, ale také dobrou přeci pro tátu, zdraví pro mámu a hodně peněz pro celou rodinu.

Pokračování na str. 3

kraj
KRÁLOVÉHRADSKÝ

Lidé mohou spatřit centrum Hradce Králové jako na dlani

MLADÁ FRONTA

DNEŠ

INZERCE

www.idnes.cz

autodesk

www.ades.cz

KRÁLOVÉHRADSKÉ VYDÁNÍ

SOBOTA 23. PROSINCE 2000

7 Kč, XI/298

Šťastné a veselé Vánoce, vážení čtenáři, vám přeje redakce Mladé fronty DNES

... a další dárek, silvestrovský VÍKEND, dostanete za týden

(podrobnosti na str. 2)

Dárek pro vás

VÍKEND

Vás ještě nezavřeli?

*vyprávěl se
Hvězditil Brodský Jana Krause,
než začal jejich rozhovor*

Jezte, abyste přibrali

Cožte během Vánoec ztloustnout o tři kila?

Malá Anička a Karolínka vyhlížejí z okna horské chalupy v osadě Jizerka v Jizerských horách

FOTO: MAFA - ROMAN ČEJKA

Přečtěte dětem pohádku

vedl Sigmam ve studii zveřejněné novinami The Times.

Dospělým, kteří přece jen sáhnou po dětské klasice, bývá často zatežko číst, jak Dobruška přišla o ruce, nohy a oči (Zlatý kolovrátek).

"Upíné má vyběsilo, kolik britálních sečen pohádky obsahují. A to mluvíím o pěkných, starých, třeba o Něm-cové." říká lektorka cizích jazyků Věra Kolářová, která má teď už devítiletou dceru. "Tyto pasáže jsem přeskakovala nebo si je domýšlela. Musela to dělat i moje maminka. Četla mi to same, ale já si nepamatuji na žádné čtvrcení, fezání rakou, mohou, na vydívobaně oči." Upravování pohádek, aby byly méně brutální, je vlastni mnoha rodičům.

Pokračování na str. 6

Štědrý večer u Rychlých šípů

JSEM TONDA PIRKO, SPIM RÁDY V BLÍZKÉ VÁPENICI, NEMÁM NIČHO, VZAL JSEM VÁM DNEŠ ODPOLEDNE Z JKRYTU DÁRKY - VÁS ZHŮV ALE NĚCO VE MNĚ ZLOMIL - NEMOHU VÁS ODŽÁST, JAK ZPÁT, MÁM ZPÁT, ECI...

O zlatém kolovrátku

Jak ji sepsala Božena Němcová

Sotva však Dobruška práh sedničky překročila, popadly ji a Zoboha do ní přichytstýný nůž vrazil. Nato ji ufezaly ruce a nohy, oči vytopauty a tělo tak zohavené do lesa zanesly. Oči, ruce a nohy však s sebou do žánku vzaly, aby kniže měl něco od předešlé Těny v domě.

Jak ji například vyprávějí rodiče

Sotva však Dobruška práh sedničky překročila, popadly ji, svázaly a ubílyží. Aby ale její manžel kniže z Dobrunky něco doma měl, vzaly s sebou na zámeč její mašič, prstynek a sřevic.

Jak si rozdělili svět Ježíšek, Santa Claus a děda Mráz?

Tipněte si, co raději manželkám říkají Komerční banka, než automobilky Škoda

Přišel na svět 24. 12. a jmenuje se Ježíšek

Ostrava - Narodil se 24. prosince 1936 v Dolní Suché na Karvinsku. Jmenuje se Jan. Jan Ježíšek. Několik deset let byl v Ostravě.

"Netuším, jestli to rodiče plánovali. Vím jen jedno. Přišel jsem na svět ve čtyři ráno a okamžitě se to rozneslo. Všichni se na mě chodili koukat. Ježíška přece na vlastní oči ještě nikdo neviděl." vzpomíná na vyprávění rodičů čtyřnásedesátiletý duchodce.

Když tehdy hoříččka od sousedů viděla v postýlce malého Jana, přenesla památ-

Nákupy s kartou hrozily infarktem

Praha - Rozčilení zákazníci večera museli v řadě obchodů zanechat svému osudu vozíky vřichovatě naložené vánočními nákupy a odejít s prázdnu.

Systém České spořitelny vě-ra opět neodlal obrovskému náporu a po několik hodin nebylo možné platit kartou v obcho-dech ani vybírat hotovost z ban-komatů. Problémy měli krátko-době i klienti dalších bank.

"Je to hrozné, termínyly nce-

Pokračování na str. 6

0 až -4 °C ● noc: zataženo, -2 až -6 °C ● bio: 2

MF DNES přeje všem svým čtenářům krásné Vánoce

Zprávy z vašeho kraje
HRADECKÝ
Malý Patrik dostane pod stromček rodinu

MLADÁ FRONTA
DNES

Šťastné a veselé
jedak software

www.dnes.cz
PÁTEK 23. PROSINCE – PONDĚLÍ 26. PROSINCE 2005
10,- Kč (předplatné 8,50 Kč), XVI / 299

Vánoční Víkend

Příběhy roku 2005
Deset lidí, deset osudů. Čtěte výjimečné příběhy Petry Němcové, Ivy Velíškové či Jaromíra Jágra
Strany D2 až D6

To nejhezčí mám
Taňa Vilhelmová o synovi Františkovi, zvaném „štětičko“
Rozhovor na straně D1

Nejkrásnější vánoční dárek

Těchto dvanáct dětí se narodilo těsně před Vánocemi. První, co zažijí, jsou nejhezčí svátky roku

MLADÁ FRONTA DNES
VÁNOČNÍ DĚTI. Jakub Rozman, Sára Chadimová, Leontyna Hrouzková, Barbora Martinková, Anna Vodáčková, Adam Severa, Timon Křivý, Zuzana Matějková, Nikol Fadrhuncová, Gabriela Žibková, Martin Šiška a Magdalena Dvořáková – dvanáct dětí narozených v Česku těsně před Vánocemi.
FOTO: MAFA – NGUYEN PHUONG THAO, Sinssek byl pořízen v pražské porodnici u sv. Apolináře

Největší dárky jsou už rozdané

MF DNES přináší příběhy lidí, kteří letos někomu zachránili život

Jsou jich desítky, možná stovky. Jenže je nikdo nepočítá a o jejich existenci se mnohdy nikdo ani neptá. Jako se to málem stalo v případě zuboženého Michala Hermana. V ráni akorát do bláhové vody spadl, přičemž topičko se kamaráda Tomáše roztránilo, že je zmráčený. MF DNES v oplynulých týdnech zveřejnilo příběhy lidí, kteří letos někoho zachránili, a ten největší dar, letos k Ježíšku kupovat nemusíte, protože ho už někomu dali.

Tři páry zachránců a zachráněných se pak znovu sešly na „místě činu“, aby popsal své pocity.

„To kolo, kvůli kterému jsem do rybníka spadl, už nemám rád.“ svědčí se při schůzce na místě nešťastní osmiletý Tomáš Jačo. „Vody se po- tůlejší,“ prozradil na místě pětasedmiletý Jan Hruška z Kateřině na Veselínku. Ten by nejradši jedno červené víno vymazal z paměti. Přestože ten den zachránil život dvěma sousedům, kteří spadli do toxického prostředí septiku. Jenže u třetího – Jana Uličníka – se to nepovedlo. „Kdybych tam místo toho kluka radši zůstal sám. Jeho smrt byla tragédie pro celou vesnici,“ říká.

Přesně tohle pro svých čtyřicet sousedů udělal letos v dubnu na sídlišti v Děčíně-Březnících úspaděl- ství Luděk Klement. V noci v tle domě začalo hořet. Vstal a začal domě budit sousedy. Všechny zachráněl a sám v hořícím domě zby- chenal i sám v zprávozdávce MF DNES. Čte Toma na str. A3

Kardinál Vlk: Ať jsou Vánoce každý den

MILOSLAV VLK, kardinál

Vánoce, vánoce přicházejí, jsme zptávali jako děti a už už jsme netrpělivě vyhlíželi zde, hečtka kolem nich se zklidu- je, připravujeme se na sváteční po- hodu, kdy v příjemné atmosféře bude čas na pěknou knihu a snad i duchovní zamýšlení nad hlubo- kými kořeny těchto krásných svá- tků. Mnohé tradice, které provázeli náš život, bývají nějak spojeny s ur- Citou kulturou, která se však v prů- běhu času může měnit. Dnes už na- civitěně boby našich předků, s ni- miž přišli na Rip. Vánoční svátky však kupodivu přetrvávají skoro dva tisíce let navzdory všem kultur- am, pronášením. Je to proto, že ne- jsou jen výrazem kulturních zvyk- lostí určité doby, ale jejich slavení souvisí s událostí, která se sama sta- la zdrojem kultury. Kristovo naroze- ní nebyla jen velká událost, na kte- rou se vzpomíná, která se oslavuje. Pokračování na str. A6

Vánoční hity za miliony
Obilbene písničky jako Tři oříšky či Purpura vydělávají peníze svým autorům.
Ekonomika – strana A8

Váření čtenářů,
MF DNES zítra a v pondělí nevyjde, jsou vánoční svátky.
Nejbližší vydání vám přineseme v úterý 27. prosince.

PŘEDPLÁTE SI MF DNES
800 999 999

POČASÍ RÁNO 1 -3 ODPOLEDNE 1 5 VEČER 1 -3 BIO 1

JIŘINA JIRÁSKOVÁ Rozhovor Barbory Tachecí o nemoci, návratu do divadla i o totalitě

MLADÁ FRONTA

DNES magazín

KOUPÍME VÁS PROJEKT SOLÁRNÍ ELEKTRÁRNY
VELIKOST 0,5 - 5MW (JEN ČR)
Vaší nabídku nám zašlete na PROJEKT@SERVISFVE.CZ

www.dnes.cz STŘEDA 23. PROSINCE - NEDELE 18,- Kč (předplatné 16,50 Kč*), XX / 298

Vánoční magazín
50 věcí, které jste nevěděli o Vánocích

Televizní program až do Nového roku
Pohádky, filmy, koncerty, mše, tipy na zajímavé pořady

DNES noviny na 5 dní
Kam se vypravit na půlnoční mši?
Kdy přibled půlnočních mší v českých krajích. Nahlédte si, kdy a kam se k nim vypravit. **Stránka C**

Kdo toto je Ježíšek

Přemýšlejte nad tím, jak vlastně vypadá Ježíšek? Podívejte se na snímek, který zachycuje jeho skutečnou podobu. **Více na straně A3**

Velká předpověď počasi na Vánoce a svátky
Dnes i na Štědrý den se budou teploty pohybovat mírně nad nulou, hrozí srážkami deště a ledovka. Podobně bude i v pátek. **Strany C6 a C7**

Článek vychází MF DNES
Čtenáři čtenáři, na Štědrý den ani o svátcích svátcích MF DNES nevynecháme. Svůj oblíbený deník s přílohou DNES najdete na stánkách v pondělí 28. prosince.

On-line rozhovor s Martinou Šabílkovou
Přiznání ankety Sportovec roku se stala psychologička Martina Šabílková. Otázky v on-line rozhovoru ji můžete pokládat dnes od 13.00 na www.dnes.cz/sport.

Vítejte v Betlémě!

Reportér MF DNES strávil Vánoce v Palestině, v místě, kde se podle Bible narodil Ježíš

MÍSTO NAROZENÍ. Před kryptou (na snímku v pozadí) v betlémském chrámu, kde se prý narodil Ježíš, není o Vánocích k huati. Reportáž čte v Magazínu DNES FOTO BIFA

Jiřina Jirásková: Na zdraví jsem dost hřešila

Pro herečku Jiřinu Jiráskovou to byl extrémně těžký rok. Prodělala několik operací. Týden jí lékaři udržovali v umělé spánku. Zotavila se a nyní, v rozhovoru pro MF DNES, oznamuje návrat na jeviště.

Kdyby dnes místo mě seděl proti vám Ježíšek, co byste mu řekla?
Poprosila bych ho, aby místo té bohaté nadílky zařídil, to bych byla chvilku zdravá. A až si ty věci všechny vezme.

Alé nemá on už splněno tím, že jste doma z nemocnice a evidentně na dobré cestě k návratu zpět do divadla?
Říká se: víra tvá tě uzdraví. Tak vás při tom nechám. Mám za sebou pět narkóz a týden umělého spánku. Třeba teď budu mít chvilku pokoj.

Změnilo vás to nějak?
Léta jsem se těšila dost slušnému zdraví a dost jsem na to hřešila. Měla jsem pocit, že jsem nezranitelná. Tohle bylo pro mne dost překvapující a ujišťuji vás, že v takovém momentu k bilancování dospějete, ať chcete nebo ne.

„Děti jsem programově mít nechtěla. Říkala jsem si, že na to není doba. Velmi jsem se mylila. Velmi.“
Ze by pokora?
Mám pocit, že pokora mi nebyla cizí nikdy, ale teď jsem v tom zvlášť úzkostlivá a hledám případnou nepokoru v každém svém gestu.

Dovolíte si plánovat, jak to bude dál s divadlem, televízi, proste s hraním?
Důležité je zachovat chod hlavy. Myšlenky lze přenést do publika i bez pohybu. Pokud jde o pohyb, jsem dost skeptická. Ještě než vystoupím na prkna Divadla na Vinohradech, chci si to vyzkoušet ve velké roli, která mě nebude zatěžovat fyzicky. Ale pokud budu sedět, tak mi snad hlava bude velet co a jak.

Čekáte ještě na nějakou roli, sníte o něčem, nebo se vám herecky už vše splnilo?
V životě jsem odehrála obrovské kvantum králov, všechny ty Ailběty, Kristýny, Kleopatry... a další významné ženy. Ale stala jsem se tomuto národu opravdu iluzou až statuu Kekulovou. A jsem za to nesmírně vděčná. A já divákům rozrámím, protože ta stará Kekulová je poctivá, laskavá, nekradie. To je velmi úzkostlivě zboží.

Průkazování na str. A10

České pivo se dováží z Německa

České firmy využívají toho, že tam pilsně vyjde o 5 korun levněji

Praha, Plzeň (js) - Cesta pilsňové lahve Pilsérského Prázdroje na váš stůl může být podstatně delší, než byste čekali. Pivovar ho vyvezde do Německa, kde ho koupí obchodníci z Česka a doveze ho zpátky.

Na lahve pivo „restavatoři“ nejčastěji narazíte v menších obchodech či restauracích nebo ve vietnamských veteckých.
Jak ho poznat? Není třeba pátrat, všechno prozradí už německy psaná etiketa. Důvod, proč pivo určené pro Německo nakonec pije Češi, je jednoduchý. Pilsérské je totiž u sousedů v přepočtu zhruba o pětikorunu levnější – za rozali však může i nášší zaloha na sklo a přepravku v Německu.

Velký rozdíl v ceně objevil nejen lidé z pohraničí, ale i obchodníci, kteří začali se větším vstří plzeňské pivo zpět. „Je to obchod, na kterém se nedá proklat.“ říká jeden z dovozců Petr Pavěčka z firmy Aqua – Regulus. Od ledna se rozdíl v cenách ještě zvýší.

zvyší, v tuzemsku totiž pivo opět podraží.
Plzeňský Prázdroj tvrdí, že dovoz piva je malý, jen tisíce lahví ročně. Údaje České statistického úřadu však ukazují, že množství piva dovezeného z Německa roste, přitom se sem žádná německá piva prakticky nedovážejí. Podobné lákavý byl také rozdíl v cenách škodovek. Automobilka pak v Česku zlevnila. Výrazně levnější jsou v Německu i české pneumatiky Barum. *Více na str. B1*

Vánoční přání

Robert Čáslavský
šéfredaktor MF DNES

Milí čtenáři, milí členové, přeji vám všem šťastnou a příjemnou vánoční dovolenou! MF DNES, Robert Čáslavský

OnaDnes
PONDĚLÍ 28. 12.
Chlebičková kuchařka

Jak doma připravit nejlepší chlebičky
Silvestrovské menu od profesionála
Recepty na „kanapička“

Průkazování dnes 12:30
Průkazování: 225 555 522

ROLETÁŘI VSECH ZEMÍ. SPOJTE SE!

1985
ÚTERÝ 24. PROSINEC

ROČNÍK 66 (Právo lidu ročník 88)

POCTIVÁ A KVALITNÍ PRÁCE STAVBAŘŮ JE DÁRKEM VŠEM

Příjemné změny života

živní na životní prostředí i úspory času a paliv • Počátek příznivější etapy pražského zdravotnictví
Bratislava se rozrůstá rychleji • Čtyři nové školy na severu Čech

CENA 1 Kčs

**60. výročí
Možiny KS Indie**

Článek o 60. výročí Možiny KS Indie, který byl založen v roce 1925. Text popisuje historii strany a její vztah k indické společnosti.

**60. výročí
Možiny KS Indie**

Další část článku o 60. výročí Možiny KS Indie, zaměřená na její současnost a budoucnost.

Mrazivé svátky v Libanonu

REKJET (Zpravodaj ČTK) — Palba izraelského letectva došlo v dnešním Libanonu k obětem. Izraelská armáda pokračuje v operacích v této zemi.

Yvonne Křížová

Yvonne Křížová, známá jako první česká kosmonautka, byla včera v Praze. Text popisuje její život a práci.

Yvonne Křížová

Další část článku o Yvonne Křížové, zaměřená na její životní příběh a úspěchy.

Yvonne Křížová

Závěrečná část článku o Yvonne Křížové.

Výstavba zůstala komplexní

Manfred Janda v Teplicích-Sa...
Text popisuje stav výstavby v Teplicích-Sa... a další projekty.

Dlouho očekávané

V hlavním městě Praze se int...
Text informuje o dlouho očekávaných projektech v Praze.

Podzračný telegram

FRANKA [1] — Dohledový telegram...
Text o podzračném telegramu z Francie.

Imenování velvyslance

FRANKA [1] — Představitel Československé socialistické republiky...
Text o jmenování velvyslance do Francie.

Ať září hvězdy míru

Text o hvězdy míru a o významu míru v současnosti.

Příjemné prožili svátečních dnů
přeje všem čtenářům
redakce Rudého práva

Úspěšné zkoušky v pzienské Škodovce

PLZEŇ (ČTK) — Opeřovní de...
Text o úspěšných zkouškách v pzienské Škodovce.

Poděkování za podporu zahraniční politiky KSSS

FRANKA [1] — V období přípr...
Text o poděkování za podporu zahraniční politiky KSSS.

Návrat delegace ÚV KSČ

FRANKA [1] — V pondělí se vr...
Text o návratu delegace ÚV KSČ z Francie.

Poděkování za podporu zahraniční politiky KSSS

Text o poděkování za podporu zahraniční politiky KSSS.

Návrat delegace ÚV KSČ

Text o návratu delegace ÚV KSČ z Francie.

Miho přibírálá tůž

BRUXEL (Zpravodaj ČTK) — Bel...
Text o Miho přibírálá tůž.

1985
ÚTERÝ 24. PROSINEC

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ, SPOJTE SE!
1989
NEDELE 24. PROSINEC
CENA 1 Kč5

SETKÁNÍ MINISTRŮ ZAHRAJNIČI ČSSR A NSR
Přestřižení drátů v Hranicích
ROZVADOVÁHADNA (Od našeho zpravodaje) — Ministr zahraničí ČSSR a NSR Willi Dienstler a Hans-Dietrich Genscher...

SVĚTOVÉ SVATEČNÍM STOLE
KOLEKTIVY
PRAHA (ČTK) — Kolektiv rumunského velvyslanectví v Československu...

Naši občané v zahraničí
PRAHA (ČTK) — Mezi 50 občanů, kteří tráví vánoční svátky...

DOMOV
Přehled zpráv z různých částí republiky...

Vážení čtenáři,
přejeme vám radostné vánoce
plné klidu a porozumění.
Redakce

OTŘESNÁ SVĚDECTVÍ O VRAZDÁCH
Protilandová válka v Rumunsku

Československé bandy zabíjejí se zoufale brání i otáčejí
Ceaușeskovy bandy zabíjejí se zoufale brání i otáčejí
Ceaușeskovy bandy zabíjejí se zoufale brání i otáčejí...

Armáda s lidem
Vážnějším i mimořádně závažným
situací v Bukurešti je...

Bezdomovci v USA
WASHINGTON (ČTK) — Průběh
hrozných událostí v USA...

Půlnocní v televizi
PRAHA (ČTK) — K americké
televizi...

1989
NEDELE 24. PROSINEC
CENA 1 Kč5
OTŘESNÁ SVĚDECTVÍ O VRAZDÁCH
Protilandová válka v Rumunsku
Československé bandy zabíjejí se zoufale brání i otáčejí
Ceaușeskovy bandy zabíjejí se zoufale brání i otáčejí...

Lidovci chtějí dát chrám sv. Víta zákonem církvi

pro Prahu i příkl. chrám a pozemek Katolickému metropolitnímu kostelu u sv. Víta. Nasledovaly petice a silný veřejný nesouhlas. Kancelář prezidenta a správa Hradu se posléze - v únoru letošního roku - proti rozsudku odvolaly.

PENÍZE IHED ZA VAŠE AUTO! * Vykup za hotové / Jakýkoliv model / rok / stav * AUTOZASTAVARNA / Nejlepší ceny a úroky

Všem našim čtenářům přejeme šťastné a veselé Vánoce Redakce

ČR se ohradila proti útoku DPA na prezidenta Beneše

BONN - Velsylnectví ČR v Bonnu vyslovilo ve čtvrtek veřejně podiv nad zpravou německé tiskové agentury DPA z předchozího dne, v níž se v souvislosti s česko-německými vztahy hovořilo o „českém diktátoru Benešovi“.

Dnes barevný magazín s trojrozměrnými obrázky PLUS TV příloha

Havel: Přijel jsem pozdravit svítání ve zkušenské Bosně

OD NAŠÍ ZVLÁŠTNÍ ZPRAVODAJKY V SARAJEVU Věra Ivanovičová srbských čtvrti Sarajeva pod jednotnou záštitou. Je cílem jeho návštěvy je vyjádřit podporu principu občanského soužití různých národů této země.

Foto ČTK/EPA

Bonnu pokračuje spor Česko-německou deklarací

BRNO (ČTK, lov) - Parlamentní komise pro evropské záležitosti v úterý v pátek obula německé Spolkového shromáždění (Bundestag) v Berlíně, aby předložila expertizu za přítomnosti Christiana Tomuschaty, místopředsedy vlády Německé z ČSR.

Polský vyšetřování Oleksyho odmítl

VARSÁVA (DPA) - Nejvyšší polský vojenský prokurátor Ryszard Michalowski odmítl v pátek zahájit vyšetřování proti přeměti Jozefovi Oleksyemu pro podezření z vstřízlivosti, protože materiály předložené ministerstvem vnitra jsou nedostatečné.

Český kapr nemá dnes v Evropě konkurenci

výhodná poloha a výzkum přivedly naše rybářství do světové elity. Například treboňský kapr má světově charakternou značku, podobně jako třeba Coca-Cola. Takže český kapr nemá konkurenci? Má, ale jen v domácních prostředích. Je to vynikající ryba - lin. Po chutnosti a to vynikající kvalitou jako kapr. Naš malné stepně kvalitní jako kapr. Naš malné stepně kvalitní jako kapr.

SPRÁVCE MĚSTSKÝCH RYBNÍKŮ VE VODNANECH STANISLAV VALENTA REKL PRÁVU:

Český kapr nemá dnes v Evropě konkurenci. Miroslav Tryner. Kapr má na středověčném stole valná většina českých domácností. U nás doma je to tak tak. Samozřejmě. Bez kapra bych měl zklamání. Vánoce. To ryba je kletným zklamáním. Vánoce. To ryba je kletným zklamáním. Vánoce. To ryba je kletným zklamáním.

PRÁVO
ČECHY
Ročník 10 / číslo 298
13 Kč

Mili čtenáři,
přejeme vám klidně
a příjemně prožít
vánočních svátků.

BAREVNÁ TV PŘÍLOHA
24 stran

Ubytovali byste přes svátky dítě z palestinského Betléma?
str. 3

Dobrá a kvalitní vína nemusejí být drahá.
str. 19

Na horách pěkně promrznete

Přítel teploměru klesá k 25 stupňům pod nulu

Mezi zprávy
V horách klesá teplota na pěkno pod nulu. Zprávy o tom přišly z centra v okolí Vrány. Než přejde sníh, teplota bude kolem 25 stupňů pod nulu. Právě starosta obce Eduard Honec říká, že v noci bude asi takto nepříjemně. Město, že v noci bude asi takto nepříjemně. Město, že v noci bude asi takto nepříjemně.

Ubytovali byste přes svátky dítě z palestinského Betléma?

str. 3

Itálie má zájem o české hovězí

PRAHA (ČTK) – Záměr zájem italských nákupců o hovězí maso v České republice kvůli ohrožení zviru nemocí hovězích krav (BSE) klíč, zájem o dovoz hovězího masa pocházejícího z České republiky projevila podle dohodných informací Ministerstva zemědělství (MŽV) Itálie.

Poštovní přání vítězů nad SMS vazky

I když neplatí pravidlo, že před vánočními svátky by měly být všechny věci vyprodány, tak letošní vánoční vánoční poštovní přání vyprodány byly. Poštovní přání vyprodány byly. Poštovní přání vyprodány byly.

Zeman chce umravnit Havla při milostech

Mezi zprávy
Premiér Zeman chce umravnit Havla při milostech. Zeman chce umravnit Havla při milostech. Zeman chce umravnit Havla při milostech.

Děti obdivují výzdobu vánočního stromku na výstavě italských betlémských výrobků v Rybitzské ulici.

Rado, odstup, hanba, křičeli v garážích

Jana Pergelová
V garážích se křičelo. Rado, odstup, hanba, křičeli v garážích. Rado, odstup, hanba, křičeli v garážích.

Hrozí nové blokády hranic

VIDEN (ČTK, neck) – Hrozí nové blokády hranic. Hrozí nové blokády hranic. Hrozí nové blokády hranic.

Batův Ježíšek byl z gumy

Martina Začková
Batův Ježíšek byl z gumy. Batův Ježíšek byl z gumy. Batův Ježíšek byl z gumy.

Mezi zprávy: CT, dle své vlny... (Caption text is partially obscured and difficult to read)

Ministr financí Pavel Mertlík řekl právu:

V žádném případě nechceme lidem zhtnoutvat peněženky

Jiří Vavroň
V žádném případě nechceme lidem zhtnoutvat peněženky. V žádném případě nechceme lidem zhtnoutvat peněženky.

FISCHER
Kanárské ostrovy
OLETLY V LEDNU 2001
od 9990 Kč
včetně poplatků
děti od 700,- Kč za pobyt

Mallorca
OLETLY V LEDNU 2001
od 6990 Kč
včetně poplatků
děti od 500,- Kč za pobyt

ZELENÁ LÍNKÁ: 800 120 10 10
Internet: www.fischer.cz
V CENĚ ZÁJEZDU
JE CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ ALLIANZ

(Caption text is partially obscured and difficult to read)

MAGAZÍN
Aneta: Všichni kolem mne jsou starší než já

PRÁVO
 NEZÁVISLÉ NOVINY
 ROČNÍK 15 / ČÍSLO 299
 14 Kč

Milí čtenáři, přejeme vám klidné a spokojené prožití vánočních svátků

Livia Klausová: Jsem ta hodnější
 MAGAZÍN

TV na celý týden
Vánoční povídky se Zdeňkem Svěrákem
 Styl na víkend

Vikdo přesně neví, kolik nás je

Číslo o počtu obyvatel ČR se liší o čtvrt miliónu

Počet obyvatel

podle ČSÚ:	10 220 580
podle vnitra:	10 460 580

roční bilanci, kterou čísla aktualizujeme," řekl Právu Miroslav Šimek, vedoucí oddělení demografie Českého statistického úřadu (ČSÚ).

Které číslo přesnější?

„Je možné, že statistikové některé obyvatele nezapočítali. My vycházíme z centrální evidence obyvatel. Podklady máme z matrik

Papež Benedikt XVI. zdraví lidi během čtvrtletní veřejné audience na Svatopetrském náměstí v Římě.

Některé zboží zlevnilo před Vánoci až o polovinu

U měl pevné nervy a s nákupem dárků počkal, ušetřil

U masivní výprodeje vánočního zboží, například dekorací a kolekcí. Za akční nižší ceny se dá v některých obchodech pořídít i elektronika, zejména mobilní telefony.

Nižší ceny jsou u hraček i oblečení

„U zhruba dvou stovek hraček máme dvacetiprocentní slevu, zčásti i textil jsem zlevnil až o šedesát procent," říká Právu Kateřina Černá ze společnosti Ahold, která

CVVM: ODS znovu zvýšila náskok před soc. dem.

PRAHA (luk) – Poprvé po čtvrté kalu těsnou většinu. Se 101 hlasy by mohla vládnout ODS s lidovci. V posledních měsících přitom průzkumy ukazovaly, že by většinu získala soc. dem. a komunisté.

Preference ODS se v prosinci vrátily k dřívějším hodnotám. Podle včera zveřejněného šetření Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM) by Topolánkovou stranu volilo 29,5 procenta lidí, což je o 3,5 bodu více oproti listopadu.

Soc. dem. prakticky zůstala na svém, hlas by jí dalo 24 procent dotázaných (-0,5 %). Bere zbylé procenta a o pal bou si polepšití lidovci na 8 procent.

V 2006lenné Šňemovně by ODS odhadem obdržela 80 křesel, ČSSD 65, KSCM 34 a KDU-ČSL 21.

ODS mohl pomoci její kongres, který se konal koncem listopadu.

ÚOHS prošetřuje modernizaci vrtulníků

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) prověřuje modernizaci 16 vrtulníků UH-1H, které získala česká armáda v rámci nákupu ruského vrtulníku Mil Mi-17. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) prověřuje modernizaci 16 vrtulníků UH-1H, které získala česká armáda v rámci nákupu ruského vrtulníku Mil Mi-17. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) prověřuje modernizaci 16 vrtulníků UH-1H, které získala česká armáda v rámci nákupu ruského vrtulníku Mil Mi-17.

Předseda vlády Jiří Paroubek a členka reprezentantka Sarka Zahradnická před startem Světového poháru ve sjezdovém lyžáckém závěrečném slalomu.

Advokát Bruna je na Grosse pes

Stavitslav Gross

vězení dva tisíce na nájem. Při strážnické padla i nějaká ta facka, zmrzlá mobil a tak je teď v malénu," vyprávěl Právu o případu Gross.

Pro svého klienta má šéf jen slova ubívaly. „Zatím nemám schémata vyhrada. Je to skutečně velmi inteligentní člověk, velmi rychle chápající. Byl jsem příjemně překvapen," poznamenal Bruna. „Má to se mnou těl-studuje a pracuje na právní problematice pastvě," dodal advokát.

Na Grossovi je pry vidět, jaký posun udělal za čtvrt roku od nástupu. „Nastavoval obrovské množství materiálů. Kontroloji to, jsem přísný, učím na vysoké škole. Zkouším ho a on to opravdu umí," přiblížil Bruna.

Sam Gross připustil, že jeho život probíhá v poklusu, jako když se věnoval politice, na pohled ale působí klidně. Pry na pomohol policii ver-dikt, podle kterého se v kauze svého

NEJVYŠŠÍ STÁTNÍ ZASTUPKYNĚ RENÁTA VESECKÁ: Nejsem diktátor ani nejvyšší spravedlivá

Ivana Cihlářová

Proč jste narýla překontrolovat práci státních zástupců, kteří dozorovali vyšetřování postupu ministra spravedlivosti Pavla Němce v kauze katarského prince?

Součástí koncepce, kterou jsem předkládala vládě a kterou jsem schválila, je i rozšíření vnitřní kontroly. Je speciálním oprávněním nejvyššího státního zástupce překontrolovat jakoukoliv ukončenou věc a ja bych chtěla nastolit praxi, aby v těch případech, které nějakým způsobem ovlivnily celou společnost, které

Panák mudi a nechtivá policie

U soudu už byl několikrát. Zatím sice nechtěl jeti dlouhou řet, která je součástí závěrečného řízení, ale ke kladení otázek se už dostal.

SRN: vydávací vazba Roztočila prodloužena

Třetí trestní senát vrchního soudu v německém Stuttgartu (Baden-sko-Württembersko) se rozhodl prodloužit vydávací vazbu na uprchlého vězně z ČR Rostislava Routočila. Právo to věra potvrdila mluvcí soudu, soudkyně Josefina Koblatzová.

Připomněla, že zminěný senát rozhodl již koncem listopadu uvalit na Routočila prodlouženou vydávací vazbu, jež mále trvat nanovýš 18 dní. Proto senát 21. prosince rozhodl tuto vazbu prodloužit.

PRÁVO

ČEKIA
www.ckia.cz

ČESKÉ NOVINY ročník 19 / č. 298 16 Kč

STŘEDA 23. PROSINCE 2009

Šťastné a veselé Vánoce čtenářům přeje redakce

Luděk Munzar a Jana Hlaváčová: Mějme se víc rádi

MAGAZÍN

TV až do Nového roku program

PREZIDENT REPUBLIKY VÁCLAV KLAUS V EXKLUZIVNÍM ROZHOVORU PRO PRÁVO: Volič to má těžké, a přiznám se, že i já

Robert Dengler

Prezident Václav Klaus v exkluzivním rozhovoru pro Právo poprvé naznačuje, že přes otřesy vyhrady podepíše zákon o státním rozpočtu na příští rok.

Kvůli o ekonomické krizi, která i o tom, zda by šel do příštích voleb na Hrad v roce 2013.

■ Pane prezidente, náš čtrvrtletní rozhovor jsme začali trapnými povědomími. Teď se

chci zeptat, jestli pojedete na sjezd?... Myslím teď do Pece pod Sněžkou či do Spindlu. Če- káte, zda tam bude dostatek sněhu?

Když začínáme tímto vánoč- ním tématem: podařilo se mi vy- pipat oba syny k závodnímu ly- žování. A teď mají své malé byty, žádné nové apartmány, v Peci a ve Spindlerově Mlýně, takže tam dědeček vžďovky na dva- tři dny přijede a s vnoúčty lyžuje. To dělá každý rok, i letos. Vě- řím, že tam sněh bude.

■ V Alpách je ho teď poměr- ně málo. Nedráždí vás to jako sportovce, neříkáte si ve skrytu duše, že na debatách o klimatu práce jen něco může být, že by- chom měli postupovat podle principu předběžné opatrnosti a vliv člověka na klimatické změny raději nebagatelizovat?

Zaprvé nemyslím, že je v Al- pách sněhu málo. Byl jsem tam lyžovat už začátkem prosince, od té doby tam sněh napadl a po- řád ho přibývá. U nás je sněhu méně. Ale kolik už bylo zim,

kdy do Štědrého dne nenapadl ani centimetr sněhu! Dnes se ne- dokumentovatelným osobním vzpomínkám věnuje příliš velká pozornost. Takový ten sen, že jsme jako děti celou zimu ne- přetržitě sádkovaly, je mystifi- kace.

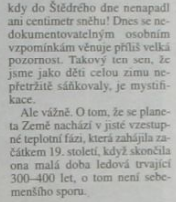
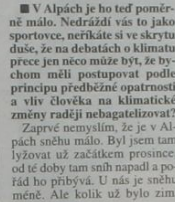
Ale vážně. O tom, že se plane- ta Země nachází v ještě vzestap- né teplotní fázi, která zahájila za- čátkem 19. století, když skončila ona malá doba ledová trvající 300-400 let, o tom není sebe- menšího sporu.

Spor je o něčem jiném – jestli se tento teplotní pohyb vymyká zkušenosti naší planety a jestli ho způsobuje člověk.

■ Předpokládám, že jste spo- kojen s výsledkem kodaňského summitu, kde se nepodařilo dojednat závaznou dohodu. Takže jedna nula pro víc...

Je to Pyrrhovo vítězství, proto- že tito lidé půjdou dál a žádnými argumenty se zvíkat nenechají. Je dobře, že nedošlo k realizaci některých bláznivých nápadů.

(Pokračování na str. 7)

Banky vydělaly zahraničním vlastníkům přes 100 miliard

Jakub Svoboda

Veškerá bankovní trojka v České republice, tedy Česká spořitelna, ČSOB a Komerční banka, vydě- lala svým zahraničním vlastní- kům až přes 100 miliard korun. Souvise s tímto nárůstem zisků z dividendních od velké trojky do zahraničí zhruba 80 miliard.

S krizí se staly věřiteli svých matek

Mateřské bankovní domy totiž stále zápasí s dozrívající globální finanční krizí, která jen na druhé straně Atlantiku, konkrétně ve Spojených státech, letos vyústila v pád 140 bank.

Proti tomu tuzemské banky ekonomické situace kapitálem, což přichází oslabeným zaha- rančním matkám náramně vhod.

(Pokračování na str. 2)

ŠABLÍKOVÁ NA TRŮNĚ. Rychlobotaička Martina Šablíková vyhrála anketu o nejlepšího Sportovce roku 2009. Dvaadvacetiletá zá- vodnice, jež letos získala dvě zlaté medaile na mistrovství světa, triumfovala v hlasování novinářů již podruhé. **Podrobnosti na str. 24**

V Česku umírá dvakrát víc chodců, než je průměr v Unii

Josef Koukal

Vše českých silničních chodců v roce 2008 bylo 14,6 obětí na milion obyvatel. V Česku ale přišlo na milion obyvatel 22,8 mrtvých chodců za rok.

Neukáznění řidiči i pěši

Podle odborníků může za špat- nou situaci v Česku bezohled- nost řidičů, kteří chodce nere- spektují, ale i neukázněnost pě- šáků. Předběžná policejní statis- tika sice naznačuje, že počet usmrcených chodců by mohl být letos o něco nižší než loni, žádná sláva to ale není.

Pěších obětí stále přibývá až na loňských 210.

(Pokračování na str. 4)

Pozor! Na Vánoce se silnice promění v klouzačku

Meteorologové varují před in- tenzivními, převážně dešťovými srážkami, které ve středu zasah- nou většinu území.

Pozor by si měli dát chodci i řidiči, protože ve všech krajích se bude na silnicích tvořit nebez- pečná ledovka.

K náledí se ve středu připojí také silný vítr. Vysoký stupeň ne- bezpečí bude trvat až do čtvrteč- ního odpoledne.

„Při dešti se bude na podchlá- zeném zemském povrchu tvořit místy ledovka, častější výskyt no- hem noci očekáváme při zmen- šené oblačnosti místy tvorbu náledí, čtenější se středy na čtv- tek,” informoval Český hydro- meteorologický ústav. Nejpříjem- nou situací na komunikacích zkomplikuje na Moravě a na Pur- dibucku během noci na středu ještě ostrý vítr.

Na hřebenech Jeseníků a Beskyd bude v nárazech dosahovat 90 až 125 kilometrů v hodině. V nážších polohách pak bude vát vítr o síle 55 až 90 km/h. (zr)

Natálka už má stromeček, dárky jí přicházejí z celé republiky

Aleš Honus

V malé Natálce, která žije v domě v dobově popise- ného období motivovaném ná- rokem na Vánoce, si včera natálka s tou pravou vánoční atmosférou už ve čtvrtek rozložila stromeček a od mi- lionů lidí přicházejí dárky. Natálka se s rodinou a přáteli přišel navštívit. Natálka se s rodinou a přáteli přišel navštívit.

Natálka je nejstarší ses- tra Kristýna se letička ne- mohou dočkat – stromeček mají doma už od pondělka.

„Každý den dostáváme i několik balíčků z celé republiky. Minulý týden jich přišlo asi deset. Jako adre- sa je tam uvedena jenom Natálka, Bujšov nad Ba- dišovkou. Poštovní doru- čovatelka už ví, komu jsou balíky určeny,” svěřila se v úterý Anna Siváková, maminka Natálky a další- tříděti.

„Lidé Natálce posílají různé hračky, ale také oble- čení. Nejvíce máme plyšo- vých zvířátek už je pomalu nemáme kam dávat,” po- znamenala Anna Siváková. Dvouapřítroň dívence dávali lékaři ještě letos na jaře jen velmi malou sam- na pečeti – Natálka se přesto uzdravila, před tře- m týdný byla z nemocnice propuštěna domů a Vánoce stráví s rodiči a se třemi staršími sestrami Kristý- nou, Pavlínou a Kamilou. (Pokračování na str. 4)

Spokojenost lidí s politikou nejvyšší za rok

S politickou situací v zemi je spokojeno 24 procent Čechů. Spokojenost občanů s politikou je tak nejvyšší za celý letošní rok. Ukazuje to průzkumový prů- zkum Střediska empirických vý- zkumů (STEM).

(Pokračování na str. 3)

Na horách v bílém str. 2

Pět milionářů najednou str. 4

Starosti s cenami a podvodníky str. 3

Hradec – Havířov 5:1 str. 8

Čtěte v pondělí:
V prodejně jako ze škatulky

Hradecké noviny

Deník Pochodeň

List občanů východních Čech

ČTVRTEK 24. PROSINCE 1992 • Číslo 71 • Ročník 1 • Cena 3 Kčs

☎ 049/613511-8 • Fax 049/615681

**Hodně zdraví, pohody a šťastných chvil.
Krásné vánoce 1992 Vám, vážení čtenáři,
přeji vydavatelství PNPRESS a redakce**

DNES S PŘÍLOHOU
magazín

Světlo betlémské

Bělo, který bylo zapáleno v Ježišově rodní Betlémě, přivezli lidé z Vídně čtí skauti a předali ho v pražském kostele sv. Ignáce na Staré náměstí. Odtamtud bylo během dne již přeneseno do kostelů sv. Josefa, sv. Kříže a dalších pražských římskokatolických chrámů. První den přicházeli lidé, aby si tímto znakem narození Božího syna symbolicky pokoje a vánočního míru sdělili do svých domovů.

O majetku v neděli

Český premiér V. Klaus sdělil, že 27. prosince bude v Bratislavě jednat se slovenským premiérem V. Mečiarom především o dosud otevřených otázkách spojených s dělením federálního majetku. Kvantitativně neopodstatněný z nich je podle Klause dělení majetku SBČS, především proto, že zatím není nikam závěrečná bilance banky. Definitivně podle něj není rozhodnuto také o dělení majetku z kuponové privatizace, „sladká“ je třeba i některé otázky týkající se budov federálních orgánů.

Už dnes večer se rozzáří vánoční stromky světlem svíček a nejširším světélkem zatehnutých prskavek. Na podání miliónů jich ročně vyrobí Drupep Teplice v prosazované v Ústí nad Labem-Neštěmích. Tradice této produkce je zde stará už pětistilet let. Prskavky z Neštěmíc se rozvíjí také v Anglii, Kanadě, Švédsku a Francii, ale i ve Peru, Argentíně nebo v Zimbabwei. Receptura výroby je tajná, lze jen prozradit, že kovové drátky namáčené do husté masy schou za dvacetitupňové teploty 16 hodin.

Foto ČTK

**ZVĚDAVÝ INSTITUT SE POPTÁVAL V ČECHÁCH I NA SLOVENSKU
Co znamenají vánoční svátky**

„V šestá den, můžeme se oděávat kláda a pohodě. Konec houba za dárky, pečení, kláda a fronty v obchodech. Vánoční pohoda prožívá přípravu na svátky ostatní společnosti? Co pro ně vánoce znamenají?“

Zvědařský institut pro výkon veřejného mínění se zeptal a zjistil, že vánoce znamenají především klád, pohoda a příjemnou atmosféru pro 46 procent občanů České republiky a 40 procent občanů Slovenské republiky. O vánočních navštěvování světoznámé 15 procent Čechů a 17 procent Slováků. Pro 6 procent občanů Slovenska jsou to nejkrásnější svátky v roce a točič a o nich 4 procent Čechů. Tyto dva jsou pro ně z nás příležitostí připomenout si na dětství, zastavit si vlnoskou. Pláti to pro 6 procent lidí z ČR a pro 3 procenta lidí ve SR. Starší lidé spoují vánoce se smoukem (v Čechách 2 a na Slovensku 3 procenta). Zejména ženy mají s příchodem vánoce trochu starosti, ale souhlasně pociťují i pohoda nastávajících svátků, radost z blízkých a z dět.

Vánoční tradice však utvářejí. Na Slovensku si to myslí 11 procent lidí a v Čechách 16 procent. Půlnoční mši přitom navštíví 8 procent Čechů a 12 procent Slováků. Kolody se zase víc zřívají v Čechách, kde si je zahrává 6 procent občanů, na Slovensku jen pět procent.

Jsou mezi nimi i tačí, kterým vánoce nic netřikají, pro které jsou tyto svátky jen nervy, honění a práce. V ČR je takových 16 procent, ve SR 8 procent. Na větší vydání a filozofie problémy si netřikají 3 procenta Čechů a 2 procenta Slováků.

Tak taková jsme my, přirozod, že jen v průměru. Já napoek cítím, že se kouzlo vánoce musí svými světovými potřebami dotáhnout každého, být unaveného nebo nešťastného, sráž.

BOHUMILA KRČOVÁ

PLYNOVOD: Různé varianty

Jednáni o uspořádání tranzitního plynovodu zahájili včera v sobě v Záhřebu v rámci přípravy a obchoda ČR V. Trnávky a ministr hospodářství SR L. Černák. Jedá před odjezdem do Záhřebu sdělil český ministr, že existují tři varianty řešení. Jednou je vytvoření nadnárodní společnosti, další vznik dvou samostatných společností se společnou dočasnou společností zabývající se obchodem a třetí soustavnou smlouvou s Ruskem a třetí variantou úplné rozdělení na dvě samostatné společnosti. Slovenská strana navrhuje dvě alternativy: samostatnou společnost a společnost, v níž by se odvíjel podíl vstří postř Slovenska na výnosoch plynovodu.

PARÍŽ: Dražší kouření

Francouzská Národní shromáždění odhlasovalo, že během letní měsíce budova o 30 procent zvýšila ceny tabákových výrobků, což dvakrát více, než se původně předpokládalo. První vlna zvýšení cen přijde zhruba v polovině ledna, kdy jedna krabička kuřiva podraží o 15 procent na průměrných 11,70 franků. V květnu lze pak očekávat další zvýšení, pro niž nejsou krabičky a cigarety buď stát okolo 15,75 franků. Kvalita ve Francii, pronásledování tvrdým protitabákovým zákonem, přijetím nového parliamenem, se tak nově připraví na dvě období.

MOSKVA: Drama na hranici

Na 70 000 údržkových uprchlíků prolomilo technické zátarasy na hranici s Afghánistánem podél řeky Pjandž. Podle ruských pohraničnicků mohli uprchlíci kdykoli přijít do sousedního Afghánistánu. Asi tři tisíce lidí již hranici překročily. Vojska oznámili, že situace v údržkém pohraničí „se prakticky vymkla kontrole“. Část uprchlíků se podle nich v Afghánistánu zdržuje a snaží se vrátit do Tádžikistánu.

LONDÝN: Srbové jako nacisté

Válka v Bosně připomíná horory nacistických válečných radiošanc, uvedl v reportáži z bývalé Jugoslávie londýnský list The Times. Přísní svobozní Srba Borislava Hrnaka (21), který byl v Sarajevu zadržán jako válečný zločinec. V radiošance pro britský list přiznal, že znásilnil šest bosenských žen v jednom z motelů v okolí Sarajeva, odvlekl je na nedaleké kopce, zastřelil a jejich těla ukryl. Tvrdí, že byl se svými těmi domoven nadšenými.

REGIOBANKA

NOVÉ JMÉNO PRO TRADIČNÍ KVALITU

K. zavedeným službám nově připravujeme • obchody na kapitálovém trhu • provádění investičních operací • rovněž vyhledáváme formy vstupu.

Nerudova 37, Hradec Králové, tel. 645 / 38 011

Hradecké noviny

ROTA 23. PROSINCE 1995

tel. 049 / 5410300 - 7 • fax 049 / 5410298

Cena 6 Kč

Příloha : Panorama

Stalo se v okrese

hallo k loupeži ve zlatnictví
V okrese Králové nad Labem krátce před svátkem došlo k přelstivému zločinu. V zlatnictví v ul. Králové, na ulici odbočující zbořené ul. 100 ústí. Zloděinai na str. 5 a 7)

Haji tam akcie pěti obcí
V okrese Králové nad Labem. Fondu národního majetku došlo le energie a plynu, které si ještě neplatí státní pěti obcí (Přelstivai na str. 7)

Dobrá bilance namích hasičů
Místní Sbor dobrovolných hasičů došlo hodiny rok udělali pěti procent práce. Je to nejlepší bilance za posledních let (Přelstivai na str. 8)

Rozhodnutí obřích platné

V okrese Králové nad Labem. Klaus rozhodl pondělí o přelstivai. V ústřední volbě došlo změny a došlo rozhodnutí tím naproti. Volby došlo změny se uskutečnila 1. června a 15. a 16. listopadu. V pondělí přelstivai Klaus rozhodl na oddělení volby. Změny změny a tak rozhodnutí spor mezi oběma stranami o termín volby a jeho náležitosti se stala součástí.

Česky sdělí jména amerických ministrů

V okrese Králové nad Labem. Přelstivai Klaus rozhodl pondělí o přelstivai. V ústřední volbě došlo změny a došlo rozhodnutí tím naproti. Volby došlo změny se uskutečnila 1. června a 15. a 16. listopadu. V pondělí přelstivai Klaus rozhodl na oddělení volby. Změny změny a tak rozhodnutí spor mezi oběma stranami o termín volby a jeho náležitosti se stala součástí.

Již lina spevli mnohé lidověvěrné mluvy kapi, šika, amur či lotolotobk. Některá s třetím rab bude možná pocházet z nádhav vybití v Hradci Králové - Matulovích, kteří s pradedem začali o minulém vikendu. Jan Potempa, Jaroslav Jaroš a Josef Bůna mají v kádích ještě i jiné opravdu pořádné "vlivky".
Foto: PAVEL FILLA

Autobusy do spádových obcí a odtud dál mikrobusy

Praha. V příštím roce by měly být vypracovány pilotní projekty na optimalizaci autobusových spojů v některých krajích ČR tak, aby autobusy svázely cestující do spádových obcí a z nich aby bylo spojení zajištěno prostřednictvím mikrobusů.

Řekl to včera ministr dopravy Vladimír Budinský. Tyto pilotní projekty budou spuštěny v okrese Chomutov, v jednom ze dvou přípra-

KASPER
...
PF'96

Felicia mezi automobily roku

V první desítku není ani jediný japonský vůz

Podle hodnocení předních rakouských novinářů Felicia umístila třetí v seznamu automobilů roku mezi desítkou nejlepších v roce 1995. Při tomto každoročním testování porota tradičně hodnotí technické parametry, ale "celkový dojem" vozu. Felicia se ocitla ve vybrané spo-

Ministři na Vánoce doma

Konec roku oslaví většinou v horách

Praha. V rodném kruhu nebo ve společnosti nejbližších a s bramborovým salátem a smaženým kapevem na třídrovčerném stole chce strávit letošní Vánoce řada ministrů a politiků. Na silvestrovkou nos však dávají přednost horám a přibírají společnost přátel.

Ministr vnitra Jan Bureš si přeje zítisk mezi svými nejbližšími, jak uvodil, tak potřeby pocti klidu a bezpečí a nedávající odstup od vládních starostí. Silvestra by rád prožil v soukromí s manželkou. Ministr práce a sociálních věcí Jiří Dienstbier si s rodinou vede tradičně krmě připomenutí duchovním smyslů svátku, festival vánočního evangelia. Silvestra a Nový rok poprvé stráví v ústředním

Sporné body vyřešeny

Praha. Generální ředitel Českých drah Rudolf Mládek podepsal včera s představiteli všech odborových centrál půlroční smlouvu na rok 1996. Posledními spornými body, o nichž obě strany diskutovaly jako ve středu do rána, byly tři: změna režimu pracovní doby. Nakonec obě strany dospěly k dohodě. V příštím roce by tedy měly reálné nůry na železniční vřstít o omezení pracovního režimu - 36, 38 a 40 hodin.

Jak vyjdeme z závěru roku

Deníky abelové společnosti PF'94/95, vyjdou příští týden se změnami 25. a 26. prosince žádné deníky nevyjdou. 27. prosince dostanou naši čtenáři noviny v pondělním rozkladu. 28. prosince s přílohou Masi magazin, 29. prosince a 30. prosince s přílohou Panorama. 1. ledna 1996 deníky opět nevyjdou. 2. ledna naše deníky přečtete v pondělním rozkladu. (red)

V ZAHRAŇICÍ

Premiér Dini hodlá odstoupit příští týden

Řím. Italský premiér Lamberto Dini se vzdá své funkce příští týden, jakmile bude schválen rozpočet pro rok 1996. Jeho místo během posledního týdne udeří několik lidí, ale určitě se vzdám své funkce do konce roku 1995, řekl premiér Dini, kterému je v této neisté situaci 57 let. V této neisté situaci 57 let je v této neisté situaci 57 let. V této neisté situaci 57 let je v této neisté situaci 57 let.

V REPUBLICĚ

Aliance se diví neochotě Pilpa

Praha. Očanká demokracická aliance vyjadruje nade nad neochotou ministra školství J. Pilpa dopracovat je podle představy závodního výboru Jana Popelchala to, že zaměstnavatel nedodržel závazná ustanovení kolektivní smlouvy a jejich přílohy a možná problematické. K rozhodnutí o stavovské pohotovosti přikročil závodní výbor údajně po vycerpání všech prostředků k vyřešení sporů národních příměří a kolektivní smlouvy pro rok 1995.

ANENSKÉ LÁZNĚ MAJÍ MARIL

Lázně Běláhrad

Za přitomocení řady lidí byl v anenských lázních slavnostně otevřen nový hotelový pavilón s názvem Anna Marie. K hostování kulturního programu patří i julesimný obřad, s kterým se zde představila agentura Art Production 66 z Hradce Králové. Vystoupači zhruba jezdící rok stala laktra podstati miliónů korun. Prostoty nové budovy rozšíří kapacitu lázní o osmatisíc lidí. (red)

DETI V NEMOCNICI DOSTALY POČÍTEČ

Havlíčkův Brod. Operativní příbiváček dostali včera do lázeňského oddělení nemocnice. Ředitel okresní nemocnice České společnosti Lubomír Šrámek předal přimáří HLU. Václavu Kláskovi moderní počítač PC 386 SX Libra. Ten bude aplikem- novat svým bratřím pabiváček novými dětem. Computer se na dětském oddělení byl, ale již dostal. Dá se předpokládat, že už o šestiholetých bude elektronicky za- prak v plně permanentní (red)

Hradecké noviny 23. prosince 2000

DENÍKY BOHEMIA

Hradecké noviny

SOBOTA 23. PROSINCE 2000 • ČÍSLO 298 • ROČNÍK 9 • 8 Kč, PŘEDPLATNÉ 7 Kč

RYCHETSKÝ
je zdošen
situací
na soudech

REGION

LYŽUJE SE
už také
v Orlických
horách

SVĚT

SKANDÁL
postihl
Mitterrandova
potomka

PILNĚ

POLABI

Dnes
v regionu
-3 až -1 °C

Všichni obchodníci nejásají

Východní Čechy - Vánoce nejsou jen slátky klidu, míru či pohody, ale také každoroční nákupní horečky. U obchodníků jsme se najímali, jaká brýla ta letošní.

Podle naší sondy již větší obchodníci uvádějí, že letos jsou jejich tržby o poznání menší než vloni. Tuto skutečnost přirovnávají tomu, že byly medvědy ošetřeny nově vypnátky v Hradci Králové a Mladé Boleslavi, které jim působily velké množství zakázek.

Naproti tomu hradčickobrodská Prima má podle manažera Pavla Matáčka oproti loňskému předvánočnímu prodejnímu období o sto procent více kupujících a samozřejmě i tržeb. "Žijeme je do slova o vše, skoro ani nestátíme doplňovat zboží." I v mnohem menší prodejně potvrdil Milana Harta v Ledči nad Sázavou - nájemník - zastupující vedoucí Marie Hradecká řešla, že prodej je výrazně vyšší. "Předvánočně málomluvně a třetina víc než loni," řešla.

(Pokračování na straně 5)

Betlémy kralují v tomto předvánočním čas nejméně v kasačkách, ale i na mnoha nádobách, tak jako v Návětní ulici nad Městem, odkud se nás smírá. Dětem i dospělým připomínají, že nejmladší slátky jsou po roce zase tuž.

REPORTÁŽ BRANČIŠKA HLAVČÁK

Silničářům zima přeje

FINANCE / Semlištští včera dostali dárek.

■ KAREL HRADECKÝ

Východní Čechy - Dosavadní velice mírná zima ubíjí semtěná pracovníci okresních správců a řidičů silnic (SÚS). Od ledna zápasí s nedostatkem finančních prostředků a dosavadní vtepující čas jim umožňuje ušetřit jak posypaný materiál, tak pohonné hmoty.

(Pokračování na straně 4)

Prijeme Vám hezké Vánoce a šťastný nový rok

Hradecké Králové, ul. 14. listopadu 17, 548 01 Hradec Králové, telefon: 49 5442 5225, fax: 49 5442 5202, e-mail: info@csob.cz
 Ústí nad Labem, ul. 14. listopadu 17, 462 01 Ústí nad Labem, telefon: 42 226 1122, fax: 42 226 1107, e-mail: info@csob.cz
 Brno, ul. 14. listopadu 17, 602 00 Brno, telefon: 54 542 1234, fax: 54 542 1235, e-mail: info@csob.cz

Šťastné prožití vánočních svátků všem čtenářům
přeje redakce

Hradecké noviny

ČÍSLO 299 DENÍKY BOHEMIA ROČNÍK 14 • 11 Kč PŘEDPLATNÉ 10,50 Kč

ČÍSLO 23. PROSINCE 2005

Vánoce? Dny nejen sváteční, ale i se všedními starostmi

ŠTĚDRÝ DEN, BOŽÍ HOD VÁNOČNÍ A ŠTĚPÁNA PROŽÍJE NEJLIDŠÍ V ZAMĚSTNÁNÍ, ABY NEPOSTARALI O NAŠE POHODÍ, BEZPEČNOST A ZDRAVÍ.

ŠTĚDRÝ DEN A RADOSTNĚ...

Josef Pulkrábek, Interspar Pardubice: "Jako ředitel jsem všem pokladním předal osobní gratulaci a malý dárek."
Sárka Beránková, VČE: "Bude-li sněhová kalamita, jako nedávno, můžeme místo oslav odstraňovat poruchy."

Šťedý den, Boží hod vánoční a Štěpána prožije nejvíce lidí v zaměstnání, aby nepostarali o naše pohodlí, bezpečnost a zdraví.

Karel Hrazdéra

Východní Čechy - V řadě bude u slavnostního prohoštění středověkého stávkáře ze židli prázdná. Většina lidí v těchto profesích, které se nedají přerušit ani na pár hodin, budou pracovat. Vánoce v nemocnicích, v úřadech a v zdravotnické oblasti budou i zdravotnické pracovníky. V Pardubicích přijdou do práce lékaři a potřebný personál 17 nemocničních oddělení. Zdravotnické záchranné služby. "Kozáci si budou vzít z domova chleby a cukroví, aby si ve chvilce mohli společně ale spouš trochu připomenout, že jsou svátky," řekl nám včera ředitel krajské záchranné služby Dušan Libiák, kterého čeká 24hodinová služba ze Silvestra na Nový rok.

Rovněž někteří pracovníci Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje budou podle ředitele Františka Mencla slavit Štědrý den s rodinou buď již 23. prosince, nebo až na Boží hod vánoční, kdy jim skončí služba. "Mnozí zaměstnanci si na pracovní dny dovolí malý stromek, dají si navzájem dárky a přinesou si i vánoční cukroví," uvedl Mencl, který bude sloužit na přelomu letošního a nového roku.

Daleko od své vlasti stráví vánoční svátky zadatelé o azyl v České republice, kteří jsou soustředěni v Kostelci nad Orlicí. "K ničemu nikoho nenutíme, záleží na každém, aby vánoční svátky a Silvestra prožil podle svých domácích tradic a náboženství, které vyznává. Pro všechny zadatele jsme připravili slavnostní večer v duchu českých Vánoc, starostka města rozdá dětem, starostka cukroví," upřesnila ředitelka kostelecké Správy uprchlických zařízení Ivana Coufalová.

Každodenní pracovní povinnosti čekají o svátcích i zemědělcé, kteří se specializují na živočišnou výrobu. Anna Faltusová z Lichkova na Ústeckooorlicku se musí s mandlem postarat o 15 kusů skotu, mezi nimiž je 13 dojnic, které se musí nakrmit a dvakrát za den podojit. "Celý statek jsme poohrádně vygrunovali, i chlév jsme vyčistili. Na Štědrý den dostanou krávy kromě seno i více srota a jablka. Je to tradiční zvyk po předcích, který dodržujeme," dodala Faltusová.

Záhrobská osmá na domácí sjezdovce

Spindlerův Mlýn - Osmou příčku obsadila Sárka Záhrobská (na snímku) ve včerejším slalomu Světového poháru ve Spindlerově Mlýně. Na domácí sjezdovce česká lyžařka ztratila 2,78 vteřiny na vítěznou Švédku Anju Parsonovou. Druhou pozici obsadila Chorvatka Janica Kostelićová, třetí skončila Marlies Schildová z Rakouska. "Bylo to mnohem lepší než v Aspenu a cítím, že se pomalu rozvíjím," pochvalovala si po závodech Záhrobská, kterou publikum hlasitě povzbuzovalo. Bronzová medailistka z mistrovství světa po prvním kole ztrácela na vedoucí Parsonovou půldruhé vteřiny a na trať se vydávala jako sedmá od konce. V horní části svahu udělala několik chyb a v konečném pořadí klesla na osmou pozici. Záhrobská si však po třinácté pozici v úvodním slalomu sezony v americkém Aspenu výrazně polepšila. Na třináctém místě bodovala další Češka Lucie Hrstková. (re)

Na horách čekají skvělé podmínky

Praha - Lidé, kteří o Vánočních vyrazí na hory, budou mít ideální podmínky k lyžování. Bohatou sněhovou nadílku hlásí většina zimních areálů v Čechách i na Moravě. Na své si přijdou milovníci sjezdového lyžování, vyznačující běžecké stopy i příznivci pěší turistiky. V Jeseníkách a Beskydech, ale i v Krkonoších by se však měli mít na pozoru kvůli hrozičím lavinám a závlahám. V Krkonoších se v neděli mají rozjet i vleky v Malé Úpě, které dosud jako jediné v Krkonoších stály. (čtk)
Podrobněji na straně 6

Radost ze svátků mají hlavně děti

Většina z dvapadesáti kluků a děvčat z Dětského domova v Nechanicích letos stráví Vánoce doma, ale ani ti, co zůstanou, nemusí být smutní. Čekají je svátky jako kdokoli jiná. Některé děti si včera v domově vyzkoušely staré zvyky. Sourcenzi František a Sárka Brandovi například pouštěli po vodě lodičky ze skořápek od ořechů.
Foto: David Taneček

Ježíška u Grandu zahřívají lama i kráva

Pardubice - Betlém se živými zvířátky bude pozorovat v těsném sousedství Obchodního centra Grand. O novorozeného Ježíška se v jesličkách starají koza, kravička, ale třeba i lama. "Maminko, já je chci domů," ozývá se každou chvíli v hloučku přihlížejících dětí. Sdružení občanů pro pomoc zdravotně postiženým Apolena tak upozorňuje na svoji činnost. Ještě dnes do 18 hodin se můžete přítit podívat před Grand na živý betlém a možná i finančně pomoci občanskému sdružení. To se zabývá hiporehabilitací. Odešle jsou to léčebné jízdny na koních pod vedením rehabilitačního lékaře i dalších pracovníků. "Děti se seznámí nejen s koníky, ale také s kočkami, psy, kozou nebo i zmrzlou lamou," říká Jolana Šomrová ze sdružení Apolena. (kor)
Foto: Tomáš Kubíčka

Vánoční koledy v centru města přehluší drsný rock

Chrudim - Hudební klub Napra sídlící v centru města, má po řadětí pančáků, které rozdělují i policisty, zpřisnil provozní řád, se nyní opět musí k tradiční koncertu až do 19 hodin ráno.

Obyvatele Štěpánkovy ulice, kteří na hlučné a vulgární zvuky Agory už opakovaně volali policii, si v pátek "užili" večer před vánocemi. Pod jejich okny se totiž uskutečnil koncert rockových kapel Chocim, Jenuš a Miu-Miou, který se konal do půlnoci. (ps)

jak bylo poslední dobou zavedeno, ale až ve tři hodiny. "Dělají to tak i velké zavedené kluby sídlící v centru města, třeba Rock Kafé nebo Roxy, tak proč ne my v Agorě. Kromě posunu zavržení doby bude samozřejmě dal plně přísný provozní řád," uvádí vykomý ředitel občanského sdružení Šance pro Tebe, které Agoru spravuje, Michal Zahradník. Dalším vánočním hudebním dárkem bude Reggae-Ethno-Ska party na Boží hod vánoční. (ps)

dnes -1/2°C

zítka -3/3°C

€ CZK/EUR včera 26,886

USD CZK/USD včera 24,416

ZELENEJ LINKY PŘEDPLATNĚNO: 800 134 285 800 226 622

STŘEDA 23. PROSINCE AŽ NEDĚLE 27. PROSINCE 2009 • ČÍSLO 298

HRADECKÝ deník

www.hradeckydenik.cz

Jan Bendig pro Deník
Budu se snažit zpívat dál ...2

Jak trávíme Vánoce
Pár (ne)svátečních příběhů ...13

12 Kč / PŘEDPLATNÉ 10 Kč

Chlebičková věka
- krásná
- měkká příměsí
- 260 g
Skvělý nápad!
- 36%
15,-
9,90

Čtenářům přejeme krásné Vánoce a bohatého ježíška

Nezapomeňte!

PRÁVĚ V PRODEJI

Dobry den(ik), Hradečáci

Sto dvacet dáreků nashromážděných dobrovolníky při charitativní akci Stromček splněních přání udělalo radost pětici dětí a jejich maminkám z hradeckého domova pro matky s dětmi. Akce uspořádaná Business clubem CZ a jeho partnery se pět dní konala v obchodním centru Altrium, kam mohli zájemci nosit dárky pod stromček vyzdobeny ručně malovanými pohlednicemi od dětí z mateřské školy Slunečnice.

Kdo půjde zdarma na rytířský turnaj
Hradecký Kralovec - Soustěž o vstup zdarma na rytířské souborové skupiny Ordo Kromen (konají se 26. a 30. 12. v areálu Hradeckého jezdeckého klubu) má vítěze. Po dvou volných vstupech získali Ivana Wagnerová, Karel Hlaváč a Petra Chaloupková. Jména vyherců budou mít pořádatelé a pořádatelé, stačí mít s sebou občanský průkaz. *ostb*

POČASÍ

Den	1/8
Bio	2

podrobnosti na straně 11

Jak vyjde Deník
Zatím začínají vánoční svátky, takže s dalším vydáním vašeho oblíbeného Deníku se setkáte zase až následující pondělí 23. 12.
Klidně a spokojeně přečtěte vám vaše redakce

Běžkaři po sněhu zatím jen pokukují
Východní Čechy - Zatímco sjezdářům se o sněh už skoro všude starají provozovatelé lyžařských areálů, běžkaři se musejí spokojit na „matku přírodu“. Před vánočními svátky je neochotná tak úplně na suchu. Je ovšem třeba situaci v lokalitě zjasnit dříve, než vyrazíme běžky ze skřep. V Králověpoříčí jsou vrstvy staršího sněhu od 15 do 50 centimetrů. Nejlepší situace je ve východní části hor. V Orlických horách se vyplácí zájet do oblasti Říčanský vrchol, kde předpovědi však vzhledem k předpovědi počasí nemusí být za hodinu pravda. Stav na sjezdovkách čtěte na straně 10.

Dali jste nám úsměvy. Posíláme je všem

O Vánocích s Dominikem Dukou
Hradecký Kralovec - Hlava východočeské římskokatolické církve - královohradecký biskup Dominik Duka, se na nejkrásnější svátky roku začíná připravovat už v polovině listopadu. O svých dětských Vánocích a předstávách o Ježíškovi, nakupování v hypermarketech, Santu Clausovi i o svém vztahu k vánočním textovým zprávám mluví v rozhovoru na straně 5. Nezapomněl ani na prání: „Ať jsou Vánoce především svátkem štěstí. Z radosti a lásky budou čerpat po celý rok.“ Říká v našem rozhovoru biskup Dominik Duka. *tra*

250 Kčs
BLESK
 Světík 24. prosince 1992 • Číslo 215 • Ročník 1

Mistrem '92 Robert Změlík
 Robert Změlík o nejsympatičtějšího sportovce 1992 zvládl - podle vašich tipovacích listů - desetibojař Robert Změlík těsně sledován Janem Železným. Na třetím místě byla velmi sympatická nevidomá běžkyně Marie Valníčková spolu se spartanským brankářem Petrem Koubolem.
 Mezi muži jednoznačně zvládl tenista Andrej Papisani, mezi ženami tenistka Gabriela Sabatiniová. A kdo z vás pojedou do Parmy? To se dozvíte na straně 4.

Byla v tom trochu nostalgie, když se sešli lidé z úspěšného muzikálu Bídníci v novém sídle producentské firmy ABG Pictures na náměstí Míru v Praze. Ani v závěru roku totiž není jasno, kdy se s Bídníky na jevišti opět setkáme. Vánoční stromek byl ozdoben „logem“ Bídníků. Zastihli jsme u něj oba představitelatele Jeana Valjana - Karla Černocha (49) a člena Státní opery Jana Ježka (35). Oba se narodili 12. října, kdy slaví narozeniny i velitelé L. Pavarelli. Oba se shodli, že tuto hvězdu dohánějí jen ve věškové kategorii. Od září, kdy se v Divadle na Vinohradech hráli Bídníci naposledy, olávil Karel Černoch cukrárna a Jan Ježek si připravil na své konto tři pramýny v oparu.
 (vod), foto BLESK - Jaroslav Tulek

Dnes je štědrý den - a zítřka? hlásá Armáda spásy na bulváru Hausmann
 Nezapomínejte na štědrý prázdný prázdný kabát v Galeries Lafayette umocňují ještě oporní árie.
 Foto autorka

Ve vánoční Paříži kradou jen cizinci
 Věra Janoutová, Paříž
 Francouzská hysterie zachvátla i francouzskou metropoli. Na bulváru Hausmann se věra tisíce francouzských Francouzů málem rozplácly. Přesto zaručeně nejvíce krádeže na zeleninu a nejvíce předváděná před obchodním domem Galeries Lafayette, na oděvním náměstí. Největšími lákadly byly zaručeně živí Ježíškové, které se nechali i vyfotit. Po vyfotění se zadarmo. Tichá Armáda spásy, zanikala před vánoční vřavou.
 Francouzi to na rozdíl od neinformovan...

Trojská mlékárna
 Osadní 32, Praha 7
 mléko jogurty bílé sýr
 smetana kakao tvaroh Jovokrém
 Trojská mlékárna
 306 3000 44 8 214 600 597
 NAŠE ČERSTVÉ MLÉČNÉ VÝROBKÝ? ANO! ZÁDEJTE U SVÝCH OBCHODNÍKŮ!

Kdo poznal na snímku Tomáše Batů?
 Strana 2

Útočil levicově patrně terorista

BLESK se dozvěděl podrobnosti o atentátu na Jiřího Svobodu

Pondělní prohlídka holešovického domu obsazeného anarchisty levicově směřovaného časopisu A-koňra. Překladky testů ultralevicové teroristické organizace RAF mohli členové A-koňra číst podepsané jeho pseudonymem Černý Petr.

Živý po bodných ranách, které ho málem připravily o život, Jiří Svoboda Blesku předvedl přímo na místě činu. Je trnání osudu. Že mu je podle dosavadních výsledků vyšetřování zřejmý zasažil zlovec, který nedávno na televizní obrazovce tento čin odsuzoval a obviňoval druhé.
 Foto BLESK - Kamil Varcollier

Podle informací tiskového mluvčího policejního ředitelství Policie ČR Aleše Svobody se v úterý Petr W. k činu přiznal. Potvrdil to pry i krevní a pachové zkušky i rozbor vlasů, které ho identifikovaly jako útočnicka. Motiv činu dosud není znám.
 Včera ráno jsme ukázali Jiřímu Svobodovi fotografii Petra W., kterou zveřejnil tisk. „Nemohl bych přisáhnout, ale domnívám se, že jde o atentátníka,“ řekl včera Blesku přímo na místě činu. Zároveň uvedl, že Petr W. byl přítomen rozhovoru, který šéfredaktorovi A-koňra Jakubu Polákovu poskytl v květnu letošního roku.

CHCETE BÝT NEJ?!
PAK ČTĚTE PLAY...PLAY...PLAYBOY!
 PLAYBOY
 LADNĚŠÍ VÝDAJ - dárek pod stromečkem
 Více stran, avšak rubriky, příloha pro publikátory a přesto stejná cena
 Časopis PLAYBOY - Vánoce opravdová
 1,9 Kč (1992)

BLESKEM

- Naštvali královnu**
 Londýnský bulvární deník Sun zveřejnil tradiční vánoční rec, kterou měla královna Alžběta II. připravenou až na 25. prosince. Panovníci tak příliš nepostřehli. Zatím se nepodařilo zjistit, jak k úniku rukopisu došlo.
- Medvědi si užijí**
 Sam, Vok a Káčera, medvědi obyvatele bradního příkopu v Českém Krumlově, nebudou o vánočních nízkých zkráceni. Medvědi Jan Černý chystá i pro ně stromeček ozdobené cukrovím a ovocem. Hlavně dána si to uctít za...
- Naštvali královnu**
 Kilogram semičku zabalený jako vánoční dárek v Bonboniére, dostali pod stromeček vojáci v severoirském Cookstowu. Naštěli na to přišli včas a pyrotechnici je odplátili.
- Hádku ukončil meč**
 Dva Vietnamci v Halberstadu (SRN) vyřešili hádku s krajanem tím, že mu samurajským mečem uštkli obě nocy. Po vyhlášení celostátního pátrání však byli ihned dopadeni. Postříženi je v pěti lékařů uštkovací klinice v Hannoveru.

Mustého kapra, košatý strom a plno dárků pod ním Vám přeje redakce

BLESK

5 Kč

23. prosince 1995 • Číslo 300 • Ročník 4

Letošní Vánoce budou štedřejší než loňské

Bohatí utrácení s citem

„Rozpočet bude stejný jako loni. Ještě jsem neutratil ani korunu a na nákupy se teprve chystám. Věžu se do třiceti tisíc korun.“
Stanislav Devátý, ředitel BIS:
„Nebudu poskytovat žádné informace. Je toho na mě před koncem roku moc.“
Jan Sauděk, fotograf:
„Letošní Vánoce jsou nesrovnatelně dražší a dražší i mému srdci. Mám konečně na rozdávání. Za to, co jsem utratil, bych si mohl koupit několik svých fotografií. Jedná se řádově o pár set tisíc korun.“
Pavel Duba, majitel Autocentra Duba:
„Zatím jsem neutratil nic. Nakupuji až na poslední chvíli. Vím ale, puji až na poslední chvíli. Vím ale, že dárky pro děti, o které si Ježíš kovi napsaly, mě vyjdou asi na 10 000 korun. Manželka bude náročnější. Musím jí vynahrudit to, že se skoro celý rok nevidíme.“
(Pokračování na straně 16)

„Rozpočet bude stejný jako loni. Ještě jsem neutratil ani korunu a na nákupy se teprve chystám. Věžu se do třiceti tisíc korun.“
Stanislav Devátý, ředitel BIS:
„Nebudu poskytovat žádné informace. Je toho na mě před koncem roku moc.“
Jan Sauděk, fotograf:
„Letošní Vánoce jsou nesrovnatelně dražší a dražší i mému srdci. Mám konečně na rozdávání. Za to, co jsem utratil, bych si mohl koupit několik svých fotografií. Jedná se řádově o pár set tisíc korun.“
Pavel Duba, majitel Autocentra Duba:
„Zatím jsem neutratil nic. Nakupuji až na poslední chvíli. Vím ale, puji až na poslední chvíli. Vím ale, že dárky pro děti, o které si Ježíš kovi napsaly, mě vyjdou asi na 10 000 korun. Manželka bude náročnější. Musím jí vynahrudit to, že se skoro celý rok nevidíme.“
(Pokračování na straně 16)

Pochodem Dismanova dětského souboru na Pražský hrad skončila včera akce Světlo bělma, pořádaná Českým rozhlasem. Podle slov vedoucí souboru Zdeňky Fléglové je hlavním cílem připomenout poselství míru a předání světla. „Je to něco jako štafeta s olympijským ohněm“, dodala Fléglová. Do Českých Budějovic přivezli světlo z Lince a odtud do Prahy. V hlavním městě akce skončila předáním lucerny Hradní stráž, která je bude opatrovat po celou dobu svátků. Na děti, které s ohněm prošly nejprve Václavským a Staroměstským náměstím, čekalo u vánočního stromku na hradním nádvoří cukroví, ským náměstím, čekalo u vánočního stromku na hradním nádvoří cukroví, které nejvíce ocenila nejmladší členka souboru (na snímku nahoře), a program pořádaný Kanceláří prezidenta republiky.
(pes), foto pro Blesk - David Kundrát

„Rozpočet bude stejný jako loni. Ještě jsem neutratil ani korunu a na nákupy se teprve chystám. Věžu se do třiceti tisíc korun.“
Stanislav Devátý, ředitel BIS:
„Nebudu poskytovat žádné informace. Je toho na mě před koncem roku moc.“
Jan Sauděk, fotograf:
„Letošní Vánoce jsou nesrovnatelně dražší a dražší i mému srdci. Mám konečně na rozdávání. Za to, co jsem utratil, bych si mohl koupit několik svých fotografií. Jedná se řádově o pár set tisíc korun.“
Pavel Duba, majitel Autocentra Duba:
„Zatím jsem neutratil nic. Nakupuji až na poslední chvíli. Vím ale, puji až na poslední chvíli. Vím ale, že dárky pro děti, o které si Ježíš kovi napsaly, mě vyjdou asi na 10 000 korun. Manželka bude náročnější. Musím jí vynahrudit to, že se skoro celý rok nevidíme.“
(Pokračování na straně 16)

„Rozpočet bude stejný jako loni. Ještě jsem neutratil ani korunu a na nákupy se teprve chystám. Věžu se do třiceti tisíc korun.“
Stanislav Devátý, ředitel BIS:
„Nebudu poskytovat žádné informace. Je toho na mě před koncem roku moc.“
Jan Sauděk, fotograf:
„Letošní Vánoce jsou nesrovnatelně dražší a dražší i mému srdci. Mám konečně na rozdávání. Za to, co jsem utratil, bych si mohl koupit několik svých fotografií. Jedná se řádově o pár set tisíc korun.“
Pavel Duba, majitel Autocentra Duba:
„Zatím jsem neutratil nic. Nakupuji až na poslední chvíli. Vím ale, puji až na poslední chvíli. Vím ale, že dárky pro děti, o které si Ježíš kovi napsaly, mě vyjdou asi na 10 000 korun. Manželka bude náročnější. Musím jí vynahrudit to, že se skoro celý rok nevidíme.“
(Pokračování na straně 16)

BLESKEM

Papež se sešel s kardinály
Papež Jan Pavel II. zabývali včera bohatý program vánočních ceremonií setkáním s kardinály vatikánské kurie. V rozhovoru s nimi vyjádřil naději, že mírová dohoda v Bosně konečně povede ke stabilnímu a trvalému řešení konfliktu.
Archiebiskup nebude u Víta
Pražský arcibiskup Miloslav Vlk nebude letos půlnoční vánoční mši sloužit ve Svatovítské katedrále, ale reprezentativně budově Austria Center Vienna.

Carreras zapřívá s Domingem
Kulturní veřejnost v rakouské metropoli si v rusých předvánočních čas vychutnává Joseho Carreras (49), třetího a nejmladšího společníka velkopopulární „Tř tenoři“. V sobotu večer zapřívá spolu s tenoristou Plácidem Domingem a soulovou zpěvačkou Nathalií Coleovou, před naplněným sálem v reprezentativní budově Austria Center Vienna.

dry den ve 24.00 se však pražští věřící i další příležitostní návštěvníci sejdou právě půlnoční nejen u sv. Víta.
Kapři se mají nejlépe
Vánoční svátky předznamená zvýšeným ruchem v ulicích a obchodních domech i nepřečetnými frontami ve spojitelných a bankách zatím nicméně nepřipomínají onu dobu klidu, míru a pokoje, o které se zmiňují staří písmáci. Zdá se, že paradoxně nejklidnější jsou zatím nic netušící kapři, kteří to mají „za pár“.

PEPSI
NumeroMania
497, 691, 119, 790, 220

ŠTASTNÉ
CISLO
497 691 119 790 220

Klidné a šťastné Vánoce přeje svým čtenářům
POZOR! I na Štědrý den vychází Nedělní Blesk - jako jediné noviny
redakce Blesku

ČECHY 5 Kč
Dnes TV program na celé svátky
Sobota 23. prosince 2000 • Číslo 298 • Ročník 9
Strana 14 a 15

Ježíškové s lepší adresou Havlová zabalí 78 dárků

Zemanová nadělí zvířátko (plyšové)

PRAHA - Nejen do domácností nás obvyčejných smrtelníků, ale i na lepší adresy se chystá již zítra o Štědrém večeru dárky obtěžkaný Ježíšek. Na zámek v Lánech, kde prožije Vánoce prezidentský pár se svou rodinou, přijede s plně naloženými saněmi, zatímco do Kramářovy vily nad Ptavou, kde sídlí premiérova rodina, dorazí zřejmě jenom s nuší. První dáma se totiž pochlubila, že pro své blízké přichystala 78 dárků! Rodina Miloše Zemana čeká skromnější nadílku. Premiérové dceri Kačenčce přinese Ježíšek místo živého pouze plyšového stěkáčeho pejska.

BLESKEM

Jak vycházíme
PRAHA (1) - I na Štědrý den si můžete na obvyklých místech zakoupit Nedělní Blesk. V pondělí a v úterý je státní svátek a Blesk nevychází. První povánoční číslo najdete na stáncích ve čtvrtek 27. prosince.

Chce vypouštět
PRAHA (CTK) - Prezident Havel včera podal Opatrovna soudu návrh na vypouštění několika pasáží z novely zákona o ČNB. Havlovi se neíbí, že neodvratně a v rozporu s letákovou zasláhnou do automatického postavení ČNB.

Dodal si důkaz
LONDÝN (CTK) - Britský počítačový odborník David Nicks (37) se rozvinul, zakladatel egyptologie Jean-Francois Champollion. V roce 1822 rozluštil egyptské hieroglyfy na rosettské desce neboli oltáru Proletaria V.

Do konce tisíciletí zbyvá 9 dnů
TV Up Blesku 21.40
Prima
Na samotu u lesa
Typická pražská rodina chce jít na dovolenou venkovského života. Přivodí se jim sestra manželky Josef Kery.

Milohopřelme
Zváték má Vlasta

Jak se sveřila Blesku, premiér žádné zvláštní vánoční přání neměl, a co najde pod stromčkem, který premiérova choť tradičně zdobí lidovými ozdobami ze slámy, to je tajemství. Kačenka si přála štěně, a tak Ježíšek jí místo toho přinese velkého plyšového pejska, jenž běhí a štěká a samozřejmě řadu dalších hraček a her. „Kačenka si vede velice dobře ve škole a od září chodí na hodiny piána a to ji velice baví,” dodala Zemanová. Po štědrovečerní večeři se u Zemánků budou tradičně zpívat koledy, které bude premiér doprovázet na pianu. „Silvestra prožijeme zřejmě v úzkém rodinném kruhu opět na horách nebo na chalupě. Nejsm přiznivcem velkých a organizovaných oslav,” sveřila se Blesku premiérova manželka během posledních dvou týdnů osm druhů cukroví.

Madonna měla svatbu jako řemen

Stovky reportérů měly záh

Maxová dnes křtí synáčka

Kronika tisíciletí
Dnes je 23. 12.
Před 210 lety se narodil francouzský historik a lingvista, zakladatel egyptologie Jean-Francois Champollion. V roce 1822 rozluštil egyptské hieroglyfy na rosettské desce neboli oltáru Proletaria V.

PRAHA/KODAN (sj) - První Vánoce v roli matky letos prožije světová topmodelka Tereza Maxová (29). S manželem, dánským tenistou Frederikem Feterleinem (30), a čtyřměsíčním synem Tobiasem Joshouou oslaví Ježíška u Frederikových rodičů v Dánsku. Před Štědrým dnem je ale čeká ještě jedna oslava: křtiny malého Tobiasa v kodaňském evangelickém kostele, na které jsou pozváni příbuzní z Tereziny i Frederikovy strany. Podle šťastné maminky Tobias roste jako z vody a snaží skvěle cestování. Na Kanarech, kam si celá rodinka zaletěla na dovolenou, se mu při moře libilo. Z Kanárských ostrovů se Feterleiniho vrátili ve středu a přes Prahu odletěli rovnou do Dánska, aby si malého Tobiasa užili i Frederikovi rodiče. V Praze se má Tereza se synem objevit až v půlce ledna.

Počasí v Čechách: Po návratu domů vás zahřeje jedině čaj nebo grog. Více na str. 11

Velký horoskop - Co čeká Českou republiku v roce 2006
 Čtěte na stránce 10

ČECHY 12 Kč
BLESK TV
 Nejčtenější novinky v ČR
 INTERNET: www.blesk.cz
 Pátek 23. prosince 2005 ■ Číslo 299 ■ Ročník 14

SOUTĚŽ BLESKU
 Dnes třikrát větší šance na výhru

SNOW
 Tance
 Boháč a chudák
 24. 12. ve 12.55

MIRKA ČEJKOVÁ (43)

Vdala se v base!

Kdo oltáře mříže ■ První sex před bachaň?

Státné a veselé Vánoce přeje redakce

»Přeji Vám k Vánocům...«

EXKLUZIVNĚ NÁRODU
Prezident
Václav Klaus

Právce mu už nevoní
Vladko dal výpověď!

Nezapomene! Na Štědrý den vychází Nedělní Blesk!

MIRKA ČEJKOVÁ (43)
 Vdala se v base!
 Místo oltáře mříže ■ První sex před bachaň?
 V neprostém utajení včera Mirka Čejková (43) inkasovala svůj muklířkoví Marku Vítovi (44). Kontroverzní snoubenci, ona celebrita, on vězeň, se vzali za mřížemi všehrdkého kriminálu, kde Mirka čeká devítiletý trest za podvody. Další snoubení ho čekají. Historicky první svatba v base se konala dopoledne v administrativní budově věznic v Praze. Jen za účasti svědků a pár zaměstnanců věznic. Nechyběly svatební koláčky a dort. Mirka byla v bílém, ale moc jí to slušelo. Na svatbě si bachaň i trochu zveselil svoje tmavé vlasy. Po svatbě odejel, manžel za mřížemi zůstal.
 Pavel Ondráček. Ještě před svatbou Vít a Čejková podali i proslulým svým advokátům do věznic žádost se sarkastickým zákazem o nich podávat jakkoliv informace.
 Průč, když se ti dva mají

Státné a veselé Vánoce přeje redakce

Hlavním důvodem předání státního Vítu a Čejkové mají být skutečné peníze. Mirka teď bude mít možnost se jako manička dostat k jeho kontě. Je prý bez peněz.

»Přeji Vám k Vánocům...«
 Foto: Břek - David Konečný

PRAHA (mír) - „Všem lidem přeju to nejnormálnější a zároveň to nejkrásnější a nejjakladnější - lidskou pohodu,“ popřál prezident republiky Václav Klaus členům redakce Blesku a celému národu, když jsme se s ním sešli pod vánočním stromem na Staroměstském náměstí. „Po celý dlouhý rok se neustále o něčem dohadujeme. Vánoce, to je čas, kdy bychom se všichni měli zastavit, zamyslet se a pokusit se v těch druhých objevit to dobré,“ dodal prezident, který bere Vánoce velice vážně a bojuje prý se všemi, kteří se snaží tradici vánočních svátků opomíjet. „Vánoce, to je velké pomějí, které musíme udržovat, rozvíjet a vážit si ho,“ říká prezident, pro kterého neexistuje ani umělý stromček. „Ani električkové svíčky, které sice pokopávají koberec a udělají problém, ale jsem přesvědčen, že právě tak to má o Vánocích být.“ Stromčeku prezident rád nechává doma na druhých. „To nikdy nebyla moje parketa. To slovo doma se už ale skoro relativizuje. Prezidentská vila na Brusnicích, Lánský zámeček... V tom vlastním bytě, který bych považoval za místo, kde má vánoční stromček stát, tak tam jsem si v letošním roce jednou došel do sklepa pro nějakou opomenutou věc a jinak jsem v něm nebyl v roce 2005 ani jednou.“

Právce mu už nevoní Vladko dal výpověď!
 Vladkovi Finlay stý z očí a stal se majitelem milionových cen. Zřejmě už v té chvíli se mu začaly honit hlavou myšlenky, že práce bude prováním krokem, co ve svém životě změní. A ve středu to potvrdil, když odněkud světu zaměstnavatelé výpověď v doprovodu svého oddaného milence Roberta do mozaikové nemocnice. „Casosé bych to nevydržel a byl jsem se hlavně domluvit se zaměstnavatelem, jak to ukončíme, a postravit kolegy, které jsem dlouho neviděl,“ vyvolal Blesku svoje rozhodnutí Vladko.
 Nechtám-li...
 Vladkovi Finlay stý z očí a stal se majitelem milionových cen. Zřejmě už v té chvíli se mu začaly honit hlavou myšlenky, že práce bude prováním krokem, co ve svém životě změní. A ve středu to potvrdil, když odněkud světu zaměstnavatelé výpověď v doprovodu svého oddaného milence Roberta do mozaikové nemocnice. „Casosé bych to nevydržel a byl jsem se hlavně domluvit se zaměstnavatelem, jak to ukončíme, a postravit kolegy, které jsem dlouho neviděl,“ vyvolal Blesku svoje rozhodnutí Vladko.
 Vladkovi Finlay stý z očí a stal se majitelem milionových cen. Zřejmě už v té chvíli se mu začaly honit hlavou myšlenky, že práce bude prováním krokem, co ve svém životě změní. A ve středu to potvrdil, když odněkud světu zaměstnavatelé výpověď v doprovodu svého oddaného milence Roberta do mozaikové nemocnice. „Casosé bych to nevydržel a byl jsem se hlavně domluvit se zaměstnavatelem, jak to ukončíme, a postravit kolegy, které jsem dlouho neviděl,“ vyvolal Blesku svoje rozhodnutí Vladko.

Nezapomene! Na Štědrý den vychází Nedělní Blesk!

Redakce Blesku přeje svým čtenářům krásné prožití Vánoc!!!
**Velký televizní program
Na celé svátky!**

DVD+
Vánoční stromeček
jen za **58 Kč**
BLESK
STŘEDA 23. prosince 2009 - 9 Kč
VYDÁNÍ ČECHY

giga sport
...feelin' giga!
Na velikosti záleží!
www.gigasport.cz

Tajemství Tří oříšků pro Popelku Šafránková & Trávníček Milenci?!

PRAHA – Tři oříšky pro Popelku! Legendární pohádka, legendární herci! A jako každá legenda je i tenthle 35 let starý televizní skvost opředen mnoha tajemstvími. A jedním z nich je i to, že představitelé dvou hlavních rolí – Libuška Šafránková (58) a Pavel Trávníček (59) – se při jejím natáčení do sebe zamilovali. „S Libou jsme byli zamilováni dvojice,“ přiznal až teď, po dlouhých letech, Trávníček.

Josef Koukolík

O soukromém vztahu prince Trávníčka a Popelky Šafránkové si tehdy kolegové jen šuškali. Oficiálně byli ti dva jen tři malé partačky. Koukolík tajemství posud hádal až sám Trávníček. „S Libou jsme byli zamilováni dvojice a trávili jsme spolu hodně času. Ona je křehká bytost, taková P o -

peška, která se narodí jednou za sto let,“ prozradil filmový přítel. „V každém vztahu je něha a každý se k ní chová přátelsky a každý jí má rád.“ Dodal Trávníček. Dva mladí herci, kterým právě Tři oříšky naslavovaly kariéru, prý tehdy nechotili, aby jejich vztah ležel celý kalb. Přesto své city ne-

dokázali skrýt dokonale. „Co si tak vzpomínám, tak je možné, že spolu tehdy ti dva něco měli,“ řekl věsta šlápků Vladimír Jandala. Ten si v legendární pohádce nabídl jednoho z přítomných společníků. Sám Trávníček věsta nezvalal telefon a Šafránková se již delší dobu skrývá před světem ve své pražské rodinné vile a s okolím nekomunikuje.

Poec nakonec láska mezi Šafránkovou a Trávníčkem zůstala jen v legendární pohádce, všude zřejmě jen oni dva, šťastně ale se, že právě díky ní nakonec vznikla pohádka, kterou až lidma jsou takly nepřehlédnutelní.

Třelích 18 tajemství Popelky
Číslo 18, 17, 12 a 11

Nemáte co pod stromeček?
20 dárků na poslední chvíli!

INZERCE
Chlebičková veka
- 360 g
- 2 kg
- 21,50 Kč
Skluz náplast!
- 36%
Kč 9,90

Pročasi v Čechách 3 °C **BLESK** Máte pro nás tip? Horká linka 724 249 000 tip@blesk.cz